

Nebeška krona

ali

premišljevanje o nebesih.

Spisal

Janez N. Stöger,

duhoven iz Jezusovega reda.

Poslovenil

Janez Šmuc,

duhoven Goriške nadškofije.

Na svitlo dala

družba sv. Mohora v Celovcu.

V Celovcu 1876.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora.

Z dovoljenjem visokočastitega Kerškega knezoškofijstva.

Vvod.

Veliko veselje vam oznanujem, prijatelji moji, bratje moji, ljudje vsakega naroda in jezika in vsake dežele, veselite se in veselja zaukajte, sreča vas čaka, sreča vas vse čaka in sicer doveršena, neskončna in večna sreča. Tako kliče vera, naša sveta vera, tako kliče mati katoliška cerkev, ta prava Kristusova nevesta in ta njeni klic doni neprenehoma od kraja do kraja sveta. Naj prodre ta radostni glas — „sreča vas čaka“ — tudi skoz tihe verstice te knjige v serca njenih čitateljev.

Res lep je nauk, svete so resnice in prečudne so skrivnosti naše vere, vendar cilj in konec, kamor vse to meri, je le obdarilo, ki nam je obljubljeno. Nada večne sreče je sad odrešitve, je cena predrage Kristusove kervi, s katero je zemljo z nebesi spravil, nas peklenski oblasti otel, nas k časti božjih otrok povzdignil in nam večno življenje zaslužil.

Pač res, tu na tej revni zemlji, v tej solzni dolini ni nikjer prave, doveršene, stanovitne sreče, ne za dušo in ne za telo. Toda vzdignimo oči proti rajskim višavam, le tam gori, v božjem mestu, v svetem rajju, v nebeškem kraljestvu, le tam gori nas čaka veselje brez bolečin, mladost brez starosti, sitenje brez naveličanja, prostost brez meje, lepota brez madeža, mir brez žaljenja, varnost brez strahu, zveličanje brez konca in kraja.

Pa akoravno je nebeško kraljestvo cilj in konec vseh obljub in sad naše vere, vendar je gola resnica, da ljudje vse bolj poznajo in za vse bolj porajtajo kakor za nebesa. Naj toraj ta knjižica kristjane spodbode, da bi nebesa radi premišljevali ter si visokost svojega cilja in konca pogostoma pred oči postavljali; ona naj jim razjasni, kako imeniten je naš poklic in koliko je bogastvo, ktereга je Bog izvoljenim pripravil.

Kdor nebes nikdar ne premišluje, pušča v nemar mogočno sredstvo si jih prisvojiti in srečnemu biti; kdor se na-nje nikdar ne spomni, se sam odpove najčistejšemu in najžlahtnejšemu veselju in nepogrešljivi tolažbi že tu na zemlji. Kdor pa nebesa večkrat premišluje in njih radost, lepoto in blaženost pri luči svete vere ogleduje, bo koj sklenil si jih prisvojiti, naj velja kar hoče, on bo moč in serčnost zoper vsako skušnjava v sebi našel, bo zopernosti življenja poterpežljivo prenašal in ker bo njegov duh že na tem svetu pokušal kapljico rajskega veselja, bo v terpijenju pogumen, on bo ljubil čednost in bo srečen. Važno je toraj, karkoli se da, nebesa premišljevali. Truden popotnik zmiraj misli na cilj svojega pota, mornar misli na ladjostajo, suženj na rešitev. Zakaj nek bi kristjan na nebesa ne mislil? In ker je ta zadeva v ozki zvezi s srečo vsakega kristjana, bi zares ne smeli o nobeni verski resnici tako radi govoriti ali o njej kaj poslušati, kakor o tej; nič bi nas ne smelo tako mikati kakor misel: Verujem v večno srečno nebeško življenje. Pa mar ni prederznost, stiskati v tako malo knjižico opis tako visokih skrivnosti? ni li prederznost, če poskušamo nebesa in njih blaženost opisovati? Smemo li se prederzniti, zapeti sionsko pesem zdaj, ko še sedimo ob

rekah pregrešnega Babilona? Kako bo nek ta, ki je od rojstva slep, opisoval lepoto luči ali barv? Kako bo nek slaba in komaj berleča luč človeške pameti s svojim revnim jezikom izrazila, kar je dušnega, večnega in nebeškega? Clo prerok, ki je bil vaje z dušnimi očmi gledati božje skrivnosti v daljni prihodnosti, ni znal o čudežih, ki nas v nebesih čakajo, drugega povedati kakor: „Nekdaj ni bilo slišati, tudi na ušesa ni prišlo, oko ni videlo zunaj tebe, o Bog, kar si pripravil tem, ki tebe čakajo.“ Tudi sveti Pavl, čeravno je bil v nebesa zamaknjen, ni našel drugih besed, opisati nebeško kraljestvo, razun teh: „Oko ni videlo, uho ni slišalo in človeško serce ni občutilo, kar je Bog jim pripravil, ki njega ljubijo.“ Toliike, tako visoke in brezšteviline so tvoje dobrote, o Gospod, da presegajo vse naše misli in vse zapopadke človeškega duha. Sveti Avguštín je hotel na prošnjo svojega prijatelja Severa napisati nekaj verstic o nebeškem veselju. Že se zapre v celico in prime za pero, da poprej list napiše svetemu Hieronimu in se po navadi ž njim o neki zadevi posvetuje, kar na enkrat, kakor sam piše, napolni neka nepopisljiva svitloba in neizrekljivo prijeten duh vso celico, v kateri je sedel. Osupnjen in ves omamljen zasliši Avguštín prijazen glas, ki ga razumljivo nagovori, rekoč: Avguštín! kaj delaš? Hočeš li celo morje spraviti v v majhno posodo? ali pa vso zemljo objeti s svojo roko? hočeš li ti videti, kar še nobeno oko ni videlo? ti občutiti, kar še nobeno človeško serce ni občutilo? ti razumeti, kar je neskončnega? S kakošno mero boš meril, kar je neizmernega? Bil je to glas svetega Hieronima, ki je ravno ta dan v Betlehemu umerl, ter s to prikaznijo sv. Avguštína pre-

pričal, da se nebeško veselje, katero je ta čas dosegel, ne da po nobeni ceni opisati. To resnico je tudi sveti Avguštin poznej poterdil, rekši: „Slava, lepota in veličastvo, ki bo tam naša blaženost, presegajo vse misli, vse občutke in človeške besede; kar je Bog svojim ljubljencem pripravil, prekosi vso našo vero, preseže naše upanje, našo ljubezen in vse naše misli in želje. Ta blaženost se da doseči, pa ne zadosti ceniti, se da zaslužiti, pa ne opisati.“ Kolika prederznost je toraj, ako poskušamo pogledati v knjigo življenja, ktera je, kakor skrivno razodenje pravi, s sedmimi pečati zapečatená, da je nikdo ne v nebesih ne na zemlji odpreti ne more, razun jagnjeta božjega, ki pozna vse skrivnosti v njej zapisane in ki bo nekđaj vse nebeške čudeže izvoljenim razodel.

Akoravno smo slabi in nezmožni, smemo vendar svoje oči proti nebesom povzdigovati. Iščimo jih toraj, dokler jih najdemo, terkajmo, dokler se nam odpró, in bodimo si svesti, da nam bo premišljevanje nebeškega veselja um razbistrilo in serce z gorečo ljubeznijo navdalo. Toda Bog obvari, da bi hotel tej skrivnosti božje volje, kakor jo sv. Pavl imenuje, do korenine seči. Naš namen je le, v prostosti serca in jezika si to pred oči postaviti, kar nam vera in sv. pismo o tem govorita, in kar so svetniki o tem napisali. Naj si bo opis, kar se nebes tiče, še tako slab, pomanjkljiv, vendar človeka mika in tolaži, ko mu na misel pride veselje, ki ga tam čaka, če do konca zvest ostane; in ko se spolni dedišno veličastvo, katero mu je božja dobrotljivost tam odločila.

Jaz pa k tebi tečem, o Marija, ter stopim pod tvojo obrambo, da s svojo nevednostjo in kratkoumnostjo

predmeta tolike važnosti ne oskrunim. Če ti, o Marija, meni, tvojemu najzadnemu služabniku, svoje obrambe in priprošnje ne odrečeš, mi tudi Bog svoje pomoči odrekel ne bo. Zakaj ti, o Bog, ki boš nekdanj izvoljenim svoje veličastvo razodeval, si ta, ki nam zdaj, ko v senci smerti in nevednosti tavamo, potrebno luč dajaš, da zaklade blaženosti in veličastva, ki nas v večnosti čakajo, ako ne razumeti in zapopasti, vsaj predčutiti in po njih hrepeneti zamoremo.

1. Nebesa naša domovina.

Vse žive stvari, ki nimajo uma, ne proste volje, imajo pogled proti zemlji obrnjen, ker so za zemljo vstvarjene; le človeku je Bog obraz na kviško obrnil, da oči vedno proti nebesom dviguje. Tvoj poklic, o človek, je toraj Boga gledati, ne pa ponižati se do posvetne poželjivosti. Nebeško življenje naj bo tvoj delež, a ne živinske sladnosti. Nebesa so za človeka in človek je za nebesa vstvarjen. Zato je Bog najprej nebo in zemljo, potem še le človeka vstvaril; on ni najprej človeka vstvaril, ker je hotel dvor dogotoviti, preden se kralj vanj preseli, hotel je hišo sèzidati, preden jo ljudem v prebivališče izroči. Nebesa so plačilo, in presrečni, ki ga to plačilo čaka, je človek. Poklicana sta se združiti.

Na tem svetu, kakor sv. Pavl lepo pravi, smo le ptujci, le popotniki, še daleč od Gospoda. Nimamo tu obstoječega mesta, temuč iščemo prihodnjega. Važno je toraj, da človek visokost svojega cilja in konca spozna in razume, da ve, kakošno upanje mu cveté iz njegovega poklica, in kako bogato veličastvo mu je odmenjeno v nebesih.

Na zemlji smo le na poskušnji; nebesa so naš dom, nebesa so naša dedšina in naša obljuba. Imamo sicer tudi na zemlji svojo domovino, kjer smo beli dan zagledali, kjer naši prijatelji z nami živé in se svojega življenja veselé. Mi ljubimo to domovino, v katero spademo, Francoz ljubi francosko, Poljak poljsko, Nemec nemško, Slovenec slovensko. Toda naša prava dedšina, naš poslednji cilj in konec ni zemlja ne njene dobrote; zakaj, glasno pravi serce: Visokejši je moj poklic, za kaj žlahtnejšega sem vstvarjeno. Zemeljska domačija ni naša lastnina, in naj

bi jo še tako ljubili in v zastopnosti ž njo živeli, enkrat jo bo vendar treba zapustiti; zakaj pride noč, pravi Gospod, ko nihče več delati ne more. Neusmiljena smert bo pokosila naše truplo v hladno zemljo, naša duša pa se bo preselila v neznano kraljestvo. — „O vi kralji, knezi, velikaši in bogatini te zemlje, kliče sv. Avguštin, veličastne grajščine, krasna poslopja in prostrana posestva tega sveta niso vaša lastnina, marveč vi le gostujete v njih, treba vam jih bo zapustiti, in se naprej podati. Le ptujci ste v hiši, ki jo svojo štejete. Moj oče, moj ded, praviš ti: so mi to hišo zapustili, toraj je po pravici moja. Oh, že vem, — pravi dalej ta svetnik — kaj meniš s tem reči. Tvoji prededi, meniš ti, so v tej hiši nekaj let prenočišče imeli, in se podali naprej. Tako bodeš tudi ti ta kratek čas se v njej pomudil in odrinil naprej, ter vse, kar imaš, naslednikom zapustil. Edina gomila je tvoj stanoviten dom na svetu, tvoja domovina pa je unkraj groba, v nebesih.“ Zato gost ne sme nikdar svoje kratko prenočišče za stanovitno prebivališče imeti, ne sme pot v nebesa za ista nebesa čislati; in kakor popotnik, ki svojo domovino v resnici ljubi in se po dolgi ločitvi na svoj dom vrača, ne navezuje serca na dežele, skoz ktere popotuje, ne na hiše, v katerih prenočuje, naj tudi kristjan ima to zemljo le za prehodišče, za prognanstvo, daleč od prave domovine ter naj skoz in skoz le namen svojega popotovanja pred očmi ima. Vse pride na to, da njih doseže. Zares le hrepenenje po večni, doveršeni sreči, kjer se vedno v veselji in blaženosti plava, na glavi krono neumerjočnosti nosi, kjer se vsak čas pri Bogu živi in ž njim v rajski slasti kraljuje, to je pravo domoljubje. Skliknimo toraj s svetim Avguštinom rekoč: „O predraga domačija! mi te od daleč povzdravljamo; ti si ona obljubljena dežela, katero je oče od začetka vsem izvoljenim pripravil, kjer nas doveršena, večna, neskončna sreča čaka.“

Neki človek starega žlahtnega rodu na Poljskem, mož bistre glave in blagega serca, ki je še le pred malo

leti v sivi starosti, in od vseh čislan ta svet zapustil, pripoveduje sledečo kaj zanimivo dogodbo iz svojega življenja. Izšolal sem se na nekem nemškem vseučelišču, kjer sem, spoznavši se z načeli sedanjega modroslovja, nauke svete vere, ki mi jih je mati v otročjih letih v serce vsadila, sicer ohranil, v dejanji pa za vse bolj maral kakor za Jezusa in njegove nauke. Le za domovino mi je gorelo serce. Stopivši v visoke službe, sem koj našel priložnost, svojo ljubezen do domovine v djanji razodevati. Obernil sem ji večidel svojega premoženja v prid. Čeravno sem živel kakor tako imenovani pošteni možjé, utegne vendar tudi o meni obveljati, kar neki spisatelj o taki poštenosti piše, rekoč: Malopridnega življenja sicer ne poznam, ali to kar navadno svet pošteno življenje imenuje, je nekaj gerdega. Bil sem že zlo v letih, kar se mi nekaj prav čudnega sanja. Sanjam, da sem na visokem, prekrasnem, mi skoz in skoz neznanem kraju, kjer je bilo čuda mnogo nebeških duhov, ki so, kakor je bilo videti, kaj naglo pisali. Stopim k enému teh neznanih mož, ter ga radoveden vprašam, kaj da tako naglo čerka. Mi smo angelji božji, mi prijazno odgovori ta duh, in zapisujemo dela ljudi, ki živé na svetu, v knjigo večnosti. To zaslišati, me silno mika pozvediti, koliko dobrih del nek jaz že v tej knjigi imam. Pošeptam toraj angelju na uho: Bi li ne bilo mogoče pozvediti, kaj je na mojem listu zapisanega? Zakaj pa ne, odgovori angelj, ter koj poišče med mnogimi listi mojega, in mi ga da. Toda kako se zavzamem ali bolje rekoč, prestrašim, ko vidim, da je moj list, izvzemši nekoliko verstic, ves prazen. Je li mogoče, zakličem, da nimam doslej nič zaslug za nebesa, vsaj sem vendar toliko delal, zlasti za domovino, kateri sem marsikaj na altar položil. O prijatelj! me zaverne angelj, v te liste, iz katerih obstoji knjiga življenja, zapisujemo samo to, kar ljudje za Boga in iz ljubezni do njega storijo.

Na to se zbudim. Te sanje presunijo kot ojster

meč moje serce. Živo sem občutil njegov pomen. Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, če pa na svoji duši skodo terpi. Ta zemlja ni naša prava domovina. Za kaj visokejšega smo vstvarjeni. Naše življenje ima le takrat svojo veljavo za večnost, če ga z dobrimi deli posvetimo. Ker sem spoznal, da so te sanje vabilo božje gnade, začel sem resnobno misliti na spreobrnjenje. Ljubil sem sicer tudi odtihmal svojo domovino in skerbel za njen blagor, ali največo skerb sem imel za svojo dušo, in sklenil, se poti čednosti in keršanskega življenja odslej tako zvesto držati, da po tem življenji v nebeško domovino dospem.

2. Nebesa so naša blaženost.

Naše serce, ki le po sreči in blaženosti zdihuje, ju vendar zastonj išče na svetu. Veselja, ki nam jih ta svet ponuja, so vsa goljufiga in nezmožna nas v resnici osrečiti. Naj vidi človek karkoli je lepega in prijetnega, ako se vendar gledanja ne nasiti, in naj pokuša vse slasti tega sveta, svojega serca vendar ukrotil ne bo; zmiraj bo po večji ugodnosti hrepenel. Naše življenje je velika zastavica, je dolgo terpeča laž, pravi neki svetnik. Bog je vsadil v tvoje serce neukrotljivo željo po neskončni večni blaženosti, da te opomni, da ne zemlja, marveč nebesa, posestvo neskončne dobrote, so tvoj poklic. Človeško serce nima ne pokoja, obstoji sv. Avguštín iz svoje skušnje, dokler v Bogu ne počiva. In zares, le v nebesih, v svetem raju je prava sreča doma. Kakošna pa je nebeška sreča? kaj je sveti raj? Sv. Avguštín piše: „Če si ti, o moj Bog, revnemu in strohljivemu telesu že tu na zemlji pripravil toliko dobrega, ki ga od solnca, obnebja, zraka, zemlje, morja, svitlobe, teme, barv, sence, rose, dežja, vetra, tičev, rib, živali, dreves, zelišč in sladkega sadja prejeme, kolike in brezšteviline dobrote si še le v nebeški domačiji jim odmenil, ki te ljubijo. Če nam na zemlji v tej temni ječi toliko

dobrot deliš, koliko nam jih boš podelil tam v kraljevi palači.“ Kaj je sveti raj? Sveti raj je čudež božje vse gamogočnosti, iznajdba božje modrosti, verhunec božje darljivosti, vredna cena božje odrešitve, dobrota tolika in tako neskončna, kakor je Bog sam; zakaj nebesa so Bog, je rekla nekdam sv. Terezija. Zamore li Bog nam kaj boljšega dati, kakor samega sebe? Vse veselje in ugodnosti, ki jih nam Bog v tem življenji pokušati daje, so le pičle kapljice zajete iz morja sladkosti, v katero bo Bog svoje izvoljene v nebesih vtopil, in vsa lepota, ki nas v tem življenji očara, je le kakor temna svetloba berleče svečice proti svetlim žarkom opoldanskega solnca. Kar koli ima ta svet lepega in prijetnega, vse je le predčutek tega, kar nas v nebesih čaka. Oh sreča, oh lepota in slast, kakoršne še oko ni videlo, uho ni slišalo in človeško serce ni občutilo, bo delež izvoljenih, ki bo njih serca nasitil in jih za vselej potolažil.

V tem svetem mestu ni bolečine, ne žalosti, ne solz, ne terpljenja, marveč preobilno čistega veselja in sladkega, neporušljivega miru je ondi delež svetnikov. Ondi bodo vse imeli, kar bodo želeli, in nič jim ne bo ostalo, kar bi še želeli zamogli. Njih serce bo nasiteno in njih duša bo plavala v morju rajске slasti. Ne le vse dobrote, marveč Bog sam, izvirek vseh dobrot, bo njih delež. Ta rajska radost prav za prav ne bo šla v njih serca, marveč oni sami, duše svetnikov, ki so nebesa zaslužile, bodo šle v veselje Gospodovo in stopile v njegovo neskončno blaženost. Pa, o moj Bog, kako reven je človeški duh, in kako slab je človeški jezik! Kdo je kos z besedo dopovedati, kar le po veri zapopademo in kar le, ako Bog da, nekdam v resnici spoznali in uživali bodemo.

Poslušajmo, kaj svetniki o tem govoré. Bog je dopustil sv. Tereziji, ko se je zamaknila, v preddvore večnosti pogledati. V svojem životopisu ona tako le govori: „Reči, ki sem jih tam videla, so tolike in tako čudne, da najmanjša izmed njih dušo vso osupne in jo z neskončnim

sovraštvom do vsega posvetnega celo življenje napolnuje. Kaj takega živa duša kar misliti ne more. Ta prikazen me tako razveseli in moje čustvo v tako sladko zadovoljnost zaziblje, da ni izreči. In Gospod, odkrivši mi te čudeže, mi reče: Glej moja hči, kaj izgubijo, ki me razžalijo. Ta pogled v večnost, pravi dalej ta svetnica, je mojo dušo tako presunil in moje serce s tolikim sovraštvom do vsega posvetnega napolnil, da sem odtihmal vse dobrote in ugodnosti tega sveta le za nečimernost, dim in laž imela. Nekega dne se me loti moja navadna bolezen, in silno sem terpela. Kar pride neka gospa, žlahtnega stanu, me kaj poveselit, kazaje mi dragocene bisere, zlasti pa drag lišp iz demanta. Smeh in pomilovanje me posilita, vidivši, kako revne stvari svet visoko čisla in spomnivši se, kako vse drugačne zaklade nam je Gospod v nebesih pripravil.“

Nekako tako je Gospod tudi sv. Katarini Sienski, ko se je zamaknila, pokazal en žark rajskega veličastva. In ta svetnica, zavedši se, izklikne: Čudeže sem videla! Čudeže sem videla! Njen spovednik jo nagovarja, mu povedati, kaj je videla. Toda ona odgovori: „Zlo napéno bi bilo se prederzniti kaj takega. Človeškemu jeziku ni dano vrednost in krasoto nebeških zakladov izraziti.“ Sv. Vincenc Fererski pravi: „Nebeško kraljestvo je tako nezapopadljivo, da vse terpljenje tega življenja in clo bolečine, ki so jih svetniki prestajali, niso zadostna cena, si za-njo, ne rečem nebesa, ampak eno samo uro nebeškega veselja uživati.

Poslušajmo naposled še sv. Avgušтина, kaj nam on o nebesih govori: „Veličastvo večnega življenja, piše on, je toliko, da, ko bi ga en sam dan uživati imeli, se izplača za sam ta dan vsa bogastva in veselja tega sveta brez števila let sovražiti. V nebesih je vse, kar je ljubega in dragega, in ni mogoče še kaj želeti, kar bi ondi ne bilo. V nebesih je vsa dobrota in sicer neskončna dobrota, zakaj Bog sam, izvirek vseh dobrot, je sladek

vžitek izvoljenih, in ta gotovost, da ga bodo na vse veke brez strahu in naveličanja vživali, je verhunec njih blaženosti. V tvoji neskončnosti in velikodušnosti, o Gospod, je skrito neskončno veselje za tvoje služabnike. Zakaj velik si, o Gospod, in neizmerna je tvoja velikost; brezštevilni so tvoji zakladi in neskončna je tvoja dobrotà. Zato je tudi obdarilo, ki nas v nebesih čaka, neskončno, brezštevilno in neizmerno. Zakaj velik si, in tvoji darovi so toliki, kolikoršen si ti, ti pa boš naše plačilo in naše zveličanje. Toraj bo Bog sam naša doveršena sreča. Na veke ga bomo gledali, na veke bodo puhteli plameni naše ljubezni in naših zahvalnih pesmi ne bo nikdar konec. Ta je naša sladka nada, da po tem življenji začne novo življenje, ki bo vekomaj terpelo. Ondi bo vse doveršeno, vse resnično, vse sveto in vse večno. Ondi bo pravičnost naša jed, modrost naša pijača, neumerjočnost naš kinč in večnost naše prebivališče.“

3. Nebesa so kraljestvo.

Sveto pismo opisuje v bukvah modrosti govorjenje bedakov takole: „Kratek in težaven je čas našega življenja in ni ga ohladila ob koncu človekovem; in za nobenega se ne ve, da bi se bil vernil iz unega sveta. Zatorej pridite in vživajmo pričujoče dobrote in hitro rabimo stvari še v mladosti. Napolnimo se z dragim vinom in mazili, in naj nam ne odide časov cvet. Venčajmo se s cveticami, dokler ne zvenejo; naj ga ne bo travnika, da bi ga naša sladnost ne prehodila. Nihče izmed nas ne bodi ločen od naše potrate; povsod puščajmo za seboj znamenja veselja, ker to je naš delež in to naš odloček; zakaj po tem življenji nas nikoli več ne bo.“ Tako so govorili razpaseni bedaki pred več kakor štiri tisoč leti in žalibog nahajamo jih še dandanašnji mnogo, ki tako govoré, ki Boga in večnosti ne poznajo, ter si žejo

po blaženosti s posvetnimi sladnostmi pogasiti prizadevajo. Bog pa, da nam vsak izgovor v tem oziru spodbije, in nas s prihodnjo srečo seznanj, je poslal na svet svojega edinorojenega Sina, ki nebesa dobro pozna; kateremu smemo verovati, karkoli nam o njih pove. Poslušajmo toraj, kaj naš zveličar o nebesih govori: Pred vsem imenuje on nebesa kraljestvo. Na svetu ni strasti, ki bi človeka tako mikala, kakor je vladoželjnost. Kraljevanje, vladanje, to ti je zapopadek vse časti in slave, vsega bogastva in veselja, vse mogočnosti in sladkosti; z eno besedo: ono je obseg vseh posvetnih dobrot. Kraljevska krona, to ti je verhunec vseh človeških želj na svetu. Ni daritve pretežke, ne vojske prekervave, ne hudobije prevelike, če gre za dosego gospodarstva nad kakim mestom, kraljestvom ali kako deželo. Zanj se dá mir serca in clo vera, če je treba, kakor skušnja uči. Še hudič, ko je Kristusa skušal, ni našel nič mičnejšega, kakor je gospodarstvo. Kraljestva tega sveta so se mu zdela najpripravniše vabilo za Kristusa, če predenj pade in ga moli. Odtod vidimo, da vladarstvo nikdo rad iz rok ne da, bodi si majhno ali veliko. To nam dokazujejo vladarji sedanjega stoletja, ki so bili prisiljeni, se kroni odpovedati. Priča so nam tudi zastopniki ljudstva, kateri, dokler jim je kolikaj mogoče, vladarstva se udeležiti, to pravico po nobeni ceni nikomur ne odstopijo.

Toda posvetna kraljestva imajo kratek obstanek in njih posestvo je z marsikako žalostjo in skerbjo sklenjeno; naposled razpadejo. Le eno kraljestvo je stanovitno, namreč ono, o katerem prerok Danijel takole govori: „Ko bo čas štirih velikih kraljestev — o katerih je govoril — pretekkel, bo Gospod obudil novo kraljestvo, ktero ne bo razdjano na vse veke, temuč vsa kraljestva razdrobilo in pokončalo, in ono bo stalo vekomaj.“ Čeravno se tudi katoliška cerkev kraljestvo imenuje, namreč kraljestvo božje na zemlji, vendar se tú prav za prav nebeško kraljestvo razumeva, kjer Jezus s svojimi svetniki kraljuje in o

kterem angelj Gabriel pravi: „Njegovega kraljestva ne bo nikdar konec.“ V podobi kraljestva nam tudi sin božji nebesa predstavlja. V imenitni pridigi na gori Tabor, kjer je prečudne verske in npravne resnice razlagal, je obljubil ubogim v duhu, ki zaradi pravice preganjanje terpé, nebesa kot kraljestvo. Slavniši je poterdil to obljubo, ko je vesoljno sodbo opisaval; kjer je namreč rekel, da bo izvoljene v nebesa sprejel, s temi besedami: „Pridite ljubljenci mojega očeta, posedite kraljestvo, ki vam je pripravljen od začetka sveta.“

Ko je poslal učence po širokem svetu, oznanovat sv. evangelij, zapove jim oznanovati božje kraljestvo. In ko je imel svet zapustiti ter se verniti v nebesa, pove jim očitno, da gre v svoje kraljestvo, pripraviti jim mesta. Z eno besedo: Kjerkoli o obdarilih nebeščanov govori, povsod obeča kraljestvo, toda ne kraljestvo tega sveta, marveč prihodnje, večno kraljestvo v nebesih.

Nebeško kraljestvo je tako veličastno, da vse naše zapopadke o njem presega. Če nas že samo misel, da smo udje božjega kraljestva na zemlji, to je, da smo otroci matere cerkve, ki ljudi vseh krajev in narodov v ljubezni objemlje in v svoje naročje vabi, če nas že ta misel, pravim, toliko povišuje, kako bo zkipelo še le naše serce, če pomislimo neskončnost nebeškega kraljestva, kjer bodo vsi izvoljeni in svetniki, kolikor jih je bilo od Adama noter do sodnega dne, s trumami angeljev in drugih nebeških duhov kraljevali. Ondi bo vseh narodnosti konec, vsi bomo bratje, otroci in dediči božji. Različnost jezikov ne bo overala naših pomenkov več; zakaj jezik nebeškega kraljestva je jezik ljubezni, ki bo vsem razumljiv. Tam ne bo sovraštva, ne zavida, ne greha, ne strasti, marveč vsi bomo v ljubezni in sveti edinosti z milijoni in milijoni bratov in sester z Bogom kraljevali. Kralj tega kraljestva, kralj večnosti, ni le Bog vojskinih trum, kralj vseh kraljev, neomejen samovladar, pred katerim se priklanjajo vsa kolena, kralj miru, slavni kralj,

marveč tudi najmilejši oče vsakega nebeškega prebivalca posebej. Jaz bom njegov Bog in on bo moj otrok, govori Gospod o vsakem teh nebeščanov. Zares, izvoljeni v nebesih niso le hlapci in služabniki božji, marveč Bog odmeri vsakemu po njegovem zasluženju tudi delež pri vladarstvu nebeškega kraljestva. Vsi izvoljeni so kralji. „Oni so izvoljeni rod, kraljevo duhovstvo, sveti narod, pridobljeno ljudstvo, katero je Bog poklical iz teme k svoji prečudni luči.“ Takemu gospodu služiti se pravi kraljevati. Njegov najmanjši služabnik je tisočkrat imenitniši, kakor največji vladar tega sveta. „Njegovi služabniki mu bodo služili in bodo gledali ga v obličje, in njegovo ime jim bo na čelih, in bodo ž njim kraljevali na vse veke.“ Ni li Bog izvolil ubogih na tem svetu, da so bogati v veri in deležniki kraljestva, ki ga je Bog obljubil tistim, ki ga ljubijo? Oh z versko gotovostjo vemo, da, če s Kristusom terpimo, bomo tudi ž njim kraljevali. Zares, mi bomo deležniki njegovega gospodarstva, šli bomo v njegovo veličastvo in vsak, ki meso, svet in pekel premaga, bo z deležem svoje blaženosti zaslužil, sedeti s Kristusom na sedežu, ž njim kraljevati in ž njim delež veličastva deliti, kakor je Kristus premagal in se vsedel s svojim očetom na njegov sedež.

Po takih prevdarkih mi je še le jasno, zakaj sv. Alojzi ni hotel prevzeti vladarstva svoje kneževine, ter je rajši siromašk minih postal, kakor da bi vladarsko krono na glavi nosil; zdaj še le vem, zakaj je mladi kralj Hermenegild rajši mučenik postal, in se svojemu očetu ob glavo djati dal, kakor da bi bil najmanjšo resnico katoliške vere zatajil, ker je nebeško kraljestvo bolj ljubil, kakor minljivo posvetno; zdaj še le vidim, zakaj je cesar Dragotin cesarsko krono odložil ter se v privaten stan podal, da bi se lože k smerti pripravljal; zdaj še le razumem, zakaj je toliko kraljev in cesarjev čednost ljubilo, cerkev branilo in dobra dela z vso gorečnostjo doprinašalo, ker so se bali, da bi pri posvetni

kroni večno krono zapravili. Serčno molimo toraj: „Pridi k nam tvoje kraljestvo.“

Pri visoki časti mojega poklica, kakor človek in kristjan, smem reči, da mi je vsako kraljestvo premajhno; nekako preslabo mi je, nima za me stanovitne sreče. Oh ne dajte se oslepiti goljufivi bliščobi cesarske krone, kliče sv. Zlatoust, ne glejte na bliščobo, ki vladarje obdaja, marveč mislite si njih nemirno serce, njih kalne misli, in njih strah pred smertjo, ki jim bo vse vzela.

Za nebesa smo vstvarjeni, v nebesa moramo priti, naj velja, kar hoče. Nebesa, kraljestvo veselja, ki nam ga je Kristus obljubil in zaslužil, prečastno kraljestvo, ktere ga ne bo nikdar konec, kjer bodo prvi poslednji in poslednji prvi, to je ona obljubljena dežela, kjer bomo pri Bogu živeli, ž njim kraljevali na vekomaj. Amen.

4. Nebesa so zaklad.

Neki precej prileten mož pride po naključbi v dotiko s sila gorečim božjim služabnikom, ki je nebesa čez vse ljubil, in z veseljem na nje mislil. Po dolgem pogovoru resnobnega zapopadka vpraša božji služabnik priletnega moža: Povejte mi, o gospod, kaj je namen vašega življenja? zakaj ste na svetu? To čisto novo nenadno in nenavadno vprašanje osupne starega gospoda tako, da skorej ni vedel, kaj bi odgovoril. Ostermi nekoliko, in potem reče: Da bi dnar nabiral. Ta odgovor se sicer redko čuje; toda če pogledaš življenje, djanje in nehanje ne le nekterih narodov in stanov, marveč večine sedanjega sveta, si skoraj prisiljen reči: Res je, svet ne misli, da je vstvarjen za nebesa, za večnost, za posestvo božje, za nepopisljivo nebeško veselje, katero si lahko prisluži, če le kratek čas svojega življenja modro obrača. Oh svet živi v en dan, kakor da je denar njegov Bog, in perva pogodba njegove sreče na svetu. Ta čast in žlahtnost serca, da je otrok božji in dedič nebeškega kraljestva, sreča njegovega poklica, ta mu je skrita. Zato pravi Kristus, da so nebesa skrit

zaklad. „Nebeško kraljestvo je podobno zakladu skritemu v njivi, ktereга je človek, ki ga je našel, skril in od veselja gre in proda vse, kar ima in kupi tisto njivo.“ Zaklad je kup zlata, srebra ali pa dragocenih biserjev, ki jih človek po naključbi najde, od katerih ni poprej nič vedel. Kdor zaklad najde, meni, da je našel srečo; zato ga skerbno skrrije, ga položi na varno mesto, da mu ga kdo ne odnese, in stori, kar je mogoče, da ga popolnoma v posest dobi. Toda kolika slepota je v denarju in premoženji srečo iskati. „Kteri hočejo obogateti, pravi sveti Pavl, padejo v skušnjavo in v zadergo hudičevu.“ „Zatorej gorje vam bogatim, zakaj svoje ove-seljenje že imate.“ „Hočete li v resnici obogateti, nabi-rajte prave zaklade, katerih ne tat ukrasti in rija razjesti ne more.“ „Bil je bogatin, ki je imel veliko blaga. In je mislil sam pri sebi, rekoč: Kaj bom storil, ker ni-mam, kamor bi svoje pridelke spravil. To bom storil: poderl bom svoje žitnice in veči naredil; in v nje bom spravil vse, kar mi je zraslo in svoje blago; potem po-rečem svoji duši: Duša! veliko blaga imaš spravljenega za prav veliko let; počivaj, jej, pij in bodi dobre volje. Bog mu je pa rekel: Neumnež, to noč bodo tvojo dušo terjali od tebe; kar si spravil, čegavo bo? Taka se godi vsakemu, pravi dalej Izveličar, ki bogastvo nabira, pa ni bogat v Bogu.“ Ta prilika o zgubljenem zakladu in una o dragocenem biserju, ktereга je nekdo našel in vse prodal, kar je imel, da biser kupi, je vsakemu razumljiva. Ona nas spominja nebeških zakladov, ki so neskončno veči veljave, kot merzlo zlato in mertvi biserji, zakladov pravim, katerih izgubiti ni moč, ki vekomaj terpé, ki nas bodo popolnoma osrečili, in ktere vsak dan, do-kler živimo, z vsakim, tudi najmanjšim delom pomnožiti zamoremo. Bog jih vsakemu nebeščanu deli, po meri njegovih zaslug, z neskončno darežljivostjo, kolikor jih sprejeti zamore. On želi nas popolnoma osrečiti, če le hočemo, za nebesa delamo, terpimo, se vojskujemo in zmagamo. Da je res njegov namen, nam podeliti toliko

zakladov, kolikor hočemo, vidimo najboljše v skrivnosti najsvetejšega zakramenta svetega altolja; zakaj v tej daritvi nam daje Jezus vse, kar ima: svoje telo, svojo kri, svoje serce, svojo dušo, svoje človeštvo in svoje božanstvo. „Neskončna modrost božja, pravi sv. Avguštín, ne vé nič boljega, neskončna mogočnost božja ni v stanu nič večega in neskončna ljubezen ne zna nič svetejšega nam podeliti, kakor je to, kar nam v svetem obhajilu podeljuje.“ V tem zakramentu izliva Bog vse bogastvo svojih gnad čez nas. Če pa nas ni volja zajemati iz tega vira božje ljubezni, ni Bog tega kriv.

Častitljivi duhovnik Baltazar Alvarez, spovednik svete Terezije, in slavnoznani učenik duhovnega življenja, se je vselej z veliko pobožnostjo na sveto mašo pripravljaj.

Nekega dne, ko kleči ves zamaknjen v molitev pred svetim Rešnim telesom, se mu prikaže v sveti hostji nedolžno dete Jezus, ki je imel obé proti njemu stegnjeni roki polni dragocenih biserjev, da jih je bilo, kaj deržati. Ob enem zasliši Baltazar iz Jezusovih ust te-le besede: Da bi le kdo bil, ki bi mi jih odvzel.

„Ako toraj bogastvo ljubiti, piše sv. Avguštín, in zares obogateti želite, nabirajte zaklade za nebesa, zakaj nebesa so edino mesto, kjer jih izgubiti ne morete.“

Nebeško kraljestvo je njiva, kjer je zaklad zakopan. Ta dragoceni zaklad je nebeško veselje, ki ga najti zamoremo. Kdor ga najde in se prepriča, da zakladi in bogastva tega sveta so le prah in pepel, ki ga v večnost seboj vzeti ne moremo, bo prodal, kar ima; to je, bo odtergal svoje serce od vsega posvetnega in bo dal vse tje, bo pripravljén vse prestati in se vsemu odreči, da skriti zaklad spravi na varno mesto, to je, da se zveliča in večno srečo doseže.

5. Nebesa so ženitnina.

„Blagor jim, ki so na ženitno večerjo Jagnjetovo poklicani.“ Toda veliko večji blagor nevesti, s katero Jezus v nebeškem kraljestvu sklene zvezo ljubezni in s katero večno ženitnino obhaja. Znano je vsakemu, da v nebesih ni več nevrednih potreb, ki jih tu z živalmi delimo. Ko bomo stali pred božjim sedežem, ne bomo občutili ne lakote, ne žeje, ne mraza, ne vročine; „tudi ne bo več žalosti, ne vpitja, ne bolečine, ker vse poprejšnje bo minilo.“ Tam bomo kot angelji božji. In ker naš duh kar misliti ni v stanu, kakošna da so nebeška veselja, nam je Jezus povedal priliko o kraljestvu, da vname naše želje po časti, priliko o skritem zakladu, da obudi naše želje po bogastvu in priliko o ženitnini, da naše hrepenenje po veselji spodžge.

Karkoli si človek prijetnega, veselega in veličastnega na svetu misliti zamore, vse to bo v neskončnem preobilji v nebesih njegov delež. In ker je ženitnina navadno velika veselica, nam kaže Kristus nepopisljivo radost, ki nas v nebesih čaka, v priliki ženitnine.

„Nebeško kraljestvo je podobno deseterim devicam, ktere so vzele svoje svetilnice in so šle ženinu in nevesti naproti. Pet jih je bilo nespametnih, pet pa pametnih. Petere nespametne so vzele svetilnice, olja pa niso vzele seboj. Pametne so vzele olja v svojih posodah s svetili vred. Ker pa se je ženin mudil, so vse podremale in zaspale. O polnoči pa je šum vstal: Glejte! ženin gre, pojdite mu naproti. Takrat so vstale vse tiste device in so napravljale svoje svetilnice. Nespametne pa so modrim rekle: Dajte nam svojega olja, ker naše svetilnice ugasujejo. Pametne pa so odgovorile, rekoč: Da ga ne zmanjka nam in vam, pojdite raji k prodajalcem in si ga kupite. Ko so pa šle kupovat, prišel je ženin in pripravljene so šle ž njim na ženitnino in duri so

se zaperle. Naposled pa pridejo tudi une device, rekoč: Gospod! gospod! odpri nam. On pa je odgovoril in rekel: Resnično vam povem, ne poznam vas.“ Ta prilika je tako jasna, da je ni treba razlagati. Ženin je Jezus. Nevesta ni le katoliška cerkev, marveč vsaka človeška duša. Svetilnice pomenijo luč svete vere. Olje so dobra dela. Mudenje ženino je čas našega življenja. Šum o polnoči pomeni smert. Ženin pride, to je vabilo na nebeško ženitnino. Če pa zamudimo trenutek, ko Jezus pride, da nas v nebesa odpelje — in ne vemo ure ne hipa — se nam nebeška vrata zapró in nikdar več ne odpró. Naj potem le terkajo nespametne deklice, kolikor jim drago, vselej bodo zazlišale te strašne besede: Prepozno je, prepozno je! zamudile ste čas, ne poznam vas več, nikdar in nikoli več. Te pa, ki gredo na nebeško ženitnino, oh kaka radost, kaka blaženost jih tam čaka. Zveza ljubezni, ki jo duša z Bogom v nebesih sklene, jo ž njim tako zedini, da se oba v eno bitje zlijeta. Sklenivši to zvezo večne ljubezni, stopi duša v rajsko veličastvo, kjer Boga od obličja do obličja gleda, in to gledanje jo v njega spremeni. Vidivši, kakošen da je, se mu v hipu upodobi in se njegove blaženosti udeleži. In radost duše, ktera po tej sklenitvi z Bogom nebeško ženitnino obhaja, je tolika, tako doveršena in neskončna, da jej ni podobe na tem svetu. „Vse zemeljsko veselje, piše sv. Bernard, je le žalost, vsa slast je le bolečina in vsa lepota tega sveta je gnjusoba proti nebeški ženitnini.“ Prevdari najveselejšo posvetno ženitnino, in po njej sodi nebeško, kjer ne bo kratko meseno veselje, ne ugodnost, ki ti jo kaka stvar obeta, tudi ne blaženost vseh angeljev in vseh nebeških prebivalcev, marveč kjer bo Bog sam z vso svojo lepoto, z vsem svojim veličastvom tvoj večni delež, krona tvoje sreče, in tvoje preobilno obdarilo, in kjer bo tvoja duša, sklenivši z Bogom zvezo večne ljubezni, se vtopila v morje rajске slasti in nepopisljive blaženosti. Sveti Jeler, Poatierski škof, je bil oženjen, preden je duhoven in škof postal.

Imel je eno hčer. In ko ga sovražniki kristjanstva zavoljo njegove stanovitnosti v veri v daljno Azijo preženejo, izroči svojo hčerko, ki je bila ta čas še malo dete, neki pobožni družini v odrejo. Čez nekaj let, ko deklica odraste, in kakor lilija v vertu svojo lepoto razvije, jo snubi neki premožen mladeneč. Ali deklica spomnivši se četrte zapovedi, ne da mladenču besede, dokler ne prejme od očeta privolitve in blagoslova. Piše toraj očetu v prognanstvo in ga vpraša, kaj jej je storiti. Toda oče ji odpiše: Ženin, ki te v zakon snubi, je prenizkega stanu, ni zadosti lep, ne zadosti moder in ne zadosti ljubeznjiv. Tvoje serce je prežlahtno za tako revno ženitev. Zato sem ti poskerbel drugega ženina kraljevega rodu, čigar lepota, dobrotljivost in bogastvo preseže vse tvoje zapopadke. Le videti ga, se boš koj vanj zaljubila, in boš srečna v svoji ljubezni. Če skoraj, kakor se nadjam, domu pridem, bom prinesel njegovo podobo seboj, dokler sam pride in se s teboj zaroči. Če ti je toraj dobri nasvet tvojega očeta po misli, daj mladenču, ki te v zakon želi, slovo in poterpi nekoliko, dokler pride pravi ženin, ki je tvoje ljubezni vreden. Deklici je bil očetov nasvet po volji, in ko se Jeler na Francosko verne, jej prinese podobo, križanega Kristusa, nebeškega ženina čistih duš. Devica se tega ženina razveseli, in sklene, mu svoje serce posvetiti. Nedavno potem smertno oboli v cvetji svojega življenja — zakaj resnica je, da človek ne ve hipa, ne ure, kdaj ga Gospod k sebi pokliče. Jeler jej stoji kakor dušni pomočnik na strani in ko jej Jagnje božje pokaže, reče ves ginjen tele besede: Glej moja hči! ženin pride. Ta je kraljevi sin, s katerim sem te zaročil; pojdi toraj v nebeško ženitnino, in veseli se vekomaj spolnitve tvoje ljubezni.

O da bi tudi mi, ko pride ženitnina, ktero je Jezus svoji nevesti napravil, se tako veselili, in Bogu čast prepevali. Blagor jim, ki so na Jagnjetovo ženitnino poklicani.

Premišljevali smo toraj štiri prilike. Odprimo še enkrat sveto pismo. Tu najdemo še mnogo prilik, ki nebeško kraljestvo predstavljajo, kakor postavim: Prilika o sejavcu, o hišnem gospodarju, ki dnino svojim najemnikom plačuje, o kupčiji s talenti, o večerji, o prijetnem gaju, o zadobljeni stavi, o kroni, o mestu božjem, o hiši gospodovi itd. Toda vse te podobe, čeravno predstavljajo, kar je najimennitnišega in najprijetnišega na svetu, vendar še senca niso proti resnici. Zdi se mi, da sam Kristus ni našel besed, opisati nebeško kraljestvo; ali pa, da človeški um in človeško serce nista v stanu zapopasti, kar nas tam čaka. Dokler tu, v senci nevednosti tavamo, ne moremo Gospodovih čudežev gledati. Če zemeljskih reči ne razumemo, kako bomo nebeške? Pa ravno ta lastnost svetega pisma, ta nemogočnost, nebeško veselje zapopasti, nam spričuje, kako neskončne in veličastne da morajo biti. „To je moja tolažba, piše sv. Gregor, da služim Gospodu, čigar velikost in veličastvo je toliko, da vse moje zapopadke preseže. Ko bi jaz večno blaženost zapopadel, bilo bi kaj majhnega. Ker so pa nebesa nezapopadljiva skrivnost, mi je porok vera, da me tam čaka neskončna radost pa ne žalost, zdravje pa ne bolezni, svitloba pa ne tema, življenje pa ne smert. Ondi se mladost nikdar ne postara, lepota nikdar ne ovne, ljubezen se ne ohladi, radost nikdar ne neha, in življenja ni nikdar konec, zakaj Bog sam, največi dobrota, bo naš delež na vse veke.“

---

6. Spomin na nebesa.

Ni res, da je taka težava, pobožno in sveto živeti, če je človek le terdne volje. Vsa skrivnost obstoji v tem, da se nebeške reči poskušajo. Si li pobitega serca, ozri se proti nebesom, in lahko se ti bo zdelo, kar Bog od tebe tirja. Ko te bo prešinel žark rajske ljubezni, boš zaničeval, kar si nekdanj visoko čislal. Glej ptice! kolikor visokejši v zrak leté, toliko varniši so pred lovcem. V nebesih je le ena čednost, in ona obstoji v tem, da se ljubi, kogar se gleda; posvetna blaženost pa obstoji v tem, da se poseduje, kar se ljubi. Iz tega neposušljivega izvirka se izliva tolažba v to revno življenje in ona nezapopadljiva milost, da zmernost, srečnost, pravičnost in modrost celo v največjih skušnjavah ohraniti zamoremo. Če nam je toraj v resnici mar za ta nebeški mir, prizadevajmo si, da tje pridemo, kjer nepopisljiva resnica kraljuje; potlej se ne bomo plašili nobene težave; celo dopuščenega veselja se bomo lahko odrekli; mi bomo v britkosti poterpežljivi, bomo revščino voljno prenašali in skušnjave junaško zmagali.

Časne in večne ugodnosti uživati, dušnim in mesenim sladnostim služiti, iz veseljice v veseljico zahajati, imeti nebesa tukaj in tam, to ni nikakor mogoče; zakaj vojska je naše življenje, in le po borbi pride zmaga.

Hočeš svojo vojsko srečno prestati, misli vedno na obdarilo. Delavcu v vinogradu serce upade, ako nima zmiraj plačilo pred očmi. Misli tudi na plačilo, ki te v nebesih čaka, in lahko ti bode vse terpljenje tega sveta.

Kdor nebesa večkrat in resnobno premišljuje, stopil bo brez odloga v svoje serce, bo porajtal s svojo vestjo, bo vse poravnal in se spokoril. In kje je človek pod milim nebom, ki spreobrnjenja ne potrebuje; ta več, uni manj. Prestopiti od krive vere h kristjanstvu, od mertve vere k živi, od greha k pokori, menim, da je ravno toliko in nič več nič manj, kolikor je prestopiti od pokore k čednosti, od mlačnosti k gorečnosti, od

gorečnosti k pobožnosti, od pobožnosti k svetosti. Ni pa v sveti veri resnice, ki bi človeka s toliko silo k spreobrnjenju priganjala, kakor je ravno misel na nebeško plačilo. Večno plačilo, večna sreča, večna ljubezen do Boga, in njegovo posestvo po meri naših zaslug, ta nada ima tako moč do človeškega serca, da duša, katero ta resnica prešine, koj razbije vse verige, ki jo priklepajo na ta svet, in spoznavši minljivost in nečimernost vsega posvetnega, le za to skerbi, kako bi si božjo prijaznost in ljubezen naklonila.

Ob času sv. Avgušтина je živela v Rimu gospa visoko slovečega stanu, po imenu Melanija. Bila je kristjana, pa ker je bila tudi bogata, mlada in lepega obraza, godilo se jej je tako, kakor mnogim njenega spola; od zapeljivega sveta omamljena se je bila prevzetnosti vdala, ljubila sijajnost v obleki, iskala dopasti, ter je močno gizdavo živela. V svoji družini je imela mladenča Voluzijana, ki je bil še ajd. Po opravih gre ta mladeneč za več časa iz Rima v Milan in se ondi spozna s svetim Avguštinom. Avguštin poskuša Voluzijana pokristjaniti, pa ajd se mu ni vdal. Med tem, ko se Voluzijan v Milanu mudi, premišljuje Melanija doma neki dan nebesa. To premišljevanje jo tako močno gane, da očevidno spozna veliko bedakost, posvetno srečo za nebeško veselje izmenjati, ter se zavé, da prvo opravilo je, za nebesa skerbeti, in da za nebesa ni nobena zamena predraga. Nasledek tega je bil, da je Melanija svoje življenje popolnoma spreobrnila, se posvetnemu lišpu odpovedala, vse lepote iz hiše odpravila, in začela s svojim velikim premoženjem ubogim radodarno pomagati. In ker je ves lišp in vse, kar je njeno telesno lepoto višalo in oči na se vleklo, zaverгла, ter svoje telo v ostrejši spokornosti vadila, ni bila več tako cvetečega obličja videti, kakor poprej. Pride Voluzijan iz Milana domu in najde njeno pohištvo, obleko in podobo vso premenjeno. Močno se začudi in reče: „Oh Melanija, kaj je to? kje je bliščoba tvoje hiše? kje tvoja lepota? kdo te je tako ogerdil?“ Ona pa mu odgovori:

„Nebesa! nebesa! so to storila.“ Na to povzame Melanija besedo in mu dopoveduje, kako je spomin na večno življenje, na nebeško srečo jej živo do serca segel in vse njeno življenje spremenil; koliko srečniši da je od-tihmal, da uživa tak mir serca, kakoršnega poprej ni poznala; kako jo je pogled v večnost odtergal vsemu, kar je njeno serce vezalo; kako nečimerno in prazno se jej zdaj zdí vse posvetno v primeri z večnim, neminljivi-m. Ta goreči izliv njenega serca in opis velike sreče, ki jo zdaj v prijaznosti božji in v nadi večne sreče uživa, gane Voluzijana tako, da se da pokristijaniti, in se kristi-janskemu življenju ves posveti. Tako je spomin na ne-besa to učinil, kar sv. Avguštín s svojo veliko učenostjo ni izpeljati mogel. Gola je toraj resnica, da je le ta-krat človeku mogoče, svet sovražiti in se nad vse posvetno vzdigniti, ko nebesa premišljuje.

Spomin na nebesa ima navadno še ta nasledek, da nam Gospodov jarm olajša in njegovo butaro osladi. Misel na srečno večnost človeku daje serčnost v vseh viharjih življenja, in ta sladka nada, da jo bomo enkrat dosegli, odžene vse teme od naše duše. Ona zaduši vsak nemir, odžene vso žalost, ohladi vse bolečine in obriše vse solze. Ona najbolj zdravi vsako bolezen in hladi skeleče rane človeškega serca. Zato pravi sv. Frančišk: „Veličastvo, ki ga tam pričakujem, je toliko, da radosten zanj pre-našam vse križe, in pre stojam vse terpljenje, bolezní, obrekovanje in prognanstvo.“ Ta spomin na nebesa nam z lučjo svete vere tudi to razjasnuje, kar je dandanašnji marsikomu v spodtiklejši namreč, zakaj da Bog dopusti, da se nedolžnost proganja, hudobija pa v zvezde kuje; pride dan plačila, dan povračila. Če to prevdarimo, bomo lahko vse težave prenašali, da se le večnega pokoja spomnimo; mi bomo oboroženi zoper vsako skušnjavo, zakaj naše serce bo obernjeno v nebeški Jeruzalem. Neki opat, kadarkoli je videl, da je kdo njegovih mnihov žalosten, ali pobitega serca, je koj stopil k njemu, ter mu rekel: „Ljubi brat! zakaj ža-

luješ? Naj žaluje, kdor je v svet zaljubljen, ki nima te sladke nade, da v nebesa pride. Nam pa je Kristus nebesa obljubil, in to upanje nas goljufalo ne bo. Zakaj bi toraj mi žalovali, ker romamo proti nebesom.“ O da bi vsi ljudje to visoko resnico razumeli! Spomin na nebesa bi jih okrepčal; oni bi bili v vojski tega življenja stanovitni do konca in že tu na zemlji srečni, kakor je bil sv. Štefan, ki je, ko so ga kamnovali, oči proti nebesom obrnil in zagledal na Očetovi desnici Jezusa, ki je čakal svojega služabnika, da mu krono večnosti na glavo pritisne in mu nebeško blaženost v plačilo podeli.

7. Hrepenenje po nebesih.

Jetnik zdihuje leta in leta v temni ječi. Revež ne vidi belega dne, tudi nima svobode, ker je v železje ukovan; terpi lakote, mraza, dolgega časa in drugih brezštevlnih nadlog. Lahko si misliš, kako težko da čaka, da se vrata ječe odpró, da prosti zrak dihati zamore.

Mornar na nevarnem morju, kjer ga silni viharji plašijo, kjer mu vsak hip žuga pogin, kaj si bolj želi, kakor da bi po dolgem jadranji kaj skorej zaslišal to sladko besedo: kopno! kopno! Vojšak v kervavi bitvi, ki se, vse težave in nevarnosti preziraje, junaško za pravice svoje domovine bojuje, ali ne želi tudi on, da bi bilo kaj skoraj vojske konec, da se sovražnik zmaga in venec slave doseže?

In mladeneč, ki si dalječ od ljube domačije med ptujim svetom učenost nabira, ali ne misli tudi on na oni dan, ko bo nauke doveršil in se vernil v naročje staršev?

In nevesta, ki svojega ženina v resnici ljubi, s kolikim hrepenenjem čaka tudi ona, da se iz ptuje dežele, v katero se je podal, verne, in jo k altarju popelje?

Kako bi pa kristjan, ki z versko gotovostjo vé, in žalibog vsak dan občuti, da je na zemlji ves enak nesrečnemu jetniku, revnemu mornarju, vojaku v vojski, mladenču med ptujim svetom, nevesti oddaljeni od že-

nina, ki jo serčno ljubi, kako bi kristjan pravim, ki vse to spozna, ne kopernel po nebesih, ki so mesto prave svobode, zavetje sreče, prava domovina, bogata dedščina, in radost večne ženitnine? O zares, lahko je verjeti, da ljudje, ki svoj poklic spoznajo in težo zemeljskega življenja občutijo, ki so razsvitljeni od luči sv. vere, ki na nebesa radi mislijo in njih velikost in blaženost občudujejo, lahko je verjeti, pravim, da taki ljudje le po nebesih kopernijo, in da drugega ne želé, kakor da bi se jim njih sladka nada rajskega veličastva koj skorej uresničila. „Oh veselje čez vse veselje, kliče sv. Avguštín, veselje, ki mu ni para, kdaj te bom dosegel? kdaj te užival? kdaj bom stopil v posestvo mojega Boga, v katerem bom vse najdel?“ O večno kraljestvo! kjer sveti luč, ki nikdar ne ugasne, kjer kraljuje mir, kakoršnega še živa duša ni pokusila, kjer se duše izvoljenih v rajski slasti od trudapolnih vojsk odpočivajo. Ondi, o Gospod, bodo svetniki v nepopisljivi svitlobi z nami vred kraljevali, in krona iz dragocenih biserjev jim bo na glavi. Tako čustvo, tako hrepenenje po nebesih se zbudi v sercu vsakega kristjana, ki nebesa resno premišluje in v nje priti želi. Umreti, se v večnost preseliti, ta misel je strašna za vsakega človeka. Vsak se smerti boji, nikdo rad ne umerje. Toda ker je smert kazen greha, jo mora vsak poskušati, zakaj vsak se rodi kakor otrok jeze. Edino zaupanje v našo odrešitev, zavest pobožnega življenja in zaupanje v Kristusove zasluge, nas tolaži ob smertni uri in nas navdaje z gorečo željo po tem, kar pravičnega v večnosti čaka.

Odprimo še enkrat sv. pismo. In najdemo kralja, ki je bil nekdam velik grešnik, ki se je pa spokoril in mož po volji božji postal. Ktero čustvo je premagalo v njegovi duši? oh, ne drugo, kot kopernenje po nebesih in po posestvu večnega Boga. „Kakor hrepeni jelen po studenčni vodi, piše on v svojih psalmih, — tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog. Kdo mi da perute, kakor golobu, da bi zletel in v Bogu počival? Oh kdaj bom prišel in se prikazal pred božje obličje? Moje solze so

moj kruh noč in dan, ker se moje popotovanje podaljšuje. Zakaj bolje je en dan v tvojih lopah, kakor tisoč v šotorih grešnikov. Ker ti, o Bog, si Bog mojega serca in delež moj na vekomaj.“

Taka želja po nebesih se zbudi v sercu vsakega kristjana, ki kristjanstvo prav razumé. In kristjan mora zdihovati po rešitvi iz sužnosti grehá in po dosegih nebeškega veličastva. Kdor ni ptujec na tej zemlji, ne bo nikdar domačinec v nebesih. Niso li nespametni, ki važnost in imenitnost svetih nebes poznajo, pa se za nje ne zmenijo? Blagor jim, ki si to resnico k sercu vzamejo, in po večnih dobrotah kopernijo. Minljivo svetno bogastvo ne bode več njih zveličanji na poti, zakaj vse njih misli in želje bodo le pri nebeških bogastvih, katerih ne bo nikdar konec. „Kako ostudno se mi dozdeva vse posvetno, — je rekel nekdanj ljubezni plamteči sv. Ignac — ko nebeško veličastvo premišljujem.“ „Kaj mi pomaga to za nebesa?“ je navadno vprašal sv. Alojzi pri vsaki dogodbi. Tako bodo vprašali tudi oni pri vsakem primerljeji; ne bodo skerbeli in marali za ta svet več kakor je treba, ne za njegovo lepoto, ki mine, marveč bodo Boga, izvirek lepote, iskali. Nebeški Jeruzalem bo njih veselje, njih namen in cilj in konec vseh njihovih nad in želj. Ko sv. Filip Neri čuje, da so ga sveti oče izvoliti namenili za kardinala, verže v svoji otroški prostosti svojo kapico na kviško in izklikne: Paradiso! Paradiso! Neki menih se je vselej zamaknil, kadarkoli je nebesa imenovati slišal. Sv. Alojzi je umiraje klical: „Gremo veseli; in na vprašanje kam? odgovori: V nebesa! v nebesa!“ Ko sv. Tereziji popotnico na smertno posteljo prinesejo, jame prepevati ter naposled zdihne: „Tedad je vendar prišla srečna ura, katero sem toliko časa pričakovala. Poslušajmo naposled še sv. Avgušтина. Tri knjige je on napisal o tem predmetu, v katerih nam svoje goreče želje po nebesih dostojno opisuje. Te knjige so: Premišljevanje, ročna knjižnica in samogovori. Kdor želi nježnost ljubečega serca spoznati, naj bere te knjige.

V eni teh knjig takole govori: „O nebeška domačija! domačija varnosti! mi te od dalječ pozdravljamo in po tebi iz globočine serca zdihujemo in težko pričakujemo, da bi se smeli iz te solzne doline v tvoje mične širjave preseliti. O da bi kmalo napočil tisti dan, ko bomo zaslišali sladke besede: Pojdi v veselje, pojdi v hišo Gospodovo! Nebeski Jeruzalem! mati izvoljenih, sveto Gospodovo mesto, draga Jezusova nevesta! oh kako te ljubi moje serce! kako moja duša željno hrepeni po tvoji nježni imenitnosti.“ In v nekem odgovoru opominja kerščence rekoč: „Hočete li stati, kakor terdna skala med zapeljivim svetom, hrepenite po nebeškem Jeruzalemu. Varujte se plamenov, ki večno goré, in bolečin, ki večno pekó, ter užgite svoja serca z ognjem ljubezni in hrepenenja po nebeškem veselju, kjer delo nikdar ne upeha, počitek nikdar ne dosaduje, kjer se Bog zmiraj časti in kjer se zmiraj večí slast uživa. Ondi ni žalosti za dušo, ne bolečin za telo. Tam ni več vojskovanja, ne skerbi za te, ki so nam izročeni. Bog sam bo ondi naše vse, in naše neskončno veselje.“

8. Malomarnost za nebesa.

Vidivši sv. Fulgencij, kako imenitno, veličastno in bliščobno da je cesar Teodorik svoj vhod v Rim obhajal, reče svojim tovaršem: Če je v Rimu toliko bliščobe, koliko je bo nek v nebeškem Jeruzalemu. Če prijateljem nečimernosti ta svet toliko časti naklada, koliko čast, koliko srečo je nek Bog pripravil tem, ki bodo vir resnice v nebesih gledali in občudovali. Po takih prevdarskih se vzdigne duša, ki po večni sreči koperni, od vidljivih stvari k nevidljivim in ogledovaje posvetno visokost in bliščobo pride sama na to, da nebeško veličastvo premišljuje. Kako slepi so toraj, ki se dajo od posvetnega veselja tako omamiti, in od sladnosti tega sveta, vkljub vsem skerbem in žalosti, ktero jim prouzrokujejo, tako očariti, da na svoj visoki poklic pozabijo in se za ne-

skončno nebeško veličastvo ne zmenijo. In koliko izgledov take slepote vidimo vsak dan med svetom. „Ali ne nahajamo v vseh časih ljudi, ki so tako lakomni posvetnih reči — piše sv. Gregor, — da clo večne nebeške zavoljo njih sovražijo in zaničujejo. Namesto hoditi za lučjo svete vere, in misliti na domačijo, za katero so vstvarjeni, pobešajo oči le na zemljo, zabijo nebes, ter ljubijo bolj temo kakor svitlobo luči.“

O človeški otroci! kako je to, da je vaša vera tako oslabela, da vas velikost in imenitnost božjih obljub več ne mika? Ne ljubite minljivega posvetnega življenja, oh ljubite rajši večno. Če bote malomarni za nebesa, jih ne bote dosegli in jih tudi ne morete nikdar doseči. Zakaj nebesa so kraljestvo, katero se mora privojskovati, so zaklad, kateri se mora iskati, so cena, ktera se mora zaslužiti, so krona, ktera se mora s kervavim trudom privojskovati; pa kdo se bo vojskoval, kdo bo delal, se trudil in potil za kaj takega, kar ne pozna, ne ljubi in ne želi, kar človeka čisto nič ne mika in ne veseli. Oh vse drugači je bilo v prvih časih kristjanstva. Takrat so ljudje z vso gorečnostjo po nebesih koperneli in se za nje v resnici trudili. Nebesa so jim bile najsladkejša misel, ktere se niso nikdar znebiti mogli. Mnogi so zapustili vse. Čez tri sto let je tekla kri mučenikov; radi so življenje za nje dali, ko so se ozerli na sveta nebesa. „Za Kristusa umreti, je rekla nedolžna deklica sv. Cecilija, ko jo je rabelj, ki je imel smertno sodbo nad njo zveršiti, pomiloval, za Kristusa umreti, se pravi: dati blato za zlato, kočo za palačo, in prah za krono.“ Ko sv. Agapitu žerjavico na glavo denejo, reče on trinogom: „Kaj maram, naj se glava sožge, vsaj bo v nebesih kronana.“ Sv. Agata je šla tako vesela v kervavo smert, kot da gre na ženitnino. In kdo popiše veselje, s katerim je nedolžna deklica, sv. Neža, že v svojem trinajstem letu svoje življenje nebeškemu ženinu darovala.

Zares, ozir proti nebesom in želja, si jih, kar je mogoče, z junaštvom prisvojiti, je navduševal možé, da

so vse posvetno in clo smertne bolečine zaničevali; je dajal materam moč, da so se veselile, ko so svoje otroke zavolj vere kri prelivati videle; je oserčeval mladenče in deklice, da so se vsemu posvetnemu veselju odpovedale, da bi edino serce edinemu Bogu posvetile.

Pa, o moj Bog, kakošna promena je dan današnji. Pogled po širokem svetu nas uči, da večina ljudi od nebes nič ne vé, na nje ne misli, ali pa clo za nje ne porajta. Iz Azije in Afrike, kjer je bilo kristjanstvo nekdanj toliko živo, je sedanjí čas do malega zginilo. Ljudstva, ki ondi živé, ne vedó nič o tem, kar naša vera o nebesih uči; nimajo življenja v sebi, ker ne poznajo Tebe, pravega živega Boga, ne Jezusa Kristusa, kterega si poslal. Enako se godi ljudem na otokih tihega morja. Koliko milijonov ljudi je, ki živijo v temi nevednosti in smerti, ki ne poznajo kraljestva, kterega nam je Jezus s svojo kervjo kupil. Njih nesreča je ginila, sv. Frančišk se je pred 300 leti k njim podal, jim sv. evangelij oznanovat. Ko je ta sveti mož na Japonske otoke prišel, zdahne, poln ljubezni do človeštva, iz globočine serca: O da bi mogel zleteti v Pariz in učenjakom na tamošnjem vseučelišču nesrečo teh narodov opisat, ter jim serca ogreti, da bi nepotrebne nauke zapustili in sem prišli, duše zveličat. V drugih krajih sveta se nahaja sicer kristjanstvo, toda silno pokvarjeno in s krivoverami oskrunjeno; tu in tam ležé po tleh mladike od vinske terte odrezane, vse suhe in brez življenja. Otroci, odpadli od maternega serca, nočejo nič slišati o ozki in ternjevi poti, ki v pravo domovino pelje. Oslepljeni od sladnosti tega sveta, hrepenijo le po tem, kar jih za čas osrečuje, za prihodno življenje se kar ne zmenijo. Rada se nebesom odpovem — je rekla večkrat neka kraljica — da 40 let kraljevati zamorem. Kolikokrat omamijo strasti ubogo človeško serce, da se še za manjši dobiček vsem pravicam do nebeškega kraljestva odpove.

Pa tudi med otroci svete cerkve in spoznovavci Kristusovega evangelja se nahaja današnji dan velika

mlačnost in malomarnost do vsega, kar je večno in nebeško. Kje so dan današnji tiste blage duše, ki po besedah sv. Pavla čakajo zveličanskega upanja in častitljivega prihoda velikega Boga in Zveličarja, Jezusa Kristusa, ki le na večnost mislijo, in le nebeško plačilo pred očmi imajo? Oh večina kristjanov je tako mlačna, neobčutljiva in neskerbna za nebesa, da v resnici zasluži grajo, katero sv. pismo Izraelcem daje, namreč da so obljubljeni deželo za nič imeli. Ta svet je tako zamaknjen v strohljivo zemljo, da oči proti nebesom kar povzdigniti ne more. Obljubljena dežela, kjer ni bolečin ne solz, nebeško mesto, kjer večni mir kraljuje, sedež neskončne radosti, kjer je dan brez noči, solnce brez omračja, to neskončno Kristusovo kraljestvo nima v sedanjih časih za marsikoga nič mičnega v sebi, kakor da bi bilo prazna reč. Kar pa ljudi še bolj malomarne in neobčutljive za nebesa dela, je greh. Kdor njegov strup pokuša, in svoje serce napuhu in meseni poželjivosti vda, pozabi sčasoma na vse dušne in čeznaravne reči tako, da se kar ne zmeni več za obdarilo, ki je čednosti v večnosti odmenjeno. Išče v begočem času stanovitno srečo, katero mu le večnost dati zamore, ter naposled zaspi tako terdno v svoji malomarnosti, da ga ne vest, ne nadloga, ne strah pred smertjo iz njegovega prejšnjega spanja zbuditi, poboljšati in za nebesa oživiti ne more. Takih žalostnih prikazni je v sedanjih časih brez števila.

V neki deželi, kjer ima tako imenovana državljanska ženitev postavno veljavo, je živel neki šolski učenik v zvezi, ki je bila sicer po postavah tiste dežele privoljena, ki je pa od katoliške cerkve zaveržena in kakor pregrešna priloga spoznana, ker ni z zakramentom posvečana. Ker je bilo mesto, kjer je ta učenik živel, čisto katoliško, je bila ta zveza njegovemu poklicu v spodtiklejši. Tožijo ga pri srenjskem poglavarstvu zavolj nje, in tirjajo, da ga iz službe odpravi. Kar povzame eden srenjskih svetovavcev besedo, rekoč: Kaj ga iz službe odpraviti? zakaj pa? Tega pa vendar ne; tudi jaz živim

tako, pa naj se le prikaže, ki bi hotel mi braniti, kar postava dovoljuje. Ni li to malomarnost za nebesa?

Neki človek, ki je zavolj hudobnega življenja malo upanja imel, da bo zveličan, smertno oboli. Opominjajo ga, naj se z Bogom spravi. On pa odgovori: Tudi moj oče je tako živel, če je on pogubljen, naj bom še jaz. Ni bil li ta mož malomaren za nebesa?

Neka uboga žena je imela troje otrok. Silna revščina jo je stiskala, da jih ni mogla preživiti. Kaj stori? ona sklene vreči vse tri otroke v reko Seno, da utonejo. Ni li bila ta mati malomarna za nebesa? Neki mladenec je živel v pregrešni zvezi z neko oženjeno gospo. Nkega dne, ko ga strast in jeza napadeta, ustrelji najprej njo, potem pa še sebe umori. Jeli ta mladenec kaj porajtal za nebesa? In če pogledamo zapisnik grehov sedanjega časa, kakor ga vsak dan javno v načelih in v djanji v vseh časopisih odpertega imamo, smemo reči, da nas ne more nikdo prederznih sodb krivičiti, če naravnost povemo, da večina ljudi za nebesa malo ali nič ne porajta.

O da bi vsaj mi, ki to knjižico prebiraje nebesa premišljujemo, iz svoje skušnje spoznali, kako sladko in tolažljivo je, verovati v srečno večnost. Radostni bomo potem sprijeli vsako še tako bitko osodo iz božjih rok v tej sladki nadi, da v nebesa pridemo. Posvetne muke in bolečine, katerim se že živa duša ne ugame, nas ne bodo plašile več; zakaj spomnili se bomo, da ni pod soncem stanovitne stvari, da vse mine in vse preide, razun tega, kar je večno. Potem še le bomo spoznali, kako drag je čas našega življenja ter resno skerbeli, ga tako obračati, da si srečno večnost ž njim kupimo.

9. Klic k nebesom.

„Kdor ima ušesa za poslušanje, naj poslušá“, pravi Gospod. Z večno ljubeznijo sem te ljubil. Te tolažljive besede, kaj so nek drugega, kakor klic v nebesa? Niso

rečene samo enemu, marveč vsem. Zakaj vsi ljudje so njegove stvari, vsi njegova podoba, vsi njegovi otroci, vsi njegovo posestvo; — zakaj „ti ljubiš duše, o Gospod“, pravi sv. pismo v bukvah modrosti.

Sicer ima človek prosto voljo; lahko dela dobro in hudo; pri njem stoji, si s čednostjo nebeško kraljestvo, ali pa z grehom večno prokletstvo zaslužiti; po svojih delih bo sojen. Nebesa in pekel sta mu na izber; srednjega mesta v večnosti ni. Vice so le prelaz v nebesa. Raba prostosti bo toraj odločila, kakošna naj bo naša večnost. Vstvarjeni smo brez naše pomoči, toda izveličati se ne moremo brez našega sodelovanja, izvzemši kerščene otroke. Toliko je gotovo, da smo vsi k zveličanju poklicani. Zakaj sv. pismo pravi: „Bog hoče, da bi bili vsi ljudje zveličani in da bi k spoznanju resnice prišli.“ Nikdo se nima pogubiti. Kdor to taji, ta se upira sv. pismu in nauku sv. vere, ter podira temelj našega upanja. Naše zveličanje je delo tolike važnosti, da ima po besedah nekega cerkvenega učenika cela sv. Trojica ž njim opraviti. Oče s stvarjenjem, Sin z odrešenjem in sv. Duh s posvečevanjem. In zares, sv. evangelij nam na več kot sto mestih spričuje, da je v resnici volja Božja, da se vsi ljudje zveličajo, in k spoznanju resnice pridejo. „Ni volja vašega Očeta, ki je v nebesih, pravi ondi Gospod, da se teh malih kdo pogubi. Take resnobne volje je Bog, človeški rod zveličati, da lastnemu Sinu ni prizanesel, marveč ga je za nas tje dal, da kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje. Bog namreč ni poslal Sina na svet, da bi svet sodil, marveč da bi bil svet po njem zveličan. Edinorojeni sin Božji se je ponižal, ter podobo hlapca na se vzel, da nas s svojo kervjo, s svojim terpljenjem in s svojo bitko smertjo na križu od večne smerti reši. „En Bog je — piše sv. Pavl — tudi en srednik med Bogom in ljudmi, človek Jezus Kristus, ki je sam sebe v odrešilo za vse dal.“ Kako je toraj mogoče dvomiti nad to pglavitno resnico sv. vere, da je Bog zares ljudi vseh časov, rodov in na-

rodov za nebesa vstvaril in k zveličanji poklical. „Vsaj imamo smert Kristusovo, vsaj imamo kri Kristusovo v rokah, piše sv. Avguštín. Naj toraj nikdo ne obupa, naj nikdo ne reče: Jaz ne bom zveličan. Bog sam, o kristjan, ti je obljubil, da boš ž njim kraljeval na veke. Mar ne verjameš? O veruj! veruj! živo veruj, da se bo to uresničilo, če le hočeš. Več in večí je to, kar je za te storil; kot uno, kar ti je obljubil. Kaj je za te storil? On je za te umerl; kaj pa ti je obljubil? da boš pri njem živel. Manj verjetno se zdi, da je večni Bog za te umerl, kakor pa da bo umerljiv človek na večno živel. Da se je pervo spolnilo, vemo za gotovo; boš li dvojlil o drugem?“ vpraša sv. Avguštín. Kako pa, ako se človek z grehom od Boga loči, in svojevóljno v sovraštvu z Bogom živi, je li tudi tedaj poklican k večnemu zveličanji? Odgovor je kratek: Za človeka, ki v smertnem grehu umerje, ni nebes; ker po smerti ni več časa, se poboljšati. Kamor drevo pade, tam obleži. Dokler pa človek še živi, dokler ima še čas pokoro delati, se poboljšati in z Bogom sprijazniti, ga še zmiraj Bog kliče v nebesa. Vsaj on pravi: „Nočem smerti grešnikov, marveč želim, da se verne s svojega pota in da živi; ako bi bili vaši grehi kakor škerlat, bodo beli kakor sneg.“ Jezus je ne le uči v prilikah o zgubljenem sinu, o zgubljeni ovčici, o najdenem dnaru, o vabili na veliko gostijo, marveč nas zagotavlja z razumljivo besedo, da je prišel iskat in zveličat, kar je zgubljenega. Zato je dal duhovnikom nove zaveze oblast, spokornike grehov odvezovati in jim vse odpustiti, in to ne le enkrat, ne sedemkrat na dan, temuč sedem in sedemdesetkrat, če je treba.

V nekem kraji tik severne nemške dežele je živel pred 40 ali 50 leti brezvesten duhovnik v veliki nemarnosti za svoj poklic. Greh in samopašno življenje ga naposled tako premotita, da je iz domovine pobegnil, svojo vero zatajil in k luteranski veri prestopil, ter službo pastorja, ali luteranskega duhovna prevzel. Tako

se je zvergel učenika resnice v učenika laži. V tem stanu Božjega sovraštva prebije več let. Nekega dne povabi mestni pridigar njega in več pastorjev iz bližnje okolice na obed. Med obedom prejme eden teh pastorjev od doma sporočilo, da je nekdo v njegovi fari smertno obolel, ki tolažbe potrebuje. Toda, ne vem kak zaderžek je bil, da poklicani gospod ni mogel k bolniku. Ponudi se toraj omenjeni odpadenec, da gre on k bolniku. Ponudba je sprejeta; on gre. Stopivši v hišo bolnika, mu pokažejo borno sobo, kjer je sivi starček skoraj na pol mertev na slamnati postelji zdihoval. Pastor stopi k njemu in ga tolaži z besedami sv. pisma. Toda bolnik se ne da potolažiti, v enomer kliče: „Zgubljen sem; za me ni milosti, gorje mi, jaz sem pogubljen.“ Pastor ga le tolaži in opominja v Boga zaupati. „Ne! ne!“ odgovori bolnik. „Za me ni pomoči; zaperta so mi nebesa; moje pregrehe so prevelike.“ „Za Božjo voljo, zaverne pastor, zakaj pa? kaj ste nek storili, da vam je tako težko pri sercu?“ Umirajoči pa kar v enomer ponavlja besede obupa. Naposled, ko vidi, da ga pastor tolikaj izprašuje, se vendar vda, in reče: „Jaz vam povem, zakaj ni za me pomoči, ne nebes. Jaz sem katolišk duhovnik, ki sem svojo vero zatajil in k luteranski prestopil. Vsi grehi, ki so s tem odpadom od katoliške vere sklenjeni, terdovratnost za klic gnade, usmiljenje Božje, kterega sem zamental in drugi veliki grehi, ki sem jih doprinašal, ležijo zdaj kot velika skala na mojem sercu, in mi strah in grozo delajo. Odklenkalo mi je, pogubljen sem, za me ni nebes.“ Te besede sežejo pastorju globoko v serce. Bile so mu opis njegovega dušnega stanu; nekdanjšja vera se mu v sercu zbudi, in v zavesti čreznaturne moči, ki je mašniku v Kristusovi cerkvi podeljena, reče bolniku: „Prijatelj! brat! jaz ti zamorem pomagati. Resnično, kakor je Bog v nebesih, jaz ti zamorem pomagati; zakaj, tudi jaz sem katolišk duhovnik, sicer žalibog, odpaden in izbučen kakor ti; toda z mojo duhovsko močjo, ki mi je dana, zamorem vendar umirajočemu nebesa od-

preti.“ Zdaj se bolniku čelo razvedri; zdi se mu, da vidi angelja pred seboj, ki mu je tolažbo iz nebes prinesel. Premagan od preobilja Božjega usmiljenja, ki mu še v zadnjem zdihljeju odpuščanje ponuja, in nebesa obeta, se z zgrevanim sercom pastorju obtoži svojih grehov, zadobi odvezo, in poljubivši Kristusa dušo izdahne. To preobilje Božje ljubezni, ki želi vse ljudi zveličati in clo največi grešnike še clo v poslednji uri njih življenja kakor mila mati okrog išče, presune pastorja, moč gnade mu v hipu preoberne serce; on sklene pri ti priči se spreobertiti in spokoriti. Verne se k zbranim gostovom, ter jim reče: „Z Bogom, moja gospoda! grem nazaj v naročje matere katoliške cerkve, katero sem kot nezvest sin zapustil. Usmiljenje Božje me kliče k pokori, k spravi — in če je Božja volja — v nebesa.“

10. Pot v nebesa.

Kako težko je popotniku, ki ga važna opravila kličejo na kako mesto, kjer se po vsaki ceni ob določenem času znajti mora, če se na svojem popotovanji skoz gozd zgubi, da ne vé kam in kod. Še težavniši je taka zamuda mladenču, kateri, ko sliši, da sta oče in mati na smertni postelji, domu hiti, pa ju še zadnjikrat žive objame, ali pa če, zgrešivši pravo pot, po dolgih in neznanih ovinkih trati dragi čaš, v katerem je imel veliko srečo doseči. Tudi mi smo popotniki v večno domovino, kjer ob pravem času, morda prej ko mislimo, dospeti imamo. Dolga in važna je naša pot; zakaj tú ne gre le zato, da bi svoje ljubljence, ki so šli pred nami v večnost, zopet videli, tudi ne za kak majhen dobiček ali zaslužek, marveč gre za posestvo večnega Boga, gre za nebeško krono. Kako vesela in tolažljiva je toraj ta gotovost, da smo na pravi poti, ki nas naravnost v nebesa pelja.

In to gotovost imamo pravoverni kristjani. Mi poznamo pot v nebesa, in vemo za gotovo, da je prava.

Vemo pa tudi, kdaj jo zgrešimo in kdaj se je deržimo. Sam Sin Božji, ki je iz ljubezni do nas na zemljo stopil in nam s svojo kervjo nebesa zaslužil, nam jo je pokazal. Nanj se pač smemo zanesti, zakaj ta je moj ljubi Sin — se je zaslišalo iz nebes — njega poslušajte. Kaj pa pravi sin Božji o tej poti v nebesa? On pravi: Jaz sem pot, resnica in življenje. „Zares, piše sv. Peter, poklicani smo ne le vanj verovati, temuč tudi po njegovih stopinjah hoditi.“ Sv. Peter je slišal ta nauk iz ust Jezusovih, ki mu je rekel: Hodi za menoj. Nasledovati Jezusa Kristusa, to je pot, ki v nebesa derži. Kristus je podoba, ktero nam je oče nebeški v ta namen dal, da se njej podobnim postati prizadevamo, to je, da Kristusa posnemamo, svoje zadržanje popravljamo in tako svoje življenje po njegovem vravnaje stopamo po poti miru proti nebeški domovini. Mar ni po pravici, da mi, ki smo od Kristusa ime zadobili, tudi po Kristusovem izgledu živimo. Gospod nas je iz ljubezni izvolil, da po njegovih stopnjah hodimo, in da bodemo njegovo izvoljeno posvečeno ljudstvo. Sin Božji je zato stopil na zemljo, da nam pokaže, kako naj v nebesa hodimo. „Jaz sem pot, pravi on, jaz sem luč sveta, kdor hodi za menoj, ne hodi po temi, marveč bo imel luč življenja.“ In ker po odhodu v nebesa nas ni zapustil sirote, brez vsake pomoči, marveč je pri nas vse dni do konca sveta, da nas s svojo gnado podpira, nam pač ni težko ga nasledovati, zlasti ker nas sama ljubezen k njemu vleče. „Pridite k meni vsi, ki se trudite, in ste obteženi, jaz vas bom poživil; vzemite moj jarm na se in bote našli pokoj svojim dušam; zakaj moj jarm je sladek in moje breme je lahko.“ Ta klic Kristusov nas oserčuje, razveseljuje in zbuja v v naših srcih clo hrepenenje piti iz kozarca, iz kterega je on pil. Nasledovanje Jezusa Kristusa je toraj, kakor nas vera uči, edina pot v nebesa. Naj si je človek, kdorkoli si bodi, če njegovo življenje ni Kristusovemu podobno, ne pojde v Kristusovo kraljestvo; za podobnost s Kristusom je mera, s ktero se meri naša čednost in

pobožnost: in nihče ne pride k Očetu drugače, pravi Kristus, kakor po meni, to je: mene nasledovaje. On je pot, ki pelje v življenje; zato more naše zadržanje skoz in skoz njegovemu zadržanju biti podobno; zakaj Bog nas je odločil, da bomo enaki podobi njegovega sina. Kako silno ta resnica človeka spodbada, da bi Kristusa posnemal, dokazuje sledeča dogodba iz življenja sv. Frančiška Ksaverija. Ta svetnik si je na vso moč prizadeval, da bi spreobrnil nekega bogatega Portugiza, ki je imel sicer kristjansko vero, pa ne kristjanskega življenja. Posvetno veselje, kratkočasi in mesena poželjivost so ga tako omamile, da ni hotel o spreobrnjenji kar besedice slišati. Ko Ksaver, ki mu je bil osebni prijatelj, od njega slovo jemlje, reče mu te le besede: V spomin vam dam tale nasvet; toda ne pozabite ga: Premišlujte večkrat sami pri sebi te dve besedici: „Jezus in jaz.“ Čez nekaj časa je bil Portugiz pri svojem prijatlu na kosilu. Kar zagleda na nasprotnem zidu velik križ s Kristusovo podobo; zakaj takrat si tudi bogati in žlahtni ljudje še niso v sramoto šteli, imeti križ Kristusov v svojih hišah, kar je pa dan današnji, se ve da, vse drugači. Po šegi sedanjih spačenih časov bi bilo zoper vljudnost in izobraženost — če ne clo svetohlinstvo — ko bi kje v sobanah ali v spavnicah bogatinov visela podoba tistega, ki je za ljudi kri prelil in ki bo nekdanj prišel z veliko mogočnostjo in častjo sodit žive in mertve. Ko ta mož, kakor smo rekli, križ Kristusov zagleda, spomni se koj besedi, ki mu jih je Ksaver tako živo priporočil, namreč: „Jezus in Jaz.“ Moj Bog, si misli, kakošen razloček je med Jezusom in menoj. Jezus siromak, jaz pa bogatin; Jezus v terpljenji, jaz pa v veselji. Jezus na križu, jaz pa pri pojedini. Jezus umerje za me in jaz ne živim zanj; Jezus misli na me in jaz se zanj ne zmenim; Jezus gre s križa v nebesa, jaz pa — Tukaj nekako ostermi; žalost ga prime, nebo in pekel mu stopita pred dušo, on spozna, da pot njegovega življenja se loči kot noč in

dan od tiste poti, katero nam je Kristus pokazal kakor edino, ki pelja v življenje. On zasliši klic milosti, se oberne k Bogu še med obedom, začne odslej sicer v istem stanu toda po kristjansko živeti, in doseže, kakor se sme nadjati, Kristuta nasledovaje, večno zveličanje.

Potem takem je ta pot edina, ki v nebesa pelje. Kakošna pa naj bo ta pot za vsakega človeka posebej, ali bolje rekoč, kako naj vsak človek Kristusa posnema, to je, se vé da, različno. Sv. Pavl pravi: Vsakteri naj ostane v stanu, v kterega ga je Bóg poklical. Nasledovanja pot je sicer za vse, vendar naj vsak po svoji posebni poti hodi v nebesa; ta po tej, uni po drugi. Sv. Bernard in sv. Bonaventura pravita, da se da nebeško kraljestvo na štiri načine prisvojiti. Eni ga s silo na se potegnejo, drugi ga kupijo, tretji ga ukradejo, čerterti so k temu prisiljeni. S silo ga na se potegnejo, ki vse zapustijo in za Kristusom gredó. Kupijo ga, ki iz ljubezni do Kristusa vse, kar imajo, med uboge razdelijo, da bi si tako zaklade za nebesa nabirali. Ukradejo ga, ki skrivej dobra dela doprinašajo. Naposled prisiljeno gredó v nebesa, ki se v revščini in ognju nadlog skušajo, in do zadnjega madeža očistijo.

Praden različne poti v nebesa opišemo, naj povemo še to, da je toliko poti v nebesa, kolikor je nebeških vrat. Če ima toraj nebeški Jeruzalem dvanajst vrat, smemo misliti, da je tudi dvanajst poti v nebesa, to je, dvanajst različnih načinov, Kristusa posnemati. Potem bo vsak lahko spoznal, po kateri poti on stopa proti nebesom.

a) Vnebohod.

Ta pot je za nedolžne otroke. Da si nimajo lastnega greha, vendar bi brez Kristusa in njegove rešitve nikdar Boga ne gledali, ker so otroci jeze, katerim izvorni greh vrata v nebesa zapira. Če pa v svetem kerstu obleko nedolžnosti oblečejo, in v svetišče cerkve stopijo, da postanejo njeni dediči in sodediči Kristusovi, če jim

ni bilo celo mogoče svojo prostost napak rabiti, in torej brez najmanjšega greha gredó iz tega sveta, grejo naravno v nebesa. Srečen pot, srečen odhod! Veselite se matere, vé, ki najbolj občutite, kako britko je, ljubo, drago dete, katero ste z bolečinami povile, mrtvo v naročju deržati in na serce pritiskati. Veselite se, ko potihnejo prvi naravni občutki vaše žalosti in britkosti, veselite se, otroče je zveličano; šlo je v nebesa; ono je srečno, večno srečno, neskončno srečno, ter vas čaka, da tje pridete.

b) Navadna pot.

Po tej poti hodi velika truma vsakdanjih kristjanov. Za nebesa ne tirja Bog nič izvanrednega in nemogočega od človeka. Se vé da, po široki poti naj ne hodi, če jih misli doseči; zakaj njeni konec je smert, in ti, ki hudobije doprinašajo, ne hodijo po poti, katero nam je Kristus pokazal. Kdor pa kakor pravi kristjan, a ne kakor kristjan le po imenu, Kristusa nasleduje, temu ni treba ostrih postov, ne hudih pokoril za zveličanje; zadosti je, da le Božje in cerkvene zapovedi zvesto spolnuje, ktere je že tako pod smertnim grehom spolnovati dolžan. Če ima kak odpustljiv greh, postavim, premalo gorečnosti, premalo ljubezni, pa vendar toliko, da vsaj najjimenitniše dolžnosti kristjana vestno spolnuje, sme se zanesti, da je na pravi poti, in da, če do smerti zvest ostane, gre gotovo v nebesa, če tudi, kakor sv. Pavl pravi, „bo le kakor skoz ogenj prišel na sedež, v veliko število izvoljenih, katerih ni nikdo prešteti mogel, iz vseh narodov, rodov in ljudstev in jezikov, ki so stali pred sedežem Božjim in pred obličjem jagjnetovim in so bili oblečeni v bela oblačila in palmove veje so bile v njih rokah.“

c) Pot po ovinkih.

Naravno zvezo med možem in ženo je naš nebeški Zveličar visoko čislal, ter jo kot pripravno sredstvo za

večno življenje do časti zakramenta povzdignil. „Zakon, piše sv. Pavl, je velik zakrament, jaz pa rečem v Kristusu in v cerkvi. Zatoraj naj vsaki ljubi svojo ženo, kakor sam sebe, in žena naj bo svojemu možu v strahu; zakaj mož je glava žene, kakor je Kristus glava cerkve. Kakor je cerkev Kristusu podložna, tako naj bodo žene svojim možem podložne v vseh rečeh. Možje, pravi dalej sv. apostelj — ljubite svoje žene, kakor je Kristus ljubil svojo cerkev, in sam sebe za njo dal.“ Kako imenitna je ta podoba! Kako nam sv. evangelij kaže zakon v vsej drugačni svitlobi. Vendar je gola resnica, katero tudi sv. apostelj terdi, da je v tem stanu teže edino serce edinemu Bogu posvetiti, kakor pa v deviškem. Če pa Bog to zvezo, ktere nobena posvetna moč ni razbiti v stanu, s smertjo moža ali žene razterga in udovec ali udova zadovoljno s prvim zakonom, v udovskem stanu ostane, da bi ložé Bogu služila ter višo stopnjo popolnosti dosegla, tedaj pravimo, da taka duša gre po ovinkih poprejšnjega stanu v nebesa. Tudi na tej poti nahajamo bliščeče zvezde posebne velikosti. Postavim: sv. Moniko, sv. Frančiško Šantalsko, sv. Lizo, šv. Hedvigo.

d) Ternjeva pot.

„Kdor je prepovedano veselje užival, pravi sv. Gregor, naj se zderži dopuščenega.“ Kdor je v grehu živel, naj umerje v pokori. Če se ne spokorite, pravi Gospod, bote pogubljeni. Za ljudi toraj, ki so po dolgi lahkornosti ali po hudobiji na pregrešne poti zabredli, ni drugega, kakor nastopiti pot pokore. Srečen človek, ki po dolgi in pregrešni poti zasliši Božji glas, ki mu vedno doni na serce. Srečen kdor zasliši božje vabilo, svoj greh spozna in k nebesom za odpuščanje zdihuje. Spolnile se mu bodo besede sv. pisma, ki pravi: „Če se hudobnež spokori, svoj greh zapusti in vse zapovedi spolnuje, tedaj bo živel in ne bo umerl. In njegovih hudobij se ne bom spomnil, jaz bom njegove grehe za her-

bet vergel, v globočino morja jih bom potopil.“ Kdor zapusti očetovo hišo, naj se verne po drugi poti v njo. To je pot pokore, ternjeva je sicer in mehkužnemu človeku silno zoperna, toda, ona je polna rajskega veselja. „Spokornik, — obstoji sv. Avguštin iz svoje skušnje — je zmiraj ves skesan, toda ta kes je izvirk veselja.“ Sladkejši so solze njegove žalosti, kakor vse veselje tega sveta. Zakaj one so solze ljubezni, solze hvaležnosti, solze sladkega upa, dospeti po ternjevi poti v posestvo neskončne dobrote.

e) Tatovska pot.

Prederzne tatove mika zaklad, ki v trdnem na visoki pečini sèzidanem gradu zakopan tiči. Radi bi si ga prisvojili, toda po navadni poti ne gre. Gledajo toraj, kako bi po stermi in komaj obhodni stezici prilezli do verha pečine, ter od ondod se do zaklada zmuzali. Toda nevarna reč je. Ozka je stezica, ki pelja k stermi pečini in strašni propadi zevajo okrog nje. Gorje mu, komur se zdersne — in to je kaj lahko v temni noči — zanj ni pomoči več. Kdorkoli pade v te globočine, ni ga več nazaj. In večina tih, ki plezajo po ti stezi, se pogrezne v brezden. Ni li toraj v nebo vpijoča prederznost, podajati se v tako nevarnost, ko bi tudi gotovo bilo, da se zaklad odnese.

Tak prederznež je grešnik, ki pokoro na smertno uro odlaša ter v grad, ki je na visokem hribu, kjer je zaklad večnega življenja zakopan, po tatovski stezi splezati misli. Strašna je nevarnost, brez dna je propad pod njim. Ena sama kriva stopnja je gotova smert; in smert je večna. Sto in sto jih je že požerl ta propad, vendar prileze tudi po tatovski poti še marsikdo v nebesa. Spreobrnitev na smertni postelji, je negotova reč; zato sv. Avguštin o desnem razbojniku Dizmu, ki je v zadnjem zdihljeju milost našel, nam v svaritev piše: „Eden je, da ne obupaš, toda le eden, da preveč ne zaupaš.“

f) **Deviška pot.**

Pot, po kateri device v nebesa hodijo, je sicer ozka, kakor berov čez derečo reko; toda ona je delo ljubezni, zato je skoz in skoz varna; če pa nevarnost proti, jej je lahko zbežati; v temi pa sveti luč svete vere. Ta pot pelje k Jezusovemu sercu. Sv. Pavl pravi: „Kdor je brez žene, skerbi za to, kar je Gospodovega, kako bi Bogu dopadel; kdor je pa oženjen, skerbi zato, kar je svetovega, kako bi se ženi dopadel in je razdeljen.“ „Ravno tako devica, ki ni omožena, misli, kar je Gospodovega, da bi bila sveta na duši in na telesu; ktera je pa omožena, misli na to, kar je svetovega, kako bi se možu dopadla.“ Čeravno je Kristus deviški stan le nasvetoval in ne zapovedal, izvolilo si ga je vendar od začetka kristjanstva do danes na milijone ljudi. Ljubezen do Kristusa, ko se v sercu vname, gori močnejši od vsake druge ljubezni in upanje po deviški poti dospeti v znotranjšino nebeškega svetišča, polajšuje vsako težavo, ter s silo vleče k sebi serce. Zato šteje katoliška cerkev v vseh stoletjih veliko mladenčev in deklie, ki so v deviškem stanu ostali, vsako posvetno ljubezen sovražili ter serce, kri in življenje ljubezni do Kristusa posvetili.

g) **Pot časti.**

Čudne zapopadke imajo ljudje o časti. Če se komu zdi, da ga je kdo z najmanjšo besedico na časti poškoval, pokliče berž svojega nasprotnika na dvoboj, ga vstreli, prebode ali pa smertno rani, ter misli, da je s tem svojo čast rešil. Za eno iskrico posvetne časti se podajo ljudje v nevarnost, biti obsojenim od Boga v večno sramoto. V mislih, ktere ljudje o nas imajo, ne gre nikakor časti iskati. Prava čast je služiti Bogu, kralju

večnosti. Kdor to čast išče, ta bo češčen v nebesih, naj ga tudi ves svet zaničuje. Po tej častni poti so hodili spoznovavci. „Oni, kakor sv. Pavl pravi, se niso sramovali evangelja.“ Dobro so vedeli, komu verujejo; zato so naravno spoznali, da je Kristus njih kralj, sv. evangelj njih vodilo in da je katoliška cerkev njih mati. In po tej poti mora vsak kristjan in vsaka kristjanka proti nebesom hoditi; zakaj Kristus pravi: „Kdor me pred ljudmi zataji, tega bom tudi jaz pred Očetom zatajil. Kdor me pa pred ljudmi spozna, tega bom tudi jaz pred nebeškim Očetom spoznal.“

Kdor toraj z besedo in djanjem to spozna, stopa po poti časti proti nebeškemu kraljestvu. Te poti so se od nekdanj deržali vsi goreči katoliški kristjani. Spolnovati naravno postavo, ki je v človeško serce vpisana, ali pa Božje zapovedi, to zamore tudi ajd, nevernik in krivo-vec. Ne krasti, ne obrekovati, ne prešestvati, to so tudi družbene čednosti, ki se dajo tudi brez ozira na Božje in cerkvene zapovedi spolnovati; ali poleg Božjih zapovedi tudi cerkvene z otroško prostostjo spolnovati in sveti cerkvi v vseh tudi v najmanjših rečeh pokoren biti iz gole ljubezni do Kristusa, ki je rekel: „Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očiten grešnik“ — to zamore le katoliški kristjan. Mati pravijo: Otroci! danes ne bomo jedli tega ali unega, v nedeljo gremo vsi skupej v cerkev; ob veliki noči bomo vsi k angeljski mizi pristopili. In otroci odgovoré: Da, mati, kar hočeš, in kakor hočeš, vse naj se zgodi v malem in v velikem iz spoštovanja, pokorščine in ljubezni do tebe. To so besede, to so zmanja, po katerih se katoliški kristjan loči od drugih ljudi. Iščimo toraj čast v tem, da naravno pređ vsem svetom spoznamo, da smo pokorni otroci matere katoliške cerkve. To je pot časti. Če zvest cesarjev služabnik ali pa hraber

vojak za svojo zvestobo zlat križec ali pa zlato svetinjo od svojega cesarja prejme, ali ga bo mar sram, ta kinč svetu pokazati? ali mar ne bo veliko več vesel takih slovesnosti, ko z leskečo zvezdico na persih v javnost stopiti zamore. Tak križec Kristusovega reda, taka svetinja je naša pokorščina in zvestoba do matere cerkve; ona je najsvetlejša zvezda, ki se na persih pravega kristjana bliščati zamore, in prečastno znamenje, po katerem se loči katoliški kristjan od vseh, ki tega imena ne nosijo. In jaz naj se ga sramujem? Ali naj ne bo veliko več moj ponos in moja čast, hoditi po tej poti časti. Zares, clo neverniki ne morejo ljudem, ki so pravega značaja in terdnih načel, spoštovanja odreči. In kako, mar ni ta zvestoba živa zastava večnega življenja?

Nek žlahtnik pa slab kristjan izroči svojega sina pobožnim duhovnikom v nauk in odrejo. Ob šolskih praznikih pride fantič domu. Ko mu pri obedu na posten dan meso predložijo, se ga fantič ne dotakne. Oče mu zapove, ga jesti. Ali fante odgovori: „Kaj danes meso jesti, tega pa vendar ne, to bi bil smerten greh, tako nas gospod učenik učijo. Tega nikakor ne smem, bom pa rajši od drugih jedi kaj več vzel.“ „Naka, fante! zareži oče, če mesa ne ješ, tudi drugega ne dobiš — in kar poberi se od stola in beži v drugo sobo.“ Fantič uboga in gre. Ali ljubijo materi serce ne da, da bi bil sinček brez obeda. Skrivej mu nese nekaj jedi v sobo. Toda fantič se jih brani, rekoč: „Nikakor, ljuba mati, da bi danes meso jedel, kaj takega ubogati ne smem, ker nočem Boga žaliti; nič jesti, to pa lahko storim. Zahvaljujem se ti toraj za tvojo ljubezen; jaz hočem in moram ubogati, kar so oče zapovedali.“ Mati vsa ginjena pove očetu. Gorke solze se jima po licih udirajo. Ko oče o začetku šolskega leta fantiča zopet v odgojišče pripelje, reče učeniku: „Moj fantič me je zopet kristjana spreobernal.“

h) Pot gorečnosti.

Po tej poti so hodili sveti aposteljni. Njih izgled morajo posnemati vsi učeni, duhovniki in oznanovavci sv. evangelja; in vsak kristjan in vsaka kristjaninja, ki ljudem z lepim izgledom naprej svetijo, so ravno tako oznanovavci sv. evangelja, delavci v vinogradu gospodovem in pomagajo odrešiti duše, ktere je Kristus s svojo kervjo odkupil.

i) Pot kervi.

Kar nam zgodovina o sveti Simforozii in njenih sedem sinov pripoveduje, ravno to spričuje sveto pismo z ginljivo besedo o neki drugi materi, ki je imela tudi sedem sinov. Silijo jih preganjavci, da bi vero zatajili in božje zapovedi prelomili; toda mladenči enoglasno odgovoré, da rajši umerjejo, kot se Bogu izneverijo. Že je šest sinov vpričo matere prestalo kervavo smert; zdaj pride versta na najmlajšega in najljubšega. Okrutni trinog je mislil, da materi serce počii velike britkosti. Zato jo sili, naj bi otroka, ki je doslej vse oblube zametovaje po izgledu svojih bratov umreti hotel, nagovarjala, da bi vero zatajil. Vidivši muke, ki otroka čakajo, da se mati vendar pregovoriti, da bi trinogovim tirjatvam zadostila; ona stopi k svojemu dragemu in edinemu ljubljencu. — Postoj, o nesrečna mati! ako otroka pregovoriš, da vero zataji, ga rešiš sicer časne smerti, pa mu večno nakloniš. — Oh, ne bojte se, žena je junaškega serca; poslušajte, kaj pravi otroku. „Moj sin! zarotim te pred živim Bogom, ozri se v nebo in nikar se tega rabeljna ne boj. Dvigni vendar oči proti nebesom, in muk in bolečin te groza ne bo. Ozri se v nebo, in zvest boš ostal postavi Gospodovi, ti boš smert premagal in večno krono dosegel. Ozri se vendar v nebo, kratka bo tvoja muka, ali večno bo tam veselje. V nebesih se bova zo-

pet videla.“ Drago dete prelije kri, umerje, mati pa — pristavi sv. pismo — je z močno dušo prenesla, da je vpričo nje enega dne sedem sinov kervavo smert prestalo zarad upanja, ktero je v Boga imela. Naposled pride še mati na versto. Ta pot se imenuje pot kervi. Na milijone ljudi mož in starčkov, otrok in devic je že hodilo po njej! Nebeška sreča ni nikdar predraga.

k) Pot križa.

Po tej poti je hodil sam Kristus: Kdor toraj hoče njegov učenec biti, naj vzame križ na svoje rame in naj hodi za njim. Križ nositi se sicer človeku merzi. Toda blaga misel, da se po poti križa najlože in najhitreje in brez nevarnosti v nebesa pride, tolaži vsakega, ki po njej hodi, ter mu osladuje vse težave. Pot v nebesa, ktero nam sam Kristus kaže, je pač najvarniša, saj on sam pravi: „Jaz sem pot, resnica in življenje.“ „Ali ni bilo potrebno, da je Jezus terpel in takov svojo čast šel?“ „Če se namreč nad sirovim lesom to godi, kaj se bo godilo nad suhim?“ Zato je Bog od nekdanj v starem in novem zakonu vse svoje ljubljence, še celo Marijo, nebeško kraljico, po ternjevi poti vodil, jih s križi obiskoval in skušal. Ker smo grešniki, moramo svojo kaznen, preden v nebesa stopimo, dostati. Mar ni boljše, svoj križ tú na zemlji z Bogu vdanim srcem prenašati, kakor pa v vicah svoj dolg plačevati? Zares neskončno ložé je, pravi sv. Pracijan, očistiti se grehov z vodo pokore, kakor pa z ognjem. Po poti križa se pride najhitrejši k cilju in koncu. Pobožni Baltazar Alvarec imenuje pot križa poštno cesto, britkosti pa čile poštne konje. Sv. Avguštin jih imenuje nagle ladje, gredice, lestvice, po katerih se naravno v nebesa pride. Zato ima razsvitljen kristjan križe in težave le za gnade in dokaze božje ljubezni. Bog nam jih vsak dan pošilja, da bi nam ne zmanjkalo pripomočkov, se Kristusa upodobljevati in njega posnemaje

proti nebesom potovati. Naj ti bo toraj, o kristjan, tvoj križ vselej v veliki časti. Nikar priložnosti ne opuščaj, s poterpežljivostjo mnogo zaslug za nebesa si nabrati.

V nekem samostanu ste živeli dve devici v najlepši sesterski ljubezni. Ena je bila nekoliko priletna, druga pa v cveteči mladosti. Ker je starša bila učiteljica in odgojiteljica mlajše, jo je mlajša kot svojo duhovno mater častila in ljubila. Po dokončanih treh letih gospodarstva samostanskega, stopi starša nazaj v versto prostih sester ter prejme od novoizvoljene poglavarice službo strežnice pri bolnikih. Ta služba je bila za njo pretežka ter jo premoti, da svoje težave pritoži mlajši sestri, ktera se jej koj ponudi, to službo namesto nje opravljati. Čez nekaj dni sanja mlajša sestra, da vidi Jezusa s križem obloženega hiteti za starša sestro, ktera je pa pred njim bežala. Na to pa pristopi mlajša sestra, ter da odvzame križ svojemu terpečemu Zveličarju. Drugi dan, ko se ni živa duša nadjala, razdeli poglavarica samostanske službe, ter izroči mlajši sestri ravno tisto, ktera je bila starši pretežka. Ko starša sestra zvé, kaj se je mlajši sestri sanjalo, koj spozna, da ves ta sanj na ujo meri. Ktera teh sester je bila srečnejša?

1) Sterma pot v nebesa.

„Nebeško kraljestvo silo terpi in le silni ga na se potegnejo.“ Kdor se namreč zatira, svoje strasti berzda, ter z milostjo božjo svoje puntarsko meso v sužnost stavlja iz ljubezni do Boga, ta hodi po stermi poti v nebesa. Včasih vzdigne eno samo junaško delo človeka na visoko stopnjo pobožnosti, ali kakor sv. Ignacij pravi, eno junaško delo več zda, kot tisoč vsakdanjih pobožnih vadb. Se vé da je tukaj le o junaštvu v pobožnosti govor. Dragotin XII., Švedski kralj, se je bil v mladih dneh tako vdal pijanosti, da je v vinu kakšenkrat celo pamet zapil. V takem stanu

napade nekega dne svojo mater z zelo razžaljivimi besedami. Drugi dan, ko se strezne, ga opomni nek prijatelj — redok izgled odkritoserčnosti do kralja — britkosti in žalosti, katero je prej ta dan z nespodobnim zadržanjem svoji dobri in že priletni materi napravil. Dragotin posluša mirno svojega prijatelja, in ko njegove besede resnobno in nekako z ginljivim srcem prevdari, zavpije: Prinesite mi steklenico vina pa kupico. Zgodi se. Dragotin vzame steklenico v roke, gre k svoji materi in reče: Mati! včeraj sem vas zelo razžalil, kaj ne? Na to naliže kupico z vinom in jo izprazni do zadnje kaplje vpričo svoje stermeče matere, rekoč: Mati! to je moja poslednja kaplja vina, to in nobene več, če sto let živim. Reče in ostane mož beseda. Ni li to junaštvo?

Neka gospa je imela edino dete, katero je čez vse ljubila. Otroče oboli. Otožna mati prosi in prosi Boga, naj jej to dete ozdravi. Sila veliko daritev mu obeta za to dobroto. Ako ga ozdraviš, reče Bogu, ga ne bom nikdar več poljubila. Ona doseže, kar prosi in ostane pri besedi. Ni li to junaštvo?

Sveta Frančiška Šantalska, ko je še bogata gospa bila, vzame nekega bolnika pod svojo streho. Bolezen tega bolnika je pa bila tako ostudna in smradljiva, da so se vsi služabniki zbali, mu streči. Pa kaj stori sv. Frančiška; ona prevzame sama to skerb, mu streže več mesecev, dokler ni v njenem naročju dušo izdahnil. Ni li to junaštvo?

Neka udova je živo napletala sv. Pavlina, škofa, naj bi odkupil njenega edinega sina sužnosti. Pavlin pa ni imel čisto nič svojega, vse je že med uboge razdelil. Kaj stori ta škof? On gre sam v sužnost za mladenča. Ni li to junaštvo?

m) **Vzdig ljubezni.**

Ljubi, pravi sv. Avguštin, pa delaj, kar te je volja. Čisti in sveti ljubezni do Boga ni v stanu nič zoperstati. Vera mine, upanje ugasne, edina ljubezen ostane. Kdor

razume to visoko učenost, ljubiti Boga čez vse, iz vsega svojega serca, iz vse svoje duše in po vsi svoji pameti, kakor ga je ljubila sv. Magdalena, sv. Terezija, sv. Katarina, Neža, sv. Ignacij, sv. Avguštin in sto in sto drugih, ta se vzdigne nad vse zemeljsko, ter poleti s perutmi ljubezni k samemu Bogu. Sveta ljubezen! užgi moje serce. „Ko bi znala, da šviga še ena kapljica kervi po mojih žilah, ali da je še kaka žilica pri mojem sercu, katero ni še prešinila ljubezen do Boga, ne bi je terpela v sebi. Izcedila bi kri in iztergala bi žilico.“ Tako je zdihovala goreče ljubezni do Boga vsa vžgana Magdalena Paciška in ljubezni plamteči France Saleški.

11. Vodnik v nebesa.

Ladja se bliža bregu; toda nevarno je, veslati v luko. Mornar ne vé poti in skalovja in plitvin je obilo. Kako srečen bi bil v tej zadregi mornar, ako mu pride skušen in izurjen brodar na pomoč, ki ladjo po varni poti v luko pripelje. Tak mornar je kristjan, ki po nevarnem morju tega sveta vesla v zavetje večnega življenja. Pa kakor je bil mladi Tobija vesel, da se mu je angelj Rafael v podobi mladenčca za sprevoditelja po dolgi poti ponudil, naj bo vesel tudi kristjan, da mu sv. vera kaže zvestega spremljevalca v znani podobi, v kterega sme svoje zaupanje stavljati. In ta zvesti, zanesljivi in ljubeznjivi vodnik v večnost je — katoliška cerkev. Njo in le njo je Bog izvolil, da vodi vse ljudi, kot zgubljene ovčice na tečno pašo, ter jih v nebeški hlev pripase, kjer bo ena čreda in en pastir. Ona je mesto na gori sèzidano, da ga vsako oko lahko vidi; je luč na svečenik postavljena, da sveti vsem ljudem po temnih potih tega življenja; njenemu poglavarju je Kristus rekel: „Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce.“ Cerkev ima toraj to nalogo, da osrečuje vse ljudi in jih v

nebesa pripelje. To je pač najlepši izraz Jezusove ljubezni do ljudi, ko je rekel, da jih ni zapustil osamljene kakor sirote, marveč da jih je izročil svoji predragi nevesti, naj jih vodi v nebeško domovino. Je li nam treba boljšega dokaza, da nas Jezus v resnici zveličati hoče, kakor je ta, da nas je izročil vodniku, ki ga v vsaki okolščini zastopa? Saj je rekel: „Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas sovraži, mene sovraži“ in „če kdo cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitien grešnik.“ In da bi vse svoje zaupanje v tega vodnika stavljali in se njegovemu vodstvu brez strahu izročili, nam je vera porok, da ta vodnik v zmoti zabresti ne more. Človeška modrost je goljufijiva; človeška pamet se večkrat pri najbolji volji zmoti. Le Kristusova cerkev ni zmotam podveržena, ker ni delo človeških rok. V verskih resnicah kar ni v stanu zabresti v kako zmoto; zakaj zidana je na terdno skalo in peklenska vrata je ne bodo zmagala. Ona je podlaga in steber resnice. Kristus, Sin živega Boga, jo je utemelil, in jej svoj nauk izročil; on je zmiraj pri njej, ter jo oživlja; in sv. Duh jo vlada in uči vso resnico. Kdor se toraj njenemu vodstvu izroči, njeno besedo posluša in si jo k sercu vzame, nikdar ne zajde; on mora po vsaki ceni dospeti k svojemu cilju in koncu; zakaj on posluša klic živega Boga, ter hodi za nebeško zvezdo, ki mu razsvetljuje vse poti v noči tega življenja, ali za ognjenim stebrom, za katerim so hodili Izraelci iz puščave v obljubljeni deželo. Kdo bi se toraj na takega vodnika ne zanašal? Kakor se otrok oklene svoje matere, in nikjer varnišega zavetja ne najde, kakor v njenem naročju, tako se oklene pravi katoliški kristjan z otroško ljubeznijo svoje duhovne matere, katoliške cerkve, in se je tako zvesto derži, da ga nobena posvetna moč od nje ločiti ne more. Ljubezen je ona terdna vez, ki ga k njej priklepa. On jo ljubi, ker je lepa, ker je sveta in čez vse ljubeznijiva; in ona ljubi

njega, ker je njen otrok, in odkuplenec njenega nebeškega ženina, ker je nebeški mestjan in dedič nebeškega kraljestva, in ta njena ljubezen je živ odsvit Jezusove ljubezni. Kakor Jezus, tako tudi ona ne gleda na osebo, marveč vsak, bodi si bogatin ali siromak, velikaš ali prostak, učen ali nevednež, bodi si ktereakoli naroda, ali spola, vsak je njeni otrok. Še clo te, ki niso njeni otroci, ki so se od nje odcepili, ali pa clo v njene sovražnike zvergli, objemlje ona z nježno, če tudi bolečo ljubeznijo; jim kliče na serce, povzdiguje roke in serca proti nebesom, da bi jim milost in spreobrnjenje sprosil. Rada bi, kakor božji Sin, vse zveličala. Ona moli in prosi, zlasti veliki petek, po neskončnem zasluženji Jezusa Kristusa za milost in blagoslov vsem odpadnikom, krivovercem, nevernikom, judom in ajdom in vsem ljudem. Kolika je njena ljubezen! Kako srečni smo, da smo otroci take blage matere! Kako imenitno je ime, ki ga nosimo! O sveta cerkev! ti živa Kristusova nevesta, mati božjih otrok, učenica resnice, delivka gnad, in blagajnica božjega usmiljenja, nikdar te pozabili ne bodemo; jezik naj se nam posuši in roka naj nam odpade, preden se tvoje ljubezni ne vredne skazemo. In tako zvesta nam bo noter do smerti; ja to je bistna lastnost te nebeške učenice. Komaj zagledamo življenje beli dan, že nas vzame v svoje naročje, nas nese v svoje svetišče in nas pita z mlekom nebeškega nauka. In ko odrastemo, oboroža nas za prihodnje vojske. Nas okrepča v zakramentu sv. birme, nam da čelado zveličanja, oklep pravice, ščit vere, meč besede, in častno znamenje Kristusovega viteštva. Ako smo ranjeni v vojski, zaceli nam rane, sedem in sedemdesetkrat če je treba, z mogočnim zdravilom Kristusove kervi. Ona nas krepča in oživlja s kruhom življenja, ki nam ga lomi, kadarkoli smo lačni, in s kozarcem zveličanja, ki nam ga ponuja ob vsaki žeji. Ona pelje mladenčca in deklico, ki butaro življenja vzajemno prenašati želita,

k altarju, ter požlahtni in posveti njuno zvezo. Ako je koga volja, duhovskemu stanu posvetiti se, ter edino pod Kristusovo zastavo se vojskovati, podeli mu ona Božjo pooblast in prečudno moč. In ko stojimo na pragu večnosti, pomaže in okreпча nas za poslednjo borbo, stoji pri nas, ter nas ne zapusti, ko nas že vse zapusti. In še ko naše oči ostermé in naše uho njenega milega glasu več ne čuje, poklekne ta mila mati k naši postelji ter zdihuje iz globočine svojega ljubijočega serca proti nebesom, rekoč: Ne spomni se, o Gospod, grehov njegovih mladih dni, temuč pokaži mu prijazen obraz; odpri mu nebesa. Ne sodi ga po njegovih grehah, v ktere ga je slabost in hudo nagnjenje zavleklo! grešil je sicer — tako terka ta ljubeznjiva mati na serce nebeškega Očeta — grešil je sicer, vendar ni tajil tebe, pravega živega Boga, Očeta, Sina in sv. Duha, marveč je veroval in v veri in gorečnosti do tebe do konca stanovitven ostal. Bodi mu toraj milostljiv. Sprejmi tega mojega otroka v tvoje blaženo prebivališče. Glejte, bratje, prijatli, takega izverstnega, nepogrešljivega, ljubeznjivega in zvestega vodnika imamo pravoverni kristjani ves čas našega življenja noter do nebeških vrat. Čast in hvala bodi Bogu zanj na vse veke.

12. Zapahi pred nebeškimi vratmi.

Odprimo sv. pismo. Tu beremo: „Široka so vrata in prostorna je pot, ktera pelje v pogubljenje, in veliko jih je, ki po njej noter hodijo. Ali ozka so vrata in tesna je pot, ktera pelje v življenje in malo jih je, kteri jo najdejo. Posilite se skoz ozka vrata noter priti, zakaj povem vam, da mnogo jih bo skušalo tam noter priti, pa ne bodo mogli.“ „Veliko“, — to je — „vsi so poklicani, pa malo jih je izvoljenih.“

Te besede jasno spričujejo, da ne bodo vsi zveličani. Vesoljnega potopa je bilo samo osem ljudi rešenih, namreč Noë in njegova družina. V celi Sodomi in Gomori se ni našlo deset pravičnih. Od izraelskega ljudstva, ki je štelo do šest sto tisoč za vojsko pripravnih mož, brez žen in otrok, sta prišla le dva, namreč Jozue in Kaleb, v obljubljeno deželo, in od egiptovske armade, katero je Farao skoz rudeče morje peljal, ni ostala živa duša pri življenji; vse je poginilo v valovih morja. Tudi dandanašnji se vidi, da je pot hudobije in razuzdanosti mnogo širokejši od poti čednosti in svetosti in da večina sveta po njej hodi. Ker pa vsak človek, naj bo njegovo življenje že kakoršnokoli, naposled vendar v nebesa priti želi, je pač vredno premisliti, kaj bi nas na poti v nebesa overati ter nam nebeška vrata zapirati utegnilo.

a) Pervi zapah pred nebeškimi vratmi.

„Kdor ne veruje, bo pogubljen.“ Ta je ona strašna in prevažna beseda, katero je Jezus, naš sicer mili in dobrotljivi Zveličar, nam v svaritev govoril. „Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle.“ Pomanjkanje vere je po tem takem prvi zapah, ki nam nebeška vrata zapira. Kdor ne veruje v trojednega Boga, Očeta, Sina in svetega Duha, ki vse vlada in ohranjuje, dobro plačuje, hudo kaznuje; kdor ne veruje v Jezusa Kristusa, Sina Božjega in Sina Marije, ki nas je s terpljenjem in smertjo na križu odrešil in ki bo enkrat z velikim veličastvom prišel, sodit žive in mertve, kdor se v kerstu ne vpiše med otroke njegovega kraljestva in po njem utemeljene edino zveličavne cerkve; in kdor ne veruje vsega, ker mu po sv. Duhu razsvitljena cerkev verovati zapoveduje, temu bodo nebeška vrata na vse veke zaperta. Naj le pride potem, ter naj terka celo večnost, odperle se mu nikdar več ne bodo. Zakljenena mu bodo s takim zapahom, da ga ne hudič ne angelj ne bo več odriniti mogel.

b) Drugi nebeški zapah.

Tudi vernemu kristjanu marsikaj nebeška vrata zapira. Bog je dal človeku prosto voljo, in ta dar je neizrekljive veljave. Prost je človek, piše nek pesnik, naj se tudi v železju rodi. Vsled te prostosti zamore človek, dokler je na tem svetu, vsak čas svoje življenje spremeniti. Kdor je hodil do zdaj po ozki stezi, lahko prestopi na široko in narobe. Sto in stokrat se prigodi, da ljudje, ki so leta in leta pobožno živeli, naposled Boga zapusté ter se v brezen hudobije pogreznejo. Ravno tako je brez števila takih, ki s pomočjo gnade, brez ktere ni zaslug, po večletnem pregrešnem življenju greh zapusté ter se vsaj v poslednjih trenutkih svojega življenja z resnično pokoro k Bogu obernejo. Toda ta volitev med hudim in dobrim je človeku le toliko časa na ponudbo, dokler na zemlji živi. Ko svoje življenje dokonča in se v večnost preseli, ni več gospodar svoje volje; čas skušnje mu preteče, on prejme, kar je zaslužil. Kakoršna je toraj njegova duša v zadnjem zdihljeju življenja, taka ostane celo večnost. Kamor drevo pade, pravi sv. pismo, tam obleži. — Če tedaj človek umerje v smertnem grehu, ki ga, kar že pri vsakem grehu biva, sicer ob ljubezen, a ne ob vero pripravi; če ga ta greh, pravim, loči od Boga, največi dobrote, in če je zavolj tega greha čez njega izrečena sodba večnega prekletstva, ki je že navadni nasledek smertnega greha, tako najde kristijan, ki s kačo smertnega greha okrog vratu v večnost stopi, nebeška vrata s takim pahom zarinjena, da ga ne angelj ne hudič ne razbije. Sin Božji nam je sicer s svojim terpljenjem in s svojo smertjo na križu ta zapah odri-nil ter nam nebeška vrata odperl; če pa človek noče se oprati v njegovi kervi ter se spokoriti; če ga ni volja se spraviti s tistim, ki z neskončno poterpežljivostjo zgubljenega sina čaka, ter je pripravljen mu sedem in sedemdesetkrat na dan vse odpustiti, ter ga z vso gorkoto

svoje ljubezni na svoje serce pritisniti, če se le skesan k njemu oberne; če toraj človek vse te milosti od sebe odbija in, kakor smo rekli, v smertnem grehu umerje, so mu nebeška vrata za vselej zaperta. Naj potem le terka na nje, kolikor mu drago, odpró se mu ne več; naj vpije na vse gerlo: Gospod! Gospod! vselej bo slišal isti odgovor: Ne poznam te, ne poznam te. Če ga pa Bog za svojega otroka ne pozna, če za-nj ni več nebes, kaj bo pa potem? Večne muke, večne bolečine, pekel, iz kterega ni rešitve, bo njegov delež na vse veke. Vekomaj ločen od Boga in oddaljen od nebeške domovine bo revež zdihoval v groznih temah, kjer ni ljubezni več, kjer se Bog več ljubiti ne da.

c) Tretji nebeški zapah.

Omenjena dva zaderžka nam zapreta nebesa za vselej. Za časno pa nam jih zapira tudi odpustljivi greh. On prav za prav ni sovraštvo, ki Bogu zvestobo naravno odpoveduje, vendar razžali Boga, serdi Očeta, žali Sina, in žalosti svetega Duha. Ne odvzame nam sicer ljubezni božje, pa jo vendar nam ohladi. Ne loči nas od Boga, vendar nas ž njim spre. On nas ne spodi iz očetove hiše, vendar nas oddaljuje od očetovega serca; ne obropa nas nebeške dedšóine, pa nam jo vendar pomanjša; ne obropa nas otroštva božjega, pa vendar nam ohladi destinstvo; ni smert duše, pa je vendar bolezen, ki jo oskruni; ne zapre nam popolnoma nebes, vendar nam vanje stopiti brani. Ker vemo, da nič nečistega ne more v nebeško kraljestvo, je jasno kot beli dan, da je treba vsak greh do čistega zbrisati, preden se nam nebeška vrata odpró. Kdor se v življenji ne očisti, ta se bo moral v vicah. V vicah bomo tako dolgo goreli, dokler se kakor zlato v peči ne očistimo; po tem še le se nam bo odrinil zapah od nebeških vrat.

d) Četerti nebeški zapah.

Kdor milost Božjo zlorabi in se klicu božjemu oglušuje, imel bo velike težave pri ustupu v nebesa, če tudi v milosti božji umre. Milost je sredstvo k zveličanju; ona je vsakemu potrebna; brez milosti ne zamoremo nič; zelinimo pa gnado s svojo prostostjo, potlej zamoremo vse. Jezus nam je ta pripomoček prikupil s svojo smertjo na križu; on je začetek, napredek in zveršitelj vseh zaslug; on je semensko zerne rajske časti. Bolj se milosti tu na zemlji poslužujemo, večo srečo bomo v nebesih dosegli. Če pa človek za milost malo porajta, ta dar zametuje in napak obrača; če ljubezni in dobrotljivosti božje nikakor v svoj prid obračati noče, bo sodniku živih in mertvih težek odgovor dajal; ne bo stopil v večno veselje, dokler ne zadosti Božji pravici s terpljenjem v vica. „Zakaj povem vam, pravi Kristus, da za vsako prazno besedo, katero bodo ljudje govorili, bodo odgovor dajali na sodnji dan.“ Enaka osoda čaka vsakterega, ki navdihleje ljubezni Božje in svetega Duha od sebe odbija in za klic Božji ne porajta. Vsaj je zadosti Božji ljubezni, če se trikrat sveti Bog tako poniža, da ti na serce govori in da te k dobremu zbuja, in te k viši čednosti in veči pobožnosti priganja. Če se pa oglušáš njegovemu klicu in se tega braniš, kar je tebi v srečo, boš zarad te terdovratnosti do njegove ljubezni ostro rajtengo dajal, zapah pred nebeškimi vratmi se ti ne odrine, dokler za vse to pokore ne storiš.

e) Peti zapah.

Je star dolg. Po pravi pokori zadobimo odpuščanje grehov in večnih kazni. Vendar se včasih prigodi, da nam Bog tudi časne kazni zbríše, ko posebno serčno žalost pri nas najde. Tako, postavim, je Bog zbrisal časne kazni sv. Magdalení, sv. Dismu in več drugim. Navadnim spokornikom, ki se v zakramentu sv. pokore grehov si-

cer očistujejo, vendar izvanredne grevence nimajo, ostanejo še zmiraj časne kazni, katere v tem življenju ali pa po smrti v vicah zadostati morajo. Grešniki toraj, ki so v svoji mladosti ali pa v poznejših letih zelo grešili, pa malokdaj pokore storili, imajo star dolg nad seboj; vsakako ga plačati morajo, preden v nebesa stopijo.

Da ga bodo pa lažje splačali, naj se taki grešniki poslužijo sv. odpustkov, ki nam jih cerkev ponuja. (Imamo tudi slovensko knjižico, ki o odpustkih govori. Iz nje naj si zbere vsak tiste odpustke, ki se njegovemu stanu in njegovim razmeram najbolj prilegajo.) Tako bo iz zaklada Kristusovih zaslug toliko zajel, kolikor mu je treba, da, dokler je še čas, stari dolg izplača.

13. Nebeški ključ.

„Tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva,“ rekel je Kristus sv. Petru. Sv. Peter je toraj vratar nebeškega mesta, po katerem hrepenimo. Odperl ga bo pa le takim kristjanom, ki v tem življenju z milostjo Božjo sodelujejo ter se poslužujejo pripomočkov, katere je Gospod svoji cerkvi izročil. Po tem takem imamo tudi mi ključe nebeških vrat v rokah. Prevdarimo nekoliko to reč.

a) Jezusova kri.

Ta je prvi in najimenitniši ključ nebeških vrat. „Kri Jezusa Kristusa, piše sv. Janez, nas očisti vsega greha“ in ker se to večidel zgodi v zakramentu sv. pokore, naj kristjan, ki mu je v resnici mar za nebesa, ta tolažljivi zakrament večkrat in vredno prejme. Ni zadosti, da se kristjan le takrat k temu sedežu milosti približa, kjer ga Gospod z neskončnim usmiljenjem sprejema, marveč ljubezen do Kristusa naj ga spodbada, tudi drugekrate, vsak mesec, celo vsak teden svoje serce v Kristusovi kervi oprati. Vsaka vredna zadobljena odveza mu prinese celo bogastvo odrešenja in ne le, da nam grehe zbríše,

marveč nam pomnoži tudi posvečujočo gnado, po kateri se nam bo merila nebeška blaženost, katere najmanjša stopnja več velja, kot vsa kraljestva tega sveta. Sv. Magdalena Paciska je nekdanj v duhu videla, kako je kri Jezusovih ran kapala na njene sestre, ki so pri spovednici klečale, kako jim je serca čistila in jih z milostmi napolnovala. To vidivši, zaklikne ta ljubezni plamteča in po Kristusovi kervi toliko hrepeneča devica, rekoč: „Tudi meni! tudi meni! o Gospod!“

Sveta rešnja Kri se nam tudi pri daritvi svete meše deli; kdor to daritev opravlja, ali pa kdor se je udeleži, stoji, rekel bi, pod križem na Kalvarski gori, ter hvali, prosi in kroti očeta usmiljenja. Položi toraj, o kristjan, v duhu svoje serce s sveto hostijo vred na božjo mizico, in daruj sam sebe ž njo vred, potopi potem svojo dušo v Jezusovo kri, ki je v kelhu, in gotovo boš prejel obilno gnad. Še tesnejši pa se s Kristusom zedinimo, kadarkoli zakrament sv. altarja vredno prejmemo. Po ti skrivnosti božje ljubezni sèzida Jezus v vsakem izmed nas živ tabernakelj, v kterege se telesno preseli, kadarkoli, in kolikorkrat želimo. On hoče svojo meso in svojo kri z našim mesom in našo kervjo zediniti; on hoče, naj bo njegovo meso in njegova kri naša jed, naša pijača in naš vsakdanji kruh. On hoče, pravi sv. Ciprijan, da naj njegovo meso bode naše meso in njegova kri bode nekako naša kri. „Ti hočeš, kliče sv. Bonaventura, nas v samega sebe spremeniti, nas sebi vpodobiti, ti nas hočeš v sebe spremeniti, tvoje serce v naše serce položiti, ter nas z ognjem tvoje ljubezni ogreti, da bomo s teboj ena duša in eno življenje.“ Blagor jim, ki v taki edinosti s Kristusom živijo in umerjejo; ta ključ jim bo za gotovo nebeške vrata odperl. Nasproti gorje jim, ki te jedi poznati nočejo, je ne ljubijo, ne uživajo. Oni nimajo življenja v sebi in ne bodo nikdar Boga gledali; zakaj Gospod je Bog živih, a ne mertvih. Naposled je premišljevanje terpljenja kaj pripravno, da nas k ljubezni, k edinosti in vdeležitvi neprecenljive odrešitve ter v večno veselje pripelja. Priča ste

mi ve pobožne duše, ki ne poznate veči slasti in tolažbe, kakor ko se spomnite, kaj vse je Kristus iz ljubezni do nas storil in prestal. Kdor Jezusovo kri stotisučkrat daruje nebeškemu Očetu, napravi vsakikrat neskončno veselje trikrat svetemu Bogu, ki z večno dopadljivostjo na delo odrešenja gleda. Če pa koga vidimo, ki ne porajta za ta mogočni ključ Jezusove kervi, umivajmo vsaj mi to ubogo dušo, ki nas skerbi, v kervi Kristusovi in Bog nam bo milostljiv zavolj kervi nedolžnega Jagnjeta, ki grehe sveta odjemlje.

b) Molitev.

Drugi mogočni ključ, ki nam za gotovo nebesa odpre, je molitev. Umetnost molitve in zdihljejev, ki nas k Bogu dvigujejo ter ga k usmiljenju za naše reve nagibljejo, je človeku prirojena. Že pobožno čustvo nekako sili človeka, da v revah in nadlogah sam ob sebi svoje roke in oči proti nebesom dviguje. Mi vemo, da je Bog, vemo tudi, da je vsegamogočen; to nam pravi naša duša, ktera je, kakor Tertulijan piše, kristjana že po svoji naravi. Vsaj je za to stvarjena, da se z Bogom zjedini. K temu zedinjenju pa je molitev neobhodno potrebna. Brez molitve, pravi sv. Krisostom, je človek podoben mestu brez ozidja in obrane, ktereга vsak sovražnik lahko vzame. Z molitvijo pa je naša duša mogočna terdnjava, ktere najmogočnejši sovražnik zmagati ne more. „Kdor moli, piše sv. Alfons Liguori, bo zveličan; kdor pa ne moli, bo pogubljen.“ „Navadno naj ne pričakuje spreobrnjenja, kdor ne moli,“ pravi sv. Tomaž. Pa tudi po spreobrnjenji ne bo dolgo terden v dobrem ostal brez posebne milosti, ktero pa Bog le tistim deli, ki ga za-njo prosijo. Zlasti pa velja to o gnadi do konca stanovitnim ostati, o kateri zbor Tridentinski veli, da jo je treba le z molitvijo sprostiti.

Ni naš namen dokazovati, da nam je molitev potrebna, marveč le pokazati, da je molitev zares nebeški

ključ. Ako bogatina poprosimo miloščine, stoji pri njem, nam jo dati ali pa odreči, siliti ga ne moremo, da nam jo podeli kot kaj takega, kar nam po pravici gre. Ako se pa bogatin obveže nam jo dati, potem je gotovo, da bo našo prošnjo uslišal. Tak bogatin je Bog, mi vsi smo pa, kakor sv. Avguštin pravi, njegovi prosivci. Ni dolžan nas uslišati; če se je pa s kako obljubo zavezal, nam dati, kar ga prosimo, potem je jasno kot beli dan, da naših prošinj več odbiti ne more. In zares, takih obljub nahajamo brez števila v sv. pismu. „Prositate, pravi On, in se vam bo dalo, terkajte in se vam bo odperlo, iščite in bote najšli.“ „Dozdaj niste nič prosili, zato tudi niste nič prejeli.“ „Vi prosite in ne prejmete, ker slabo prosite.“ „Molite neprenehoma“ z zaupanjem in brez dvombe. „In vse, karkoli prosite v molitvi, ako verujete, bote prejeli.“ „Bog nas usliši, česarkoli po njegovi volji prosimo.“ „Resnično, resnično vam povem, ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ Niso li te besede zadosti jasne? Je li mogoče terjati še kaj več, kakor je ta tako rekoč s prisego živega Boga poterjena obljuba, da ga je zares volja, nam dati vse, kar je njemu v čast in nam v zveličanje? Kdor ne veruje tem besedam, naj sam poskuša Boga prositi kakoršnokoli dobroto in ako je po tem, ko je s čistim srcem, s čistim namenom, s terdnim zaupanjem in stanovitno prosil, ne prejme, potem naj taji resnico te Kristusove obljube. „Nebo in zemlja bota prešla moje besede pa ne bodo prešle.“ Molitev je tedaj krepko orožje, s katerim sebi in drugim nebeško kraljestvo privojskovati zamoremo. Pred blizo tridesetimi leti se je v nekem mestu na Francoskem ljudski misijon obhajal. Zvečer po dokončanih pridigah je misijonar spovedal može, ki so se v velikem številu k Bogu spreobrnili. Nkega dne pride mlada deklica k misijonarju, ter mu za-

potoži, da njeni oče se nad misijonom močno jezi, in ker ga ni mogel ubraniti, zdaj strašno preklinja, in še misijonarja zdaja, in vendar, pravi deklica, bi mojemu očetu treba bilo se poboljšati, ker se pred ko ne v grešnem stanu znajde. Jaz in moja mati sve v veliki skerbi za očetovo zveličanje. Prosim svetujte mi, kaj bi bilo storiti. Moj otrok! jej reče misijonar, ti zamoreš sama pomagati. Ali veš, kaj je Jezus rekel, da, kar bomo očeta v njegovem imenu prosili, nam bo dal? Prosi Boga za spreobrnjenje svojega očeta in uslišana boš. Na to deklica odide. Za nekatere dni se verne, ter misijonarju pove, da je vse zastonj, da je oče še bolj nad misijonarjem razkačen in strašno divja. Zdaj misijonar nekoliko resen postane, ter reče: Deklica! nad tem si ti kriva. Ako bi bila prav molila s ponižnim srcem, s terdnim zaupanjem v Jezusovo obljubo in stanovitno molila, tvoj oče bi se bil že spokoril. Pojdi in moli boljši kakor do zdaj. Deklica gre vsa solzna od misijonarja pred altar Marije Device, ondi poklekne, svoje roke do matere povzdigne in iz globočine serca za očeta moli. Za dva dni pride misijonarju povedat, da se je oče spreobrnil, da je pridigo od milosti Božje slišal in je tako ginjen, da ga je terdna volja, z Bogom se pomiriti in življenje poboljšati. — Ko bi ljudje moč molitve prav spoznali, koliko dobrot bi od Boga za se in za druge sprosili. V marsikaki soseski in v marsikaki hiši bi bilo vse drugače, ko bi bil poglavar ali hišni gospodar prijatelj molitve. Marsikater razuzdan sin in marsikatera zašla hči bi se na pot pobožnosti vernila, ko bi njena mati posnemala izgled sv. Monike, ki je 18 let za spreobrnjenje svojega sina Avguščina goreče molila. Koliko duš bi bilo že kdaj svoje strasti zmagalo, koliko sosesk bi se bilo že kdaj na višjo stopnjo pobožnosti povzdignilo, ko bi bili njih poglavarji, njih vodniki večji prijatli molitve. Zakaj molitev pravičnega oblake prodre, ona je ključ, ki najskrivnejše nebeške zakladnice odpre, pravi sv. Avguštin.

c) **Dobra dela.**

Tretji nebeški ključ so dobra dela. Vsako dobro delo nas nekoliko pomakne k nebesom. Nek miniški brat, ki je minihom v samostanu oblačila delal, smertno oboli; videvši, da je smerti blizo, poprosi minihe, naj bi iglo, s katero jim je oblačila šival, ž njim vred v gomilo položili. Glejte, je rekel, nadejam se, da bo ta igla ključ, ki mi bo nebesa odperl; zakaj vsak zabod, ki sem ga ž njo storil, sem v Božjo čast namenil. Med dobrimi deli pa so dela ljubezni najpripravniša, nebeška vrata nam odpreti. Kdor iz dobrega namena, z veseljem in pogostoma dobra dela doprinaša, temu bo Bog milost dal, tako živeti in umreti, da bo nebeška vrata odperla našel. Ker usmiljenje Božje presega vsa njegova dela, in ker nam je izgled pokazal, naj bi tudi usmiljeni bili, kakor je Oče v nebesih usmiljen, je očitvidno, pravi sv. Tomaž, da usmiljenje najbolj človeka Bogu podobnega dela. Podobniši pa je človek Bogu, veči je njegova čednost. Zato bodo nebeški vratarji tega brez zadržka v nebesa pustili, ki je bil usmiljen do ubogih. Nebeški vratarji poznajo Boga, zato tudi dobro vedó, koliko pri njem usmiljenje velja. Ako poleg tega še pomislimo, da je vsak ubožček, s katerim usmiljenje imamo, prijatelj, brat in namestnik Kristusov; če prevdarimo, da ni plačila enakega temu, ki ga sveta vera usmiljenim do ubogih obeta, nasproti pa, da čakajo nepopisljive kazni te, ki so neusmiljeni do ubogih, bomo lahko razumeli, da je miloščina zapopadek vse ljubezni, in delo največje važnosti, ki nas časno in večno osrečiti zamore. Zares, nič ne pospešuje našo srečo tako, kakor dela milosti. „Dajte in se vam bo dalo,“ rekel je nek mož bistre glave, — to ste dve nerazdružljivi sestri; kjer je ena, ondi je tudi druga; ko ena zbeži, zbeži tudi druga. To tudi skušnja uči. Kdor reveže podpira, ne bo nikdar pomanjkanja terpel. Kdor obilno deli, ta bo obilno prejel. Sv. Janez škof, ta usmiljeni oče ubogih, ki je vse, karkoli je imel, med uboge razdelil, in vendar

še vsak dan zadosti imel, je nekdam izdahnul z ljubijočim srcem: O moj Bog! jez hočem vendar viditi, kdo še bo prej naveličal ali ti mi dobrote deliti ali pa jaz jih med vboge razdelivati. Kdor je toraj darežljiv, njemu se kruh, ki ga vbogim deli, v roki množi. Previdnost Božja čudeže dela tim, ki svojih rok ubogim ne odtegujejo. Če svoje premoženje revežem v naročje sipaš, pravi prerok, boš vedno v obilnosti plaval; kolikor jim daš, toliko boš nazaj prejel. Ti boš kakor izvirk, ki se nikdar ne posuši. Pa proč s posvetnimi nagibi; dušni dobički nas morajo k delom milosti priganjati. Miloščina, pravi sv. pismo, če tudi ne s temi besedami — miloščina pokriva naše grehe, nas dviguje proti nebesom, prodre do sedeža Božjega, ter posili usmiljenega Boga, izliti čez nas svoj nebeški blagoslov. Lomi lačnemu kruh in prenoči revnega popotnika in izhajala ti bo zarja sreče, pravičnost bo stopala pred teboj. Vidiš li golega, obleci ga, skrivaj svojo miloščino v naročje revežu, potem bo klical njen glas za te proti nebesom, ona ti bo izvirk nebeških milosti. Poklicala ti bo iz nebes razsvitljenje, da boš zanjke, ki ti jih sovražnik nastavlja, še ob pravem času zasledil ter ti naklonila moč in pogum, da boš v vojski zmago dosegel. Kakor voda ogenj, tako pogasi miloščina vsak greh. Ona je mogočen jez, na katerem se valovi strasti razbijejo, da nas dereči potok hudobij za seboj ne potegne. Miloščina v nekakšnem oziru celo peklerska vrata zapira, obvaruje vsmiljenega večnega propada ter je ob smertni uri njegova zvesta tolažnica. Ona ga sprejme pred sedež Božji, vkroti sodnika živih in mertvih, mu odpre nebesa ter posadi usmiljenega na sedež slave in neumerjočnosti. Nasproti sodba brez milosti ga čaka, ki je neusmiljen do ubogih. Ne bo mu dobro pri sercu, hudič bo stal pri njegovi smertni postelji in stopivšemu pred sodbo bo zazeval naproti brezen večnega prekletstva.

Porok tega nam je sv. evangelij; to nam spričuje Kristusova beseda. Kako mogočen spodbadek k radodarnosti in ljubezni do bližnjega je toraj sveta vera. Sveta vera! ti sama tolažiš človeka s takimi obljubami in ti sama

mu groziš s takimi kaznimi, ti sama vtisneš revežem v obličje tako znamenje, katero nas spodbada z najmanjšim revežem tako ravnati, kakor da bi Kristusa v človeški podobi pred seboj imeli.

V životopisu sv. Frančiška Ksaverija nahajamo to le dogodbo, ki nam v živi podobi pred oči postavlja, kar smo doslej o miloščini govorili. Nekega dne gre ta svetnik k svojemu prijatelju, bogatemu Portugizu, ki je tačas zavolj kupčije v Indiji živel, ter ga prosi nekoliko denarja za ubogo deklico, ki se je ravnokar omožiti imela. Ko Frančišek k Portugizu pride, najde ga ravno pri igri. Frančišek predloži svojo prošnjo ali Portugiz nekako nevoljen zareži, rekoč: Pustite me zdaj, vsaj vidite, da imam drugo delo, da nimam časa vam postreči. Toda Frančišek spomni se besed Kristusovih: „Prositi in se vam bo dalo, terkajte in se vam bo odperlo,“ ne jenja prositi, marveč še bolj tišči v Portugiza. Naposled, ko se mu več odkrižati ni v stanu, reče Portugiz, ves nevoljen: Tukaj imate ključ, pojdite v mojo sobo in vzemite iz denarnice, kolikor vam je treba. Frančišek gre, in vzame, kolikor se mu je zdelo. Ko čez nekoliko dni Portugiz Frančiška sreča, reče mu: Koliko ste vzeli iz moje denarnice, nič ne pogrešam v nji. Frančišek odgovori: Pet sto zlatih. Oh, zaverne Portugiz, zakaj niste več vzeli, ko sem vam ključ dajal, prišlo mi je na misel, vam dati polovico mojega denarja. Na to mu prerokuje Frančišek, da bo zato, ker je usmiljen do ubogih, dolgo časa živel, da bo srečen v vseh opravilih, in da bo smertno uro tri dni prej zvedel ter čas imel, se na večnost pripraviti. Tako je tudi bilo. Znamenje bližnje smerti, ki ga mu je Frančišek napovedal, se čez več let v resnici pokaže. V sivi starosti, srečen v vseh rečeh, sedi nekega dne Portugiz pri obedu. Kar zapazi, da mu je vino grenko; pokliče drugo vino, pokliče tretje vino, vsako mu je bilo grenko. Zdaj — zdahne Portugiz — zdaj je smert pred vratmi; zakaj Frančišek mi je prerokoval, da bom tri dni potem, ko mi bo vsako vino grenko, v večnost stopil.

14. Nebeška vrata.

Dva Poljaka, oče Lavčič pa oče Družbicki, oba izverstna pisatelja in pobožna kristjana, sta bila ob istem času v Rimu. Čudili so se jima ljudje, da je med njima, čeravno zavolj posebne čednosti in pobožnosti silno slovita, vendar taka različnost v značaju. Eden je bil resnoben, spokoren in s seboj kaj oster; drug pa je bil bolj navaden človek; ni razodeval kaj posebne spokornosti, marveč bil je pogumen, vesel in kaj šaljiv.

Ta dva po značaju toliko različna moža sta prišla skoz različna vrata v Rim, vendar sta bila ob istem času v Rimu.

Taka je z nebeškim kraljestvom. Po kateri poti, ali skoz ktera vrata noter gremo, to nič ne dé. Da le noter pridemo, bodi si skoz ta ali una vrata, na tem je vse ležeče. Važno je toraj za vsakega človeka vprašanje, ktera so različna nebeška vrata, da, dokler je še čas nekako prevdarimo, pri katerih vratih je upanje, da noter pridemo. Nebeška vrata prav za prav so znamenja, da smo za nebesa izvoljeni, so poroštvo našega zveličanja; zakaj čeravno, kakor sv. pismo pravi, nikdo ne ve, ali je ljubezni ali serda vreden, je vendar tolažljivo, če človek kako znamenje svoje izvolitve za nebesa na sebi zapazi. Spoznati nebeška vrata nas bo spodbujalo, vaditi se v takih čednostih, h katerim nas je Bog posebno poklical in ktere so najgotovnejši in najpripravniji pripomoček, priti skoz kakošna vrata v nebeško kraljestvo. V nekem opisu nebeškega Jeruzalema, o katerem bomo poznej govorili, pravi sv. Janez, da ima Božje mesto dvanajst vrat, tri proti izhodu, tri proti zahodu, tri proti poldnevu in tri proti polnoči obrnjena. Na vsakih vratih je straža, kakor pri terdnjavi, da nikdo noter ne more, kdor ni prijatelj ali pa zaveznik. Angelji stojé na straži, oni ga ne pusté noter, kdor med prebivalce tega kraljestva ne spada. Straža na vratih terdnjave pozna prijatle, ktere noter pušča, po neki vojaški besedi. Kdor to besede vé, gre noter. S tako vojaško besedo

bomo tudi mi pri vstopu v nebeško kraljestvo dokazati morali, da smo res otroci Božji in dediči nebeškega kraljestva. Kdor teh besed ne ve, bo kakor ptujec in sovražnik od nebeških vrat spoden. In ta velika, mogočna, nam neobhodna potrebna beseda je ime — Jezus. Zares, le Jezusu gre hvala, da so nam nebesa odprta, le po njem nam je dano stopiti v kraljestvo veličastva; on sam pravi: „Jaz sem vrata in nikdo ne gre noter, razun skoz mene.“ Omenivši to, kot versko pravilo, katero se kaj lahko na glavne pogodbe večnega življenja oberne, prevdarimo nekoliko še znamenja izvolitve, ktere nam dvanajstero nebeških vrat pomeni.

a) Vrata vere.

Z žarnimi čerkami so na prvih nebeških vratih zapisane tele besede: Kdor veruje in je kerščen, ta bo zveličan.“ Perva vrata v nebesa so toraj vera; brez vere ni mogoče Bogu dopasti. Luč sv. vere, ta dragoceni in najvišji dar, nam je Bog po Jezusu Kristusu na svet poslal; milost, ki je dar božji, nas je po veri rešila in opravičila ter nas iz sence smerti v prečudno svitlobo pripeljala. Ta je, ki zmaga svet, sveta vera. Ona je prva in neobhodna pogodba večnega življenja. Resnice svete vere pa moramo zato verjeti, ker jih je Bog, ki je večna resnica, nam razodel. Mi ne smemo, kakor sv. Avguštin Manihejcem očita, verovati, kar se nam ljubi in zavreči, kar nam ni po volji. Vsak kristjan mora podvreči svoje sklepe razsodbi svete, po Kristusu utemeljene ter od svetega Duha razsvitljene cerkve. Naša dolžnost, je imeti in čislati cerkev kot svojo mater in voditeljico v nebesa. Naj bomo odraščeni in še tako učeni, enaki moramo biti otroku, ki je svojo vero v Jezusa takole opravičeval: Mati so meni rekli, Bog pa materi. Oh pač res, kar mi mati cerkev verovati veleva, to mi je resnica, katero z zadnjo kapljo kervi rad poterdujem. O sveta vera! ti si moja nada, ki me nikdar goljfala ne bo.

Sv. Petra Veroneža, ko je še fantič bil, vpraša nekdo iz njegove zlahte, ki je od vere odpadel, kaj da se v

šoli uči? Fantič odgovori: Učim se katoliško vero. Fantek odraste, stopi v duhovski stan, postane minih, pridigar in mučenik. In ko ga trinogi zavolj katoljske vere smertno prebodejo, zaupije: Credo - Verujem v Boga Očeta. In ko se na zemlji zvija, s smertjo rinja, ter besedice več čerhniti ne more, pomoči perst v kri svojih ran in zapiše na zemljo: Credo - Verujem.

b) Vrata uboštva.

„Blagor ubogim v duhu.“ Ta veličastni napis se blišči na drugih nebeških vratih. Odkar je Jezus, ki je bil neskončno bogat, iz ljubezni do nas tako obožal, da je smel reči: „Lesice imajo jame in ptice neba gnjezda, Sin človekov pa nima, kam glave nasloniti“ — odkar se je on prostovoljno v revščini rodil, v revščini živel in v največi revščini umerl, odtihmal je ljubezen do uboštva velike veljave. Sv. Avguštin veli: „Kako srečni so kristjanje, da jim je uboštvo cena nebeskega kraljestva. „Zakaj, ko je Jezus rekel: „Kdor se ne odpove vsemu svojemu premoženju, ne more biti moj učenec,“ je koj pristavil: „Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.“ Toraj ubog v duhu mora biti vsak kristjan. Blagor človeku, ki se iz ljubezni do Boga vsemu posvetnemu odpove, ter ubog ubogega Jezusa nasleduje, da izdihniti more: Moj Bog in moje vse. Kdor pa k taki revščini ni poklican, naj bo vsaj v duhu ubog, da skoz vrata uboštva v nebesa pride. Naj ne bo navezan preveč na svet, marveč naj bo vsikdar takih misli, kakor je bil slavni cesar Ferdinand, ki je večkrat v življenji te le večnega spomina vredne besede ponovil: Rajši beračim z ženo in otroci od hiše do hiše, kakor da smerten greh storim. O bogatini tega sveta! bogastva, ki ga posedujete, ne bote v večnost seboj vzeli. Od vsega, kar imate, je prav za prav le to vaša lastnina, kar na dobra dela obrnete. Bodite toraj ubogi v duhu; proč z vsem, kar sv. pismo

krivični mamon imenuje; nikar ne navezujte serca na minljive reči in posestva tega sveta, ker dobro veste, da bote od vsega, kar vam je Gospod zaupal, ostro rajtengo dajali. Vi pa reveži in od nadlog stiskani! prenajšajte voljno in z Bogu vdanim srcem težo vam toliko nemile osode; spomnite se večkrat nebeških vrat uboštvu in ginjačljivih besed sv. Avguščina, ki pravi: „V nebeškem kraljestvu si mi ti, o Bog, neminljivo bogastvo, namreč samega sebe pripravil in jaz tu na zemlji nabiram zlato, srebro in biserje in drugo bogastvo, ki ga tudi grešniki, brezbožnjaki in hudobneži posedujejo. Oh nekdam sem visoko čislal take reči, še na misel mi ni prišlo, da si mi v nebeškem kraljestvu samega sebe pripravil.“

c) Vrata čistosti.

„Blagor jim, ki so čistega serca, ker oni bodo Boga gledali.“ Zares, blagor jim, ki gredó skoz te vrata v nebesa. Oh kak sladok ozir v preteklo življenje! Kako veselo poroštvu rajске blaženosti ima pač človek, ki svoj živ dan ni Boga s smertnim grehom razžalil. Kdor je tako srečen, da se je tej kači ubranil; kdor namreč belo oblačilo, ki ga je pri sv. kerstu dobil, do zadnjega zdihljeja brez vsega madeža ohrani, ima zaklad, ki vse bogastvo tega sveta daleč preseže, on ima živo zastavo večnega življenja. In če se človek ne le smertnega, marveč tudi odpustljivega greha skerbno varuje; če tedne, mesece in leta, kakor marsiktera pobožna duša, brez najmanjšega greha preživi, naj si bo svest, da bo šel skoz vrata nedolžnosti v rajsko veselje. Kako pa, če človek v deviškem stanu ne živi tako čisto, kakor sv. Jožef ali kakor sv. Neža; ali če v zakonskem stanu ni tako sramožljiv, kakor Tobija, Sara itd.; ali če kot udovec ni tako pobožen, kakor je bila Judit, Ana itd. — mar potem ni upanja, da bo šel tudi tak kristjan skoz vrata čistosti v nebesa? Nikakor! Blagor jim sicer, ki vse svoje žive dni nedolžno živijo, toda blagor tudi takim, katerim Gospod grehe

odpusti, ktere je v kervi nedolžnega jagneta do čistega opral. Berž ko grešnik svoj greh zapusti in v zakramentu pokore odvezo dobi, mu Bog zbríše ves dolg, ga ljubeznjivo pritisne na svoje serce, da mu poljub miru v poroštvo večnega življenja. In če se grešnik potem v resnici spreoberne, večkrat k spovedi gre ter si dušo v Jezusovi kervi spira; če se je od ure svoje spreobertitve z milostjo božjo smertnega greha obvaroval, sme se zanesti na obljubo, ki je na tretjih nebeških vratih zapisana.

V pretečenem stoletju je živel na Bavarskem vnet duhovnik, ki je blizo in daleč slovel zavolj svoje ljubeznjivosti, zlasti pa zavolj tega, ker je znal posebno grešnike ganiti in prebračati. Nek kerčmar na deželi, ki je leta in leta v grehu živel, sklene nekega dne iti k spovedi k temu duhovniku, ko ga je gnada nagnila, da naj vendar enkrat začne skerbeti za svojo dušo, ter naj v enomer ne živi v nevarnosti večnega prokletstva. On zasede konja in jaha v mesto, kjer je ta duhovnik živel. Pridši pred vrata spovednikove sobe, obide reveža tak strah in taka groza, da se ne upa na vrata poterkati. Na to pridejo duhovni oče iz sobe ter ga z apostoliško ljubeznivostjo nagovoré, rekoč: Vi pridete k spovedi, prijatelj, kaj ne? Stopite le noter, rad vas izpovem. Ko kerčmar po spovedi konja zajaha in se domu verne, reče svojemu konju: No, konjič, zdaj najmanj za en cent ložej domu neseš. Odtihmal se je kerčmar ves spreobertnil. Šest let potem smertno zboli. Na smertni postelji reče svojemu duhovniku, ki mu je popotnico v večnost prinesel: Prosim Vas, duhovni oče, poročite po moji smerti očetu Hofmajsterju v mestu, da sem besedo, ki sem mu jo pri spovedi ob moji spreobertitvi dal, namreč, da se bom poboljšal in spokoril, do zadnjega zdihljeja tako zvesto deržal, da v šestih letih nisem ne smertnega, ne odpustljivega greha storil. Oh blagor, stokrat blagor jim, ki so čistega serca, ker Boga bodo gledali.

d) Vrata bolečin.

Po kratkem grešnem smehu, pravi sv. Peter Damijan, pride večer jok, in s kratkim jokom na svetu si človek zasluži večno veselje. „Blagor žalostnim, ker bodo oveseljeni.“ Ta napis je na četertih nebeških vratih. Ni pa žalost čutov, ne kaka druga posvetna žalost, za katero se nam nebesa ponujajo; marveč je dvojna skoz in skoz različna žalost od vsake druge žalosti. Žalost namreč zavolj naših grehov in grehov vesoljnega sveta, ki nas sili noč in dan z Davidom zdihovati, rekoč: „Usmili se me, o Bog, po svoji milosti, in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo hudobijo. Operi me čedalje bolj od moje krivice; zakaj potertega in ponižanega serca, o Bog! ne boš zaničeval. Čisto serce vstvari v meni o Bog! in ponovi v mojem oserčji pravega duha.“ Iz te žalosti, ktera je bila sv. Avguštinu toliko sladka, in ktera se pri vsaki spokorni duši v ljubezen spreoberne, izvira še druga žalost, namreč ta, da svet Boga, najviši dobroto, premalo ljubi, in bolečina, da je toliko duš od Jezusovega serca odcepljenih ali pa da se celo take nahajajo, ki Jezusa, svojega nebeškega ženina, sovražijo. Ta dvojna žalost je izraz čiste in plamteče ljubezni, kakoršna se pri svetnikih nahaja.

Ko sv. Ignacij zasliši, s kolikom vspehom njegovi samostanski bratje sv. evangelje po širokem svetu oznanujejo, rezveseli se iz serca; ko se pa ozre na zemljevid, vlijejo se mu solze britke žalosti po licih, da ves potert izdahne: O moj Bog! koliko je še sveta, ki za ime „Jezusa“ ne vé! Koliko je še ljudi, ki tebe o Bog, ne poznajo! Enako žalost in bolečino je občutila tudi sv. Katarina Sienska, zato je zdihovala rekoč: „Rada bi se postavila na peklenska vrata, da bi vsem ljudem noter branila.“

e) Vrata usmiljenja.

„Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli“. O sveta vera, ki nam daješ sladko in zanesljivo zastavo večnega življenja! Kdor se ubogih usmili, posoduje na obresti Bogu, ki mu bo vse povernil. Bog sam postane potem njegov dolžnik; zakaj on sam pravi: „Kar ste storili kateremu mojih najmanjših bratov, ste meni storili.“ Usmiljen človek je toraj dobrotnik svojega Boga. Že iz teh dveh visokih misli se vidi, da bo Jezus na sodni dan zares usmiljenim rekel: „Pridite blagodarjeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta: zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, gol sem bil in ste me oblekli, bolan sem bil in ste me obiskali“. Oh kako ugodno bi bilo opisovati, kar nas vera in vsakdanja skušnja učite o tem, kako se izliva nebeški blagoslov čez usmiljene tu na zemlji in tam skoz vso večnost.

Pa prevdarimo za zdaj samo to, kar sv. Avguštin o usmiljenju piše: Bog, pravi on, ne bo dopustil, da bi se človek, ki usmiljenje skazuje, pogubil; toda ne kakor bi usmiljenje že samo na sebi grehe zbrisovalo, ali pa kakor da bi usmiljeni človek grešiti več ne mogel, marveč piše dalej sv. Avguštin, ker Bog človeka, ki je usmiljen do ubogih, ne bo ob nesrečni uri iz tega sveta poklical ter ga pred sodbo postavil. On mu bo milost in priložnost dal, se spokoriti in zveličati.

V neki deželi, kjer se katoliška vera tako zatira, da je po ondotnih postavah krivoverce spreobračati prepovedano, na Rusovskem namreč, — je živel nek polkovnik kot dober kristjan. Pobožen duhovnik mu je bil prijatelj. Nekega dne hiti ta duhovnik skoz vas, v kateri je polkovnik živel. Notranji glas mu veli: Obišči polkovnika! On pa le ne, ter si zbija to misel iz glave, da ni časa. Naposled se veadar vdá in gre v polkovnikovo

hišo. Stopivši vanjo, mu prihiti polkovnik naproti ter mu reče: Oh ravno prav pridete, zakaj moja žena, koja je, kakor veste, luteranka, je na smertni postelji; jaz mislim, da se vaše pomoči ne bo branila. Taka je tudi bila. Žena spozna glas milosti, ki jo še v zadnjem trenutku kliče, se krivi veri odpove, se vseh grehov izpové, dobi odvezo, in umerje kot Kristusova, v zadnjem hipu najdena duša. Še le po njeni smerti so zasledili, s čem je ona to gnado zaslužila, ktere sad zdaj v večnosti uživa. Bila je namreč ta gospa, kakor njen dnevnik kaže, tako usmiljenega serca, da je terdno sklenila, vsak dan ubogim kak dar podeliti. In da nobenega dne ne preskoči, je vsako milošnjo, ki jo je vbogim podelila, proti v dnevnik zapisala. Usmiljena je bila v življenji in usmiljenje je dosegla ob smertni uri. Šla je skoz vrata usmiljenja v nebeško veselje.

f) Vrata besede.

„Blagor jim, ki božjo besedo poslušajo in jo ohranijo.“ Glej znamenje izvolitve! glej vrata nebeškega kraljestva. „Kdor je iz Boga, pravi Kristus, poslušá božjo besedo, zategadel je vi ne poslušate, ker niste iz Boga“. Celó s prisego Kristus te besede poterduje in pravi: „Resnično, resnično vam pravim, kdor mojo besedo poslušá in veruje temu, ki me je poslal, ima večno življenje v sebi.“ Vera pride od poslušanja, poslušanje pa po besedi, ktera ima tako moč, da ko na dve strani oster meč presune človeško serce. Kdor toraj božje besede ne obraja, se jej leta in leta oglušuje, peša čedalje bolj v veri, dokler naposled ob vso vero ne pride. Ravno ta nesrečna mlačnost pri poslušanju božje besede je vzrok, da toliko kristjanov večí del svojega življenja v pregrešnem spanji prebivajo ter se za nebesa kar nič ne zmenijo; oni so znabiti bistro glave in v vseh rečeh najdeni; le o tem, kar se večnosti tiče, nič ne vedó.

Božja beseda, ki je svet zmagala, ima dan današnji ravno tako moč, kakoršno je imela pred dve tisoč leti; ona zbudi vest, razbistri duha, omeči serce, nagne voljo k dobremu in užge v nas pravo ljubezen; ona je glas najvišega, zato ima tako moč. Ako pa dan današnji toliko sadu ne obrodi, kolikor ga je nekdaj obrodila, temu ni nikdo kriv, kakor človeška malomarnost. Duhovnik je le žleb, po katerem nam milost priteka. Kaj sem jaz drugega, vpraša sv. Avguštin, kakor sejavčeva košara. Bog je v mene vlil, kar vam oznanujem. Oh nikar ne glejte na revnost košare, marveč na čistost semena in vsega-mogočnost sejavca. Po teh prevdarkih se koj prepričamo, kako resnične so besede Gospodove, ki pravi: „Resnično, resnično vam povem: Kdor mojo besedo posluša, ima življenje v sebi.“

g) **Vrata krotkosti.**

„Blagor krotkim.“ Kolika, kako Bogu dopadljiva in zaslužljiva za večno življenje da je ta čednost, vidi se že iz tega, ker nas Jezus sam nagovarja, se je od njega učiti, rekoč: „Učite se od mene, ker sem krotek in iz serca ponižen.“ S to čednostjo se je Jezus, ko je po zemlji hodil, prikupil najterdovratnejšim grešnikom in njih serca omečil. Kako krotko in ljubeznivo je objemal svojega izdajavca. Kako pohlevno in poterpežljivo je prenašal, besedice ni čerhnil, ko so mu v lice pljuvali, ga zaničevali in z biči vsega razmesarili, in kak čudež pohlevnosti nam kaže vsak dan v zakramentu ljubezni. Ta čednost našega Zveličarja je velik zaklad, ona je ključ do človeških serc; kdor si jo prisvoji, ta se koj vsem prikupi, on je sposoben, svet umno vladati ter ga voditi po poti sreče. Zares, blagor pohlevnim! Kdor svoje hude nagibe stanovitno in junaško zatira, tako daleč pride, da mir serca v vsaki okolščini ohrani; kdor je vljuden in pohleven do vsakega, kdor razžaljenja s hladnim srcem in brez nasprotovanja pre-

naša, nikogar prederzno ne sodi, vse izgovarja, vse poterpi, z vsakim usmiljeno ravna, sebe zaničuje in bližnjemu nikdar žal besede ne da, z eno besedo: kdor vselej in v vsaki okolščini Kristusa in Marijo v pohlevnosti posnema, ta človek je po volji božji; on se sme zanesti na Kristusove besede: Ne sodite in ne bote sojeni; on naj si bo svest, da bo šel vesel skoz vrata krotkosti v obljubljeno deželo. —

O ko bi ljudje vedeli, kako imenitna je ta čednost, kako prijeten in dopadljiv je krotek človek Bogu in ljudem, gotovo bi se že od mladih nog vadili, svoje hude nagibe zatirati, in si prizadevali dušni mir v vsaki zadregi ohraniti! Ne bi se dali vsaki naglosti premagati, ne se prederznim sodbam premotiti; oni bili bi srečni že tu na svetu.

Blizo mesta Rab na Ogerskem je živel pred kakimi deset leti pobožen duhovnik, ki je slovel zavolj svoje posebne pohlevnosti po vsi okolici. Pripoveda se, da, čepravno je bil zmiraj milega serca, je bil vendar kot fantič kaj nagle jeze. Nekega dne ga strast tako premaga, da je svojega brata s pestjo v lice butnil. Ko svojo pregreho spozna, zalije mu serce taka žalost, da pri ti priči sklene, ne le svojo strast zatirati, marveč jo v koreniki zadušiti, ter se Jezusu in Mariji, kolikor bo v njegovi moči, upodobljavati. On se hitro loti tega dela, se vojskuje stanovitno, dokler samega sebe ne zmaga in svojo strast popolnoma pod svojo oblast ne spravi, kakor nekdam sv. Frančišek Saleški v enaki vojski. Privojdkovana čednost pohlevnosti mu nakloni ljubezen ljudi in večnega Boga, in mu, kakor se sme misliti, nebesa odpre.

b) Vrata odpuščanja.

„Blagor mirnim.“ Najviša stopnja mirnosti je razžaljenje odpuščati. Ta lastnost, ki nas dela otroke božje, je gotovo poroštvo večnega zveličanja. „Odpustite in se vam bo odpustilo, prizanašajte

in se vam bo prizaneslo," pravi Kristus. O kristjan! ki hočes po Kristusovih stopnjah v nebesa priti, ozri se na les Križa, poglej vendar, kako neusmiljeno so sovražniki s tvojim Zveličarjem ravnali! so li ravnali tvoji nasprotniki s teboj tako? in kako jim on povrača? „O č e o d p u s t i j i m,“ čuj tako se maščuje. Slišiš li, kako ga zasramujejo? Bil si li ti tvoj živ dan od tvojih sovražnikov tako zaničevan? In kako se Jezus nad njimi maščuje: „O č e o d p u s t i j i m.“ In kaj vse so se krivi poroki domislili, da bi Jezusa pred svetom očernili! Natolcejujejo li tudi tebe tako tvoji sovražniki? napadajo li tudi tebe tako strastno? In kako se Jezus nad njimi maščuje? „O č e o d p u s t i j i m.“ Si li ti svetejši in nedolžniši od Jezusa? So li tvoji sovražniki bolj hudobni, terdovratni in nehvaležni, kakor so bili Judje? In kako jim je Jezus povračal? „O č e o d p u s t i j i m. O da bi si svet ta Kristusov izgled k srcu vzel, bi se koj prepričal, da je mirnost serca res znamnje, po katerem se otroci Božji spoznajo. Imaš li, o kristjan, znabiti priložnost, kako natolcevanje, razžaljenje ali krivico preterpeti, glej to je denar, s katerim si nebeško krono kupiti zamoreš. Si li sovražnikom iz serca odpustil, potem smeš Zveličarja za besedo prejeti; on te mora pustiti skoz vrata krotkosti v večno veselje.

i) Vrata preganjanja.

„Blagor jim, kateri so zavolj pravice preganjani, ker njih je nebeško kraljestvo.“ Ta obljuba, ki se bere na desetih nebeških vratih, je že sama po sebi tako jasna in razumljiva, da je dalej razlagati ni treba. Vendar, da bi se pred stolom sodbe nikdo ne izgovarjal, hotel jo je naš nebeški Zveličar še bolj razjasniti. Zato najdemo pri sv. Matevžu te le besede: „Blagor vam, ko vas bodo kleli in preganjali in vse hudo zoper vas lažljivo

govorili zavolj mene, veselite se in veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih.“ Bolj nas tedaj svet preganja, bližej smo nebes. Nasproti pa pravi sv. Gregor: „Manjši je pobožnost, manj jo svet preganja.“

k) Vrata milosti.

Na teh vratih se leskeče v žarni svitlosti neko posebno tolažljivo ime, ktereга vsi poznamo, vsi ljubimo in v ktereга svoje zaupanje stavljamo; in to ime je ime Marija. Zares Mariji pravimo vrata nebeška; ona je mati milosti; in sicer ne samo zato, ker vsi zakladi, ktere Bog na zemljo zliva, nam pritekajo po njeni dobrotljivi roki, marveč ker vsi, ki se zveličajo, le po njenih priprošnjah to srečo dosežejo in ker je ona zlasti ob smertni uri pribežališče kristjanov. Od Marije imamo Jezusa, ki nas je peklenske sužnosti rešil in nam nebesa odperl, in nadjamo se, da bomo le po Mariji pred sodnim stolom milost našli; zakaj po Mariji prejmljemo vse darove. Zato piše sv. German: „Nikdo se ne zveliča razun po tebi, o najčistejša devica; nikdo ne najde usmiljenja, razun po tebi, o najčistejši devica; nikdo ne doseže milosti, razun po tebi, o visoka kraljica! Za ktere ti prosiš, ktere ti ljubiš, ti se ne bodo pogubili, marveč zveličali.“ Oh Marija! kdo more popisati, kolikanj smo tebi dolžni. Po tebi so nam vrata odperla v nebeško domačijo. Na vrata zemeljskega raja je Bog postavil Kerubina, da nihče noter ni mogel, na vrata nebeška pa je postavil ponižno devico, ki je naša mati, ki nas ljubi kot svoje otroke, nas brani, k sebi kliče in želi nas v nebeški dom pripeljati.

l) Vrata obljube.

„Blagor lačnim in žejnim pravice.“ Žeja po popolnosti, žeja po čednosti in nebeški ljubezni,

glad po kruhu življenja in žeja po kervi odrešenja vredno in pogosto prejemanje sv. obhajila, vse to je naša sladka nada. In ako smo poleg tega še tako srečni, da ob smertni uri Jezusa kot popotnico v večnost prejmemo, uzamemo ob enem seboj poroštvo večnega življenja. Zakaj Jezus pravi: „Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ne vidi smerti, temveč ima večno življenje v sebi in jaz ga bom obudil na sodnji dan“, pa še pristavi: „Veruješ to?“ Da, o Gospod, mi verujemo, in blagor človeku, ki to vero terdi in v djanji kaže. Večkrat k božji mizi pristopiti, je očitno znamenje, da nismo le povabljeni na ženitnino nedolžnega jagnjeta, temveč da tudi želimo, se pri tej v resnici znajti.

m) Vrata smerti.

„Blagor mertvim, ki v Gospodu zaspijo, zakaj njih dela gredó za njimi.“ Kdor je stanovit do konca, bo zveličan, in kdor bo zvest do smerti, bo udobil krono življenja. Blagor jim, ki s svetim Pavlom reči zamorejo: „Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil, zdaj pa mi je prihranjena krona pravice, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik tisti dan; pa ne le meni, ampak tudi tistim, ki ljubijo njegov prihod.“

Kdor srečno umerje, ta je vse pridobil; stopivši skoz vrata nebeška bomo srečni na vse veke.

15. Vhod v nebesa.

Nek zlahten, pa zeló premožen mož, ki je bil sicer v katoliški veri odrejen, ki je pa poznej, kakor se žalibog večkrat pripeti, omamljen od posvetnega duha za zveličanje svoje duše tako malo maral, da je vsako pobožno opravilo v nemar puščal, smertno oboli. Akoravno vidi, da se smert bliža, se vendar ne da pregovoriti, da bi se z Bogom spravil in zakramente umirajočih prejel.

Bil je celo tako terdovraten, da kar ni privolil, da bi ga duhovnik zgolj iz prijaznosti obiskal. Zakaj taka slepota in terdovratnost ob smertni uri je večkrat pravična kazen božja. Pregrešni ljudje, ki v življenju ne porajajo za Boga, se navadno tudi ob smertni uri za večnost ne brigajo. Ali kakor so oni gluhi za Boga, ki jih k pokori kliče, tako je gluhi tudi Bog za nje ob njih poslednji uri; on jim ne terka več na serce, tudi jim ne govori več po glasu njih vesti, in to obmolknjenje božje je gotovo znamenje, da so na vse veke zgubljeni. K sreči je imel ta gospod kerščansko in pobožno ženo. Blagor možu, ki ima tako tovaršico v življenju. Njegov žalosten stan in strah, da brez Boga umerje, sta blagi gospej silno stikala serce. Toda vse nagovarjanje, naj bi se z Bogom spravil, je bilo brez uspeha, kar slišati ni mogel o spovedi. Strašna je bila misel za ubogo gospo, da bo njen zaročnik, čigar razpašeno življenje je dobro poznala, za kak trenutek s černo vestjo stopil pred sodnika živih in mrtvih. Posvetuje se toraj s spovednikom, kako in kaj je storiti, da se njen mož pogubljenja reši. Sklenejo bolnika pregovoriti, naj vsaj v to dovoli, da ga duhovnik kot prijatelj obiše. Po dolgem nagovarjanju bolnik vendar privoli, toda proti temu, da duhovnik o spovedi kar čerhniti ne sme. Duhovnik stopivši v sobo bolnikovo, postavi se blizu postelje in besedice ne zine. Ko več časa ves zamišljen tù stermiti, povzame bolnik besedo, ter ga vpraša rekoč: Povejte mi gospod, kaj ste tako zamišljeni. Rad vam povem, odgovorijo duhovnik, ako dovolite: Jaz premišljudem to-le: Moj Bog, si mislim, kaka sprememba bo za malo časa s tem gospodom; zdaj v krasni sobi; za en trenutek pa, ako brez Boga umerje, v peklenskem brezdnju. Zdaj v družbi mile žene in ljubeznjivih otrok, za malo pa v družbi peklenskih pošasti; zdaj na mehki postelji, za en trenutek pa v peklenski žerjavici. Te besede presunejo bolnika; v njegovem sercu se zbudi vera mladih dni, on segne duhovniku v besedo, rekoč: Pojdite sem, da se z Bogom spravim in grem

kot kristijan iz tega sveta. — Vse drugačni počutki navdajajo pobožno in Bogu do zadnje ure zvesto dušo, ko stoji na pragu večnosti. Kdo je v stanu popisati njeno preobilno veselje pri vstopu v tisto preblaženo domovino. Mislimo si ubogo od vseh zapuščeno dušo, kterej se skoz celo življenje revno godi; ki noč in dan v žalosti in britkosti zdihuje: ki ne živi v obilnosti, kakor bogatinci in velikaši, temveč v pomanjkanji, ter si s kervavimi žulji košček bornega kruha prislužiti mora; mislimo si, pravim, siroto, katero pri njenih nadlogah še svet zaničuje, preganja in sovraži; za katero celó njena rodbina ne mara, marveč jej dobro ime spodkopuje, jo krivo sodi, pika in terpinči; katero nadloge in bolezni brez konca in kraja stiskajo. Z eno besedo: dušo, ki je od vseh poteptana in zaveržena, ki pa vendar sred vseh nadlog pobožno živi, Boga ljubi in mu od mladih nog zvesto služi ali vsaj grehe mladih dni v solzah pokore omiva ter vse britkosti voljno prenaša v ti sladki nadi, da bo večno plačilo prejela. — Ko se bode ta duša ločila v gnadi božji od telesa, pripeljali jo bodo angelji ali pa kraljica nebes pred obličje božje, kjer bo iz ust svojega nebeškega ženina slišala te sladke besede: Pridi nevesta moja, kronana boš, pridi izvoljena mojega očeta, pojdi v veselje tvojega gospoda! Ko bo stopila v sveti raj, bode zagledala vso bliščobo nebeškega veličastva, ter videla in občutila veselje, kakoršnega še oko ni videlo, uho ni slišalo niti človeško serce občutilo; angelji jej bodo privojskovano krono naproti nesli, in jej za vsak zdihljaj ljubezni, za vsako solzo pokore, za vsako voljno prestano bolečino, večno, zlato krono z neskončno radostjo na glavo pritisnili — zakaj, gotovo je, da bo Bog vsako še tako majhno delo ljubezni, vsak požirek vode, vsak grižljaj kruha, ki ga ubogemu podelimo, s posebno stopnjo časti poplačal. Prijatelji in znanci, s kterimi je na zemlji v ljubezni živela, rajnci, za kterih zveličanje jo je zmiraj skerbalo, jej bodo prišli naproti; videla bo starše, brate, sestre, žene in može z venci slave

okrog sebe; videla bo tisto neskončno kerdelo izvoljenih — vse verne in vse svetnike od Adama noter do sodnjega dne, vse unete služabnike božje in vse mučenike in mučenice iz prvih časov kristijanstva; videla bo tebe, o sv. Jožef, tebe sv. Peter, tebe sv. Pavel in tebe, o ljubljeneč Gospodov, sv. Janez in tebe sv. Terezija, sv. Neža, sv. Tina, sv. Jedert, in tebe o ljubeznjivi oče sv. Ignacij, vse nebeške prebivalce iz vsega kristijanskega sveta; nebeško kraljico bode zagledala, in veselja omamljena se bo v njeno materno naročje vergla; kdo je v stanu popisati preobilje radosti in morje sladkosti, v kterege se bo takrat taka duša vtopila? In kaj bo še le takrat, ko bo zagledala Jezusa in trikrat svetega Boga. Oh stori, o Bog, nam to veselje, pripelji nas v tvojo nebeško blaženost. O predraga domačija! mi te od daleč pozdravljamo in iz globočine serca po tebi zdihujemo.

Neka pobožna ženiča je bila smerti blizo. Njen spovednik, ki je bil še le pred 30 leti umerl, je bil ta čas pri nji, ter jo je tolažil z nebeškim veseljem, v katero se bo vsak hip preselila. Žena se vsa pomiri, in v voljo božjo vda. Ne boji se večnosti, ker vé, da je od mladih nog Boga ljubila in mu zmiraj zvesto služila. Le ena reč jo še skerbi. Ne more si namreč domisliti, kaj bi rekla, ko bo v nebesa stopila, kako bi nebeščane pozdravila. Popraša toraj v svoji prostosti spovednika, rekoč: Duhovni oče! kaj pa naj rečem stopivši v nebesa, vsaj ne bom našla besed. Spovednik sicer učen pa ravno tak prost in pobožen mož, jej odgovorijo: Nič ne skerbi ljuba duša, ko stopiš v nebesa, reci: „Hvaljen bodi Jezus Kristus,“ in vsi nebeščani bodo enoglasno odgovorili: „Na vekomaj! na vekomaj! na vekomaj!“ Hvala torej Bogu, hvala Zveličarju, neizrekljiva, neskončna hvala, da smo svoj cilj dosegli, skušnjo prestali; svet, meso in hudiča junaško zmagali, nevarnostim zbežali ter srečno v deželo miru in Kristusovih obljub dospeli in in krono življenja dosegli, ta zahvala pravim, bo prvi

izraz naše radosti in prvi glas našega, v veselji kipečega serca.

Sin se verne iz daljnih krajev v svojo domačijo; po dolgi ločitvi zopet ljubega očeta in blago mater objame in s solznimi očmi na serce pritisne, v naročju svojih bratov in sester se odpočije od nevarnosti, v kterih je bil, in njegova prva skerb, je poizvediti, kaj so stariši za-nj storili v tem času, ko ga doma ni bilo. Tako bomo tudi mi, stopivši v nebesa, koj spoznali neskončno ljubezen božjo do nas, in sicer ne več po veri, ne v ogledalu ali skoz zagrinjalo, kakor tu na zemlji, ampak v najsvitljejši luči; spoznali bomo, kako nas je Bog od vekomaj ljubil, in kako je naše duše, kakor dragocen biser, ki se bo lesketal v kroni njegovega veličastva, iz zakladnice svojega serca vzel, ter jej tako visok cilj in konec odločil; mi bomo spoznali, kako usmiljen je bil do nas, da še takrat, ko smo grešili, nas ni zaverigel, kakor prevzetne angelje, marveč nas je po svoji dobroti odrešil, in rajši svojega sina na križ razpeti dal, kakor da bi bil nas pogubil. Spoznali bomo, kako si ti, o Jezus! nas ljubil, za nas terpel in na lesu križa svojo kri za nas prelil; kak izvirek gnad si nam v zakramentu sv. altarja odperl. Spoznali bomo, kako si ti, o Bog! po očetovsko za nas skerbel, da si nam dobre stariše, brate, sestre, prijatelje in dobrotnike dal, nam zmiraj nove dobrote delil, nas toliko nevarnosti rešil, in nas po vseh potih z očetovsko ljubeznijo spremljal. Vse te dobrote v bistri luči spoznavši bo duša, prešinjena neskončne ljubezni, zagnala krik zahvale in vzajemne ljubezni. Kakor se bo pogubljenec rotil in preklinjal vse, kar mu bo na misel prišlo, tako bo izvoljena duša blagrovala vse, kar jej je k tej sreči pripomoglo. Srečna ura, bo rekla, v kateri sem se rodila; srečen dan, na katerem sem v katoliški, edino zveličavni veri kerščena bila. Blaženi moji stariši in moji odredniki; blažen bodi moj zaročnik, blažena moja žena, ki me je k svetosti nagibala; blažena moja služabnica, ki je s svojim lepim izgledom pobožnost

v meni budila; blažena tista pridiga, ki mi je oči odperla; blažena tista ura, ko sem zapeljivcu slovo dala in sveto živeti začela; blažen moj spovednik, ki me je s svojimi nauki in s svojo gorečnostjo spreobernal, Boga spoznati me učil ter me na višo stopnjo pobožnosti, čednosti in popolnosti povzdignil; blažena tista spoved, v kateri sem se vseh grehov celega življenja obtožila; blažene solze pokore, ki sem jih zavolj svojih grehov točila; blažene moje reve in težave, s katerimi sem si toliko veličastvo prislužila in blažena bodi ljubezen, poterpežljivost in milost mojega usmiljenega Boga! In po vsakem blagru bodo vsi nebeščani odviknili: In na vekomaj! na vekomaj! na vekomaj! Tako! oh ne, neskončno večji, kakor ga moje pero opisati zamore, bo veselje duše, ki bode vstopila v sveta nebesa. „Vemo, piše sv. Pavel, da, ko se podere naša zemeljska hiša, v kateri zdaj stanujemo, bomo našli pri Bogu drugačno hišo, ki ni z rokami storjena, marveč večno hišo v nebesih. Saj nimamo tu obstoječega mesta. Mi smo mestjani nebeškega Jeruzalema, Siona, svetega mesta.“

16. Sloves po sodnem dnevu.

Po tem življenju stopi le duša pravičnega pred sodnika Jezusa, in ko zasliši iz njegovih ust sodbo, gre v rajsko veselje; njeno truplo pa ostane v črni zemlji in je groza ljudem, ker jih na njihovo trohljivost opominja. Ob koncu vseh časov na sodni dan še le bo slava pravičnega doveršena. V pričo vesoljnega sveta bota njegova duša in njegovo spremenjeno telo v dolini Jozafatovi svoje plačilo prejela. Oh kaka promena bo ta dan! Ubogi Lazar, ki ves v ranah pred vratni bogatinov zdi-huješ in drobtinice kruha, ki od mize padajo, poberaš, ta dan boš dosegel obilnost vseh dobrot; vtopil se boš v morje vseh sladkosti. In vi vsi, ki božjo previdnost dolžite, da ne razdeljuje po pravici posvetnih dobrot, ter z Davidom žaljujete: — „Moje noge bi se bile kmalo

spodtaknile; kmalo bi spodersnile moje stopnje, ko sem videl mir, v katerem grešniki živijo“: — počajte nekoliko, odložite svoje tožbe do sodnjega dne. Zdaj vidite le pičico one velike malarije, ter ne veste, kam merijo njeni posamezni potezi, zato se vam zdi nesreča in krivica vsak križ, ki vam ga Bog pošilja. Oh kako različne bodo ta dan vaše sodbe od sedanjih! Kako vam bo takrat mogoče tožiti čez nadloge, ki vas stiskajo, čez reven stan, v katerem živite, ko bote spoznali, da vas je s temi britkostmi iz zemeljske revščine izkopal in vas na kraljevi sedež večnega veličastva posadil. Bote li obžalovali, da ste boleznj voljno prenašali, ko bote rajsko veselje za-nje v plačilo dobili? Ali si bote tako terpljenje v nesrečo šteli, ki je vam toliko krono naklonilo?

Oj, kako srečni bote na tem velikem in prevažnem dnevu, ko bote videli Jezusa, sodnika živih in mertvih z velikim veličastvom stopiti na zemljo! Kako ljubo vam bo takrat, da ste svoje serce, dokler je še čas bil, v britkostih in solzah pokore očistili! Med tem, ko se bodo otroci tega sveta z veliko žalostjo ozirali na svoje prepozno spoznane hudobije in v svojem zdvojenji vpili: „Gore padite na nas! in hribi pokrite nas,“ bote vi mirno in brez strahu stali pred kraljem vseh kraljev. Jasno vam bo čelo, in radosti se vam bo smejalo serce. Križ Kristusov, ki so ga hudobneži zaničevali, bo vas branil in kri Jagnjetova, ki bo zoper hudobneže pričevala, vas bo opravičila. Vsaj poznate svojega sodnika, vsaj veste, da vas ljubi; kaj bi se ga toraj bali? Zakaj bi se nek tresli? Poglejte, — Najsvetejšega, ki na sodnem stolu sedi. On se bo z milimi očmi ta dan na vas ozel, vas s svojimi prebodenimi rokami objel ter vam z vso ljubeznivostjo rekel: Pojdite, pojdite na moje serce! Oh kaka slast mojemu ušesu in mojemu sercu, zaslišati iz Jezusovih ust te sladke besede: „Pridite izvoljeni mojega očeta, posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta. Pojdi v veselje tvojega Gospoda!“ — Jaz, revna stvar, sem toraj srečen za vselej. Jaz, ubogi

grešnik, sem v društvu svetnikov. Zbrisani so moji grehi, vse je odpuščeno, vse je pozabljeno. Ljubezen božja bo moj delež na vse veke.

O veselje čez vse veselje! jaz srečen, jaz blagoslovljen od Očeta, Sina in sv. Duha. Nebesa so zdaj moj dom, moj delež, moja večna domovina. Na to se bo vzdignil Gospod vojskinih trum s svojega sedeža, pritisnil mi bo krono večnosti na glavo, okinčal mi bo čelo z vencem neumerjočnosti, oblekel me bo v oblačilo veličastva in podal mi bo v roke vejico zmage in žezlo njegovega kraljestva. Moje ime bo zapisano z zlatimi čerkami v podnožje njegovega sedeža; sedež mi bo odločen, in zakladi, posestvo in veličastvo božje bo ob enem moja večna lastnina. Takrat bom zdihnil: „Preveč, o Gospod, preveč je sreče, radosti in plačila. Prečastitljivi so mi tvoji prijatelji.“ Jezus pa bo odgovoril: „Pojdi v veselje svojega Gospoda. Dobro si se vojskoval, vero ohranil, tek dokončal, sprejmi toraj krono pravice. Zakaj lačen sem bil in si mi dal jesti, žejen sem bil in si mi dal piti, ptujec sem bil in si me vzel pod streho, gol sem bil in si me oblekel, bolan sem bil in si me obiskal, v ječi sem bil in si me rešil. Pojdi toraj v veselje svojega Gospoda, jaz bom tvoje preobilno plačilo. Karkoli si storil kateremu mojih najmanjših bratov, to si meni storil.“ Kako bom takrat se ves osupnjen začudil, rekoč: Kako, ali je bil Jezus tisti berač, kteremu sem miloščino dajal? Ali je Jezus zdaj moj dolžnik za pičla dela milosti, ktera sem doprinašal? Kaj take pičlosti, kakor je požirek vode, ki se iz ljubezni do njega žejnemu podeli, ali pa kakor je zdihljej ljubezni, kesa in sočutja, Jezus tako obilno plačuje? Kaj tako veliko-dušno povračuje Jezus mojo merzlo ljubezen in revno zvestobo?

Oh neskončna in nezapopadljiva ljubezen mojega Boga!

Tako boš toraj ti, o Bog! na sodni dan svojo pravico skazoval, svojo previdnost opravičeval, svoje obljuje

spolnoval in zvestobo svojih poplačal. In ko bo vse to pri kraju, ko bom skušnjo dostal pred sodnikom živih in mrtvih, stopil bom v nebeško kraljestvo, kjer bom vekomaj Boga gledal, ga užival in posedoval ter se veselil njegovega veličastva in poslušal slavodobitne pesmi: „Vredno je Jagnje, katero je bilo umorjeno, prejeti oblast in božestvo in modrost in moč in čast in slavo in hvalo.“ In vse stvari, kar jih je v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in kar jih je v morji, bodo rekly: „Njemu, ki sedi na sedežu in Jagnjetu bodi hvala in čast in slava in oblast vekomaj in vekomaj.“

17. Nebeški Jeruzalem.

O veličastno se govori o tebi, božje mesto! „Kako ljuba so mi tvoja prebivališča, o Gospod! moja duša hrepeni in koperni tje dospeti,“ prepeva o tebi psalmist.

Enako kliče nek drugi prerok, ko ves ginjen nebesa premišljuje, rekoč: „O Izrael, kolika je hiša božja in kako silno velik je prostor njegovega posestva, zares velik, nima konca, visok je in neizmeren!“

Enaki počutki občudovanja in kopernjenja prevzamejo sv. Avguština, ko je lepoto nebeškega Jeruzalema premišljeval. Njegovo serce, kakor sam pravi, se je užgalo velike ljubezni do nebes. Kdor bere njegova spoznavanja, to navdušenja polno knjigo, najde v njej živ izliv njegove ljubezni do nebes, ki naše merzlo serce osramuje ter ga ogreva ob enem. „O čudapolna hiša, piše on, o rajske svetlobe žareči se dvor! kako silno me mika tvoja neizrekljiva lepota in preblašeno prebivališče božjega veličastva, katero si je Bog sam sèzidal, da v njem kraljuje. O naj imajo grešniki to zemljo, naj jih slepi prah, ki ga prebračajo, jaz se pa rajši zaprem v mojo tiho sobico, da ti ondi prepevam pesmi ljubezni v moji silni ljubezni in gorečem hrepenenji po tvoji lepoti; ondi zdihujem iz globočine serca in objokujem

revščino svojega življenja na svetu ter povzdigujem serce proti nebeškemu Jeruzalemu, moji domačiji; proti dragemu Jeruzalemu, ki je moja mati, kamor kipé vse moje misli, in puhté vse moje najsladkejši želje.“

Že pred dve tisoč leti je pobožni prerok to božje mesto nekoliko opisal. Zamaknjen v lepoto tega nebeškega prebivališča v svojem preroškem duhu tako-le govori: „S svitlo lučjo se bo svetil Jeruzalem, božje mesto. Z dalnjega bodo ljudstva k tebi hodila in te molila. Tvoja vrata bodo zidana iz safira in smaragda in iz draga kamnja bo ves krog tvojega ozidja. Z belim in čistim kamnom bodo vse tvoje ulice vložene in po tvojih tergih se bo Aleluja prepeva'o.“

Nikjer pa ne nahajamo tako živega opisa nebeškega mesta, kakor v skrivnem razodenju sv. Janeza. Se vé da, se podobe in popisi, ki jih tam nahajamo, ne dajo po naših zapopadkih razlagati. Zakaj bogastvo in lepota nebes sta mnogo viši od posvetnih zakladov in biserjev; ona neskončno presežeta vse, kar človeški um misliti in človeški jezik dopovedati zamore. V nebesih se razodeva vsemogočnost božja in vse, kar je lepega in veličastnega na svetu, je le majhen žark one svitlobe, v kateri Gospod tam kraljuje. Zato je opis, ki nam ga sv. Janez o nebeškem Jeruzalemu daje, ves duševen in skrivnosten. Kdor ga hoče razumeti, naj bere razlaganje sv. očetov, ali vsaj kar Belarmin v svoji knjigi o blaženosti svetnikov govori. Nam pa naj bo dovolj to, kar nam sv. Janez o božjem mestu govori. Nikdo ne vé kaj jasnejšega o božjem mestu povedati. Razumeli, to je skoz in skoz razumeli ga bomo pa še le takrat, ko tje pridemo. Odprimo toraj knjigo skrivnega razodenja ter poslušajmo, kaj ta Gospodov ljubljenec govori: „In je prišel eden sedmerih angeljev, pravi on, in je govoril z menoj rekoč: Pridi, pokazal ti bom nevesto Jagujetovo. In me je vzdignil v duhu na veliko in visoko goro in mi je pokazal sveto mesto Jeruzalem, ktero je iz nebes od Boga prišlo; in je imelo veličastvo božje in njegova svitloba

je bila podobna dragemu kamnu, kakor kamnu jaspida, kakor kristalu. In je imelo velik in visok zid, kateri je imel dvanajst vrat in na vratih je bilo dvanajst angeljev in zapisana imena, ki so imena dvanajsternih rodov Izraelovih otrok. Proti jutru so bile troje vrata in proti severu troje vrata in proti jugu troje vrata in proti zahodu troje vrata. In zid mesta je imel dvanajst podlagnih kamnov in na njih dvanajst imen dvanajsternih aposteljnov Jagnjetovih. In mesto je na štiri vogle zidano in njegova dolgost je tolika, kolikoršna je širjava. Njegov zid je bil zložen iz kamna jaspida, mesto samo pa je bilo čisto zlato, enako čistemu steklu. In podlagni kamni mestnega zidu so bili z mnogoterimi dragimi kamni ozaljšani. Pervi podlagni kamen je bil jaspid, drugi safir, tretji kalcedon, čerterti smaragd, peti sardonik, šesti sardi, sedmi krizolet, osmi beril, deveti topas, deseti krizopaz, enajsti hijacint, dvanajsti amestit. In dvanajstere vrata so bile dvanajst biserov vsake posebej in ulica mesta so bila čisto zlato, kakor previdljivo steklo. In tempeljna nisem v njem videl. Gospod namreč vse-mogočni Bog je njegov tempelj in pa Jagnje. In mesto ne potrebuje solnca, ne lune, da bi svetila v njem; zakaj veličastvo božje ga razsvitljuje in njegovo svetilo je Jagnje. In narodi bodo v njegovi svitlobi hodili in kralji zemlje bodo prinašali va-nj svoje veličastvo in svojo čast. Njegova vrata se ne bojo zapirala po dnevi; noči namreč ne bo tamkej. Nič omadeževanega ne pojde va-nj, tudi nič kar gnjusobo dela in laž, ampak le tisti, ki so zapisani v Jagnjetovih bukvah življenja. — Nič prekletega ne bo več tam; temuč sedež božji in Jagnjetov bo v njem in njegovi služabniki mu bodo služili in bodo gledali njegovo obličje in njegovo ime bo na njih čelih in bodo kraljevali na vse veke.“

Oh kak opis! In vendar vse te podobe zunanje lepote, ktere nam sv. Janez v tako čudnih izrazih kaže, to mesto, ki mu ni para, ta nebeški Sion, čigar ulice so z zlatom vložene, čigar zidovje je iz zlata in dragocenih

kamnov, vse to ni še nič proti tisti visoki misli, katero je sv. Duh skoz usta Davidova razodel, rekoč, da je nebeško mesto sèzidano iz vseh bogastev in zakladov božje milosti, in da je njegov največi lišp božja pravica in resnica; sv. Avguštín k temu še dostavlja, da je ljubezen tista vez, ki veže skupej žive kamne te nebeške stavbe.

18. Novi človek v nebesih.

Prah si, in v prah se boš vernil. Glej! to je kazen greha! Ker je pa Kristus smert, greh, pekel in grob zmagal, ter od mertvih vstal, bomo tudi mi vstali. In sicer ne le duša pravičnega, temuč tudi telo, ki je kakor duša k neumerjočnosti poklicano, bo nekega dne, ki je vsem neznan, zaslišalo glas Sinú božjega, se zbudilo ter vstalo k novemu življenju. Duša pravičnega, ki se že kdaj raduje v nebeškem Jeruzalemu, je znabiti že, Bog vé, kolikokrat se spomnila svojega trupla ter pogledala na zemljo, kjer ga je pustila; in njeno truplo, posvečeno pri sv. kerstu, očiščeno v sv. pokori in tako rekoč obožanstveno po vrednem prejemanji sv. obhajila, bo znabiti že leta in leta počivalo v černi zemlji, pod senco križa, v družbi vernih bratov, čakaje da se zbudi na zadnjem vseh dnevov. Kar naenkrat, ob uri vsem neznaní, bo zadonel trobente glas in zemlja in morje bota povračala, kar sta v svojo merzlo globočino pograbila.

Duh božji bo oživil prah vsakega človeka, da postane telo in se sklene s svojo dušo. Kakor se bo sklenila duša pogubljenega s svojim telesom, da kakor mu je bila tovaršica pri grehu, mu bo tudi tovaršica pri kazni, tako se bo sklenila duša pravičnega s telesom, da ž njim vred uživa večno plačilo. „Vstali bodo, pravi sv. Duh, da se njih mladost obnovi kakor orlova.“ Njih telo bo obdarjeno s prečudno močjo in lepoto; ono bo po sklenitvi z dušo neumerjoče in večno srečno. Takrat bo vse doveršeno; izvoljeni bodo se vtopili v morje ne-

beškega veselja; kar je starega, bo minilo in uresničilo se bo, kar je Gospod nekdam rekel: „Glej novo storim vse.“ —

Ko zemeljski kralj vzame ubogo pasterico iz ljubezni za svojo nevesto ter jo iz borne kočice na svoj kraljevski dvor pripelje in na kraljevski sedež posadi, napravi vse novo po hiši, karkoli je okrog nje. Taka bo v nebesih. Okrog duše, ki si jo Gospod izbere za nevesto, bo vse predelano, vse novo. Novo prebivališče, nov človek, nova družba, novo veselje, novo življenje, nov duh in novo srce. Da novo življenje v nebesih bolje razumemo, premislimo nekoliko, kaj uči vera o novem človeku v nebesih in kake lastnosti bo njegovo telo po vstajenji zadobilo.

Sv. Pavel pravi: „Vsi bomo sicer vstali, toda spremenjeni ne bomo vsi.“ To je: vsi bomo rešeni groba, tudi grešniki, toda njih vstajenje bo druga smert, ki bo hujši kot prva. Pa prevdarimo tu samo, kakošni bodo vstali pravični. Kake promene bodo takrat z našim telesom! Vera nas uči, da bo takrat naše telo neumerjocnost obleklo in tako bistro in čisto postalo, kakor je bilo Kristusovo telo po vstajenji. Iz tega izhaja, da v našem telesu ne bo takrat več nobene pomankljivosti in o nepopolnosti celo sledú ne bo več.

Cerkveni očetje celó terdijo, sodé po besedah sv. Pavla, da bomo vsi z mero polne starosti Kristusove vstali. Naše telo bo tisočkrat lepši, kakor je bilo telo prvega človeka, ko je prišlo iz božjih rok. Obdajala ga bo rajska svitloba, vse bo angeljsko in po predpodobi Kristusovega telesa prestvarjeno. „Vemo, pravi sv. Pavel, da ko se bo naša zemeljska hiša tega stanovanja poderla, imeli bomo prebivališče od Boga, ne z rokami storjeno, ampak večno hišo v nebesih; zatorej zdihujemo, ker želimo s svojim stanovanjem, katero je v nebesih, preoblečeni biti; zakaj, dokler nosimo to telo, zdihujemo pod njegovo težo.“

Perva sprememba našega telesa po vstajenju bo ta, da bo telo lahko in duhovno. „Živalsko telo se seje, pravi sv. Pavel, pa duhovno bo vstalo.“ Ne bo več stiskalo duše, marveč se bo gibalo po njeni volji s prečudno lehkoto. Ne bo spremenilo svojega bitja, ne bo duh, veli sv. Pavel, marveč bo lahko, kakor duh; z eno besedo: ono bo tako, kakoršno je bilo Kristusovo telo po vstajenju, tako, da bo, kakor piše sv. Bernard, hitrost naših misli doseglo. Hitrejši kakor orel preplava nadzemeljske širjave, naglo, kakor blisk, ali pa kakor misel, ki od kraja do kraja sveta zleti in je, ko bi trenil, od zemlje pri zvezdah, tako hitro bo zletelo telo za svojim duhom. „Kjer bo duh, piše sv. Avguštin, tam bo v hipu njegovo telo, in kakor naglo je duša v svojih mislih zdaj pri solnčnem izhodu, zdaj pri zahodu, tako naglo bo telo zletelo za-njo; in kakor v nebesih duša svojega stvarnika na vsak pomiglej uboga, tako pokorno bo takrat telo svoji duši! In da nikdo ne misli, da je to kaj nemogočnega, pristavi sv. Anzelm še to, da bo naše telo imelo hitrost in lehkoto solnčnih žarkov, ki prešinijo temne oblake in se v hipu od izhoda do zahoda zasvité. To se vidi tudi pri angeljih, ki v tem hipu iz nebes na zemljo stopijo in so ravno tako hitro zopet v nebesih. Ker bo pa človek v nebesih ves kakor angelj, ni čuda, da bo njegovo telo z angeljsko hitrostjo in brez zadržka izšlo za svojim duhom.

Ta čudna lehkoba postane še večji po tenkosti, katero bo ondi dobilo. Ta lastnost ne odjemlje telesu sicer njegove podobe, ne velikosti, marveč mu daje le to sposobnost, da je v stanu skoz vsako še tako terdo reč v hipu prodrati. Kakor je Kristusovo telo proderlo skoz terdo skalo, iz ktere je bil grob izsekan, in skoz zaperta vrata k apostelnom prišlo, ter mladenčema, ki sta v Emavs šla, v hipu spred oči zginilo, tako bo naše telo v stanu, skoz vsak predmet priti in kakor senca spred oči zginiti. Sv. Tomaž, angeljski učenik, pravi, da daje ta lastnost povečičanemu telesu neko svetlobo časti in sijajnosti, ktera

ga duhu podobnejšega dela, kakor lehkoba, pa mu vendar ne odjeme njegovih naravnih lastnosti, tako da se občutiti in dotakniti more, kakor je Jezus svoje truplo apostolom kazal in ga otipati dajal.

Tretja lastnost vstalega telesa bo svitloba in čistost ali bistrost njegova. Izvoljeni se bodo svetili, kakor solnce, in ognjene iskre; bolj bodo prozorni kakor kristal in bolj se bodo bliščali, kakor zlato. Ta čistost ali bistrost našega telesa bo nekakošen odsvit nekakošno preobilje tiste lepote, katero bo duša po svitlobi nebeškega veličastva zadobila. Ona bo, kakor piše sv. Janez, veči in svitlejši kakor solnčna in lunina svitloba skupej, ter bo skoz trupla izvoljenih, kakor solnčni žarki skoz kristal svitala in jim še večo svitlobo dajala. „Kolikor je zdaj solnce svitlejše od našega telesa, toliko svitlejše bo naše telo od sedanjega solnca,“ pravi sv. Avguštin. Na to merijo tudi besede preroka Izaija, ki pravi: „Takrat bo lunina svitloba kakor solnčna in solnčna svitloba bo sedemkrat tolika, kolikoršna je svitloba sedmih dni.“

Četerta lastnost našega spremenjenega telesa bo naposled ta, da za terpljenje ne bo več sposobno. Naše revno telo, ki je zdaj tako mehko in občutljivo, da ga vsaka nadloga in vsaka neugodna sapa podre in pokvari, bo potem tako neranljivo, da se ga nobena bolečina in nobena težava več prijela ne bo. Vse muke in neugodnosti mu ne bodo mogle več kaj. Zakaj v nebesih bo Bog obrisal vse solze od njih oči; tam ne bo več žalosti ne bolečin. O lakoti, žeji, vročini, mrazu, trudu, z eno besedo o vsem, kar nas na zemlji tiska in nadleguje, v nebesih ne bo sledu ne tiru. Naj gre telo potem skoz goreče plamene, ognja občutilo ne bo. To pa je modro in potrebno. Zakaj poveljčano telo je poklicano, na vse veke v doveršeni, večno varni blaženosti svojemu stvarniku slavo prepevati. Ta lastnost spremenjenega telesa bi bila pa zmiraj v nevarnosti, ko bi človek še tolikaj pripravnosti za terpljenje v sebi nosil. Tako bo naše telo spremenjeno in upodobljeno preobraženemu telesu Jezusa Kristusa.

Te prečudne lastnosti daje Bog našim truplom iz tega namena, da bodo tim priličniša in sposobniša uživati nebeško radost, katero nam bo po številu in velikosti naših dobrih del v nebesih odmeril. Te lastnosti vstalega trupla, kakor jih sveta vera razjasnuje, si pred oči postaviti, je toliko bolj potrebno, ker bi se sicer težko pomisliti zamoglo, kakošna blaženost je našim čutom v nebesih pripravljena. —

19. Svitloba veličastva.

Preden v nebesa, v posestvo neskončnega veličastva, stopimo in troedinega Boga uživati začnemo, treba je, da se nek poseben čudež božje modrosti in vsemogočnosti nad nami razodene.

Nek mož, ki ga sv. pismo najpohlevnejšega imenuje in ki je imel to posebno srečo z Bogom kakor prijatelj s prijateljem občiti, je silno želel, Boga gledati in njegove lastnosti spoznati. Večkrat je izdihnil iz globočine svojega ljubijočega srca, rekoč: „Ako sem našel milost pri tebi, pokaži mi tvoj obraz, da te spoznam in milost najdem v tvojih očeh.“ In Gospod mu je odgovoril: „Oh Mojzes! ta želja se ti ne more spolniti. Pokazal se ti bom, toda zdaj še ne, v nebesih me boš videl; zdaj pa se to zgoditi ne more. Mojega obličja ne moreš videti; zakaj človek ga ne more videti in živeti.“ S temi besedami ni hotel Bog samo reči, da človek mora umreti, preden gre v nebeško kraljestvo, temveč je očitno povedal, da bi človek koj poginil, ako bi Boga videl in ga jasno ogledal. Veličastvo in častitljivost bi ga koj poterla, kakor sveto pismo drugod pravi. To je lahko zapopasti; zakaj celo morje ne gre v malo posodo. Ravno tako ni prostora v malem človeškem sercu za toliko radost in blaženost. Kakor človeka prevelika vročina ali prevelika merzlota usmerti, tako bi ga prevelika radost, ko bi Boga zagledal, koj zadušila. Ne da se gledati v žarke opoldanskega solnca, sicer človek oslepi. Kako bo toraj gledal v morje božje

svitlobe, svetosti in blaženosti, da ne bi ostermel in poginil. Kaj pa bo? Tedaj ne bomo nikdar Boga gledali? Nikakor; potolažimo se; mi bomo večno živeli in Boga gledali. Bog je iznašel nekakšno sredstvo, po katerem nam bo mogoče v svitlobo njegove lepote gledati in njegovo veličastvo na vse veke uživati in posedovati.

Poglejmo le naše oko; kakor je majheno, vendar koliko obseguje. Kako je nek mogoče, da se v tako mali zvezdici našega očesa nebo in zemlja svetita, ki sta vendar milijonkrat večji od njega, in da ž njim vse vidimo, kar je okrog nas in nad nami. To stori svitloba, solnčni žarki. Tako bo neka čeznatorna luč, ktere še živa duša ni videla, in ki ni nič drugega, kakor neka vdeležba one večne luči, v kateri Bog prebiva in se gleda in spozna, našemu slabemu duhu in našemu omejenemu umu podelila to zmožnost, da bo neskončno svetlost božjo gledati in njegovo blaženost razumeti in prenašati zamogel. To terdi sveto pismo, ko pravi: „Mesto božje, nebeški Jeruzalem, ne potrebuje ne solнца ne lune, da bi svetila v njem, zakaj veličastvo božje ga razsvetljuje.“ To uči kraljevi prerok, ki pravi: „Zakaj pri tebi, o Gospod! je studenec življenja in v tvoji svetlobi bomo gledali luč.“ Ta čeznatorna svetloba, s katero bo Bog naš duh obdal, daje izvoljenim nekako višo čeznatorno moč, da zamorejo svoje oči upreti v središče njegove lepote in bliščobe in žarno solnce njegovega bitja gledati vso večnost brez najmanjšega zadržka. V tej svitlobi bodo v Bogu vse videli. Ta luč jim daje moč, da Boga gledati in ga na vse veke uživati jim ne bo več nemogoče, marveč njihova neskončna radost. Ta rajska svitloba, v kateri bomo Boga gledali, je neizmerna, netelesna, nerazrušljiva, nemisljiva, neugasljiva luč božja, ki angeljem oči ožari in večno mladostna serca svetnikov z veseljem napolnuje. Kolik je toraj Bog! kako neskončna je njegova lepota in blaženost, da je brez čudnega, čeznatornega sredstva kar gledati ne moremo.

Prav imaš torej, ti o sv. Avguštin, ki praviš, da le v luči slave, le gledaje Boga, se najde največa dobrota, največa sreča in največe veselje, doveršena ljubezen, prava radost, večna varnost; le pri njem je resnično veselje, doveršena lepota, doveršena modrost in vsa blaženost doma; le tam gori, v nebesih je mir, dobrota, moč, veselje, sladkost, življenje, čast, hvala, veličastvo, mir, ljubezen, edinost in večna sreča.

Napočil bo dan, ko bomo gledali s svojimi očmi, česar še oko ni vidilo. O kaka radost bode, gledati neskončnega Boga. Pri pogledu božjega veličastva bomo pozabili na lepoto sveta, bliščobo zlata, na krasoto polja, na veličastvo cele narave, na igranje neizmerne morja, zraka, solnčne in lunine svitlobe. Oh gledati Boga, to nezapopadljivo lepoto, proti kateri še ni senca vsa lepota angeljev in vsega stvarjenja, ki je živ izvir vse lepote, tebe uživati in posedovati, je naš visoki poklic!

20. Gledanje božje.

Kako velika in nezapopadljiva je ljubezen božja do človeka. Ni mu bilo dovolj, da je vse zanj stvaril, ga kralja nad vse stvari postavil in mu nebeško veličastvo pripravil; še vse več mu hoče dati. On sam pravi, da, če skušnjave premagamo, in kot pravični umerjemo, bo naše plačilo toliko, da večje kar biti ni vstanu. „Jaz — jaz sam — bom tvoje preobilno plačilo.“ Toraj Bog sam, od katerega vse pride, ki je izvirek vseh dobrot in začetek vse blaženosti, on sam, ta neskončni Bog, bo naše neizmerno večno plačilo v nebesih. Njega gledati, to ti bo jedro vse nebeške blaženosti. „Zakaj ni je ne prave, ne goljufive, ne domišljene sreče, pravi veliki Tomaž, ktere bi v neskončni meri ne uživali, ki Boga gledajo.“ Vse druge ugodnosti in veselja so manj važna. Boga gledati, to je krona vse blaženosti. Kaj se pa to pravi, Boga gledati, to človeškemu jeziku izreči ni dano. Sv. Pavel piše: „da je zamaknjen v raj u slišal besede, kte-

rih človeku ni pripuščeno govoriti.“ Vendar, ker že nebesa v luči sv. vere preišljujemo, nam veljajo besede sv. Avguština, ki pravi: „Ni moč o tem kaj govoriti, pa se tudi molčati ne sme.“ Poglejmo dalej, kaj sv. pismo o nebesih govori: Ono pravi, da, ko v nebesa pridemo in po svitlobi nebeške dike sposobni postanemo, Boga, večno nevstvarjeno lepoto, gledati „ga ne bomo več videli skoz zerkalo kot v megli, kakor tu na svetu, marveč takošnjega, kakoršen je v resnici.“ On sam se nam bo razodel, in mi ga bomo spoznali, kakor smo mi od njega spoznani; od obličja do obličja ga bomo gledali, in spolnile se bodo nad nami besede pisma, ki pravi: „To pa je večno življenje, da spoznajo Tebe, samega pravega Boga in Jezusa Kristusa, ktereга si poslal.“

Boga gledati nas bo s četverno blaženostjo napolnovalo, namreč: Mi bomo na tenko Boga spoznali, mu bomo skoz in skoz upodobljeni; naša ljubezen bo dosegla verh vse popolnosti in naposled bomo Boga samega dobili v posestvo.

Razjasnimo nekoliko to resnico. V nebesih bomo spoznali Boga, toda ne od daleč, kakor je nekđaj Mojzes objubljeno deželo le od daleč z gore Horeb videl, ne kakor bi z visokega stolpa v ozvezdje gledali, ne skoz meglo vere, ne po nauku, ne po njegovih delih, kakor biva v tem življenji, tudi ne več pod zagrinjalom skrivnosti, kakor v zakramentu sv. altarja, tudi ne le deloma, ali le nekoliko, ne! ne! marveč veselite se kristjani! — veselite se ljubezni polne duše! — mi bomo spoznali Boga, kakor je v resnici; žarno veličastvo večnega Očeta, edinorojenga Sina in posvečevalca sv. Duha, ljubezen presvete Trojice, njene skrivnostne lastnosti, vse to nam bo jasnejši kot beli dan. Zakladi njegove doveršenosti, njegova večno stara in večno nova lepota, njegova neskončna svetost, neizmerna modrost in vsegamogočnost, njegova milost, in resničnost, njegova nezapopadljiva neskončna ljubezen do vseh stvari, vse to bo v najsvitlejši luči pred nami stalo. Vse skrivnosti naše sv. vere, nad

kterimi zdaj naša pamet stermi, jih bomo v hipu popolnoma spoznali in razumeli. Spoznali bomo neskončne čudeže stvarjenja, odrešenja in vladarstva sveta, spoznali bomo tiste čudne poti, po katerih je Bog vsakega človeka iskal, ga varoval, miloval in proti nebesom nagibal. Zgodovina vesoljnega sveta in vsakega bitja posebej nam bo stopila v svitli luči pred oči. Spoznali bomo vse stvari, karkoli jih je bilo na svetu, in vse njihove lastnosti; spoznali bomo pekel, katerega smo se ognili, ostro sodbo, kateri smo zbežali, in vsakega pogubljenca posebej. V Bogu bomo naposled spoznali nebesa in njegovo veličastvo, Marijo, vse angelje, vse nebeške duhove. Z eno besedo: zajemali bomo iz morja božjega spoznanja, kolikor bomo po večji ali manjši stopnji naše svetosti prenašati zamogli. Gledaje Boga bomo vse spoznali. „Kaj vse ne vidi, kliče sv. Avguštin, ki v vsegledajočem vse vidi. Vidivši Boga, bomo videli ob enem nebeško veselje, veselo večnost, večno blaženost, blaženo Trojico in trojedinega Boga, in to srečno gledanje v Boga je veselje našega Gospoda.“

To vse bomo stopivši v nebesa na prvi pogled zagledali in vso večnost čedalje bolj spoznavali. Mi bomo enaki človeku, ki po noči v staro, gotično cerkev pride, pa nič ne vidi, in se le z mislijo, da je lepa, potolaži. Drugi dan pa, ko solnčni žarki skoz okna prisijejo, vso bliščobo veličastnega poslopja in čudne prozorne malarije na oknih naenkrat zagleda, in bolj jih gleda, zmiraj večo lepoto v njih občuduje.

Kako pa to biva, da ko se Bog gleda, se vse v njem vidi, vsi angelji in vsi svetniki in vsak posebej, kolikor nam Bog po meri naše sposobnosti razodeti hoče, to nam prav mično in razumljivo opisuje sv. Terezija, ki pravi, da si misli Boga in gledanje božje, kakor veliko sobano, v kateri je eno veliko ogledalo in brez števila raznih manjših in večih ogledal. Kdor pogleda v veliko ogledalo, vidi ne samo ogledalo in samega sebe v njem, marveč vsa ostala ogledala, ki so v sobani in

vse, kar vsako teh ogledal kaže, kolikor zamore oko videti in razložiti. Od tod je videti, da edina čednost, ki nas tje pelja, kjer bomo Boga gledali, nam daje pravo modrost, in da si ž njo vse pridobiti zamoremo. To nam spričuje tudi razsvitljena sv. Jedert. Njej se nekdam prikazuje neka umerla sestra, in jej razodene čudne reči o nebeškem kraljestvu. „Od kod veš ti vse to? jo vpraša sv. Jedert; vsaj si bila v življenju najprostejša sestra v našem samostanu.“ „Dovolj ti je, jej odgovori mrtva, enkrat Boga pogledati, da se vse naučiš.“ To veliko resnico terdi tudi sv. Gregor, ki piše: „Lahko verjamemo, da svetnikom ni nič skritega od zunaj, ki znotraj Boga gledajo.“

Kaj vse in kako jasno bomo spoznali, ko bomo Boga gledali. Vsa človeška modrost še senca ni proti tistemu spoznanju, ki ga bomo takrat dosegli. Revna kmetica bo v nebesih tisočkrat bolj učena, kakor je zdaj prevzeten modrijan, ki pred svetom zavolj svoje učenosti slovi, ki pa ni zapisan v bukve življenja. „Če so učeni-ljudi vsi zveličani v Platonovi učenosti, v Ciceronovi govornosti in v Salomonovi modrosti, kako bodo še le srečni, piše sv. Bonaventura, ko bodo deležni spoznanja in modrosti neskončnega Boga, ki je začetek in izvirek vse učenosti in vednosti.“

Razum spoznanja ima gledanje božje še ta nasledek, da človeka popolnoma Bogu upodobi. Naj revček na svetu še tako slavnega kralja gleda, ostane vendar revček; naj gerd človek gleda še tako lepo lice, ostane vendar gerd, kakoršen je bil. Vse drugače je v nebesih. „Vemo, da bomo, ko se prikaže, njemu podobni, ker ga bomo videli, kakoršen je“, veli sv. Janez. Še več; „ko bomo, piše sv. Pavel, z odgernjenim obličjem veličastvo Gospodovo gledali, bomo vsi od svitlobe kakor od duha Gospodovega v ravno tisto podobo spremenjeni.“

Na svetu je mnogo treba, da kdo prav zadene, ki živega človeka risati hoče. In če ga tudi prav zadene, če je malarija vsa podobna živi podobi, vendar je le brez

gibanja in življenja. Ako pogledamo v ogledalo, prikaže se nam koj naša podoba; ona je živa in se giblje; toda tudi ta prikazen ni resnična.

Neskončno drugače je pri Bogu. Cilj in konec našega življenja na zemlji je, se Bogu čedalje bolj upodobljovati; zakaj „za nas je poprej vedel, nas je tudi poprej odločil, da bomo enaki podobi njegovega Sina.“ Človek naj se toraj trudi, da ta cilj in konec svojega življenja Kristusa posnemaje doseže. Pa, oh kako težko je to! in kako pomanjkljivo je vse naše prizadetje! V nebesih pa nas bo Bog v hipu sebi upodobil. „Vemo, da, ko pride Gospod in ko bomo videli, kakošen da je, se bomo koj v njegovo podobo spremenili in preobrazili.“ Njegova svitloba, njegova lepota in njegova narava bo ob enem tudi naša. Berž ko ga bomo zagledali, ko bo žar njegovega veličastva našo dušo prešinil kakor luč kristal prešine, bomo se v hipu vanj spremenili. Kakor se kapljica vode, ki pade v sod, z vinom zedini, ali ali kakor se razbeljeno železo v ogenj spremeni, tako se bomo mi v Boga spremenili. Ta spremena ne bo samo na videz, marveč bo v resnici; tudi ne bo terpela le kak čas, temveč bo večna. „Človeška narava, pravi sv. Bernard, mi bo sicer ostala, toda zadobila bo drugo podobo, drugačno moč in skoz in skoz drugačno veličastje, kakor hitro bom stopil pred obličje božje. In ta enakobitnost z Bogom, ta sprememba v njega bo ob enem vstop v Gospodovo veselje. Živel bom, toda ne jaz, marveč Gospod v meni. Bog mi bo v duši, v pameti, v spominu, v volji in po vstajenju tudi v celem telesu. Jaz bom po stopnji moje sposobnosti tako lep, tako prost, tako miren in srečen kakor je Bog sam, ž njim bom živel in ž njim kraljeval na vse veke.“ Iz tega zedinjenja z Bogom bo potem izvirala doveršena ljubezen do Boga. „On bo, pravi sv. pismo, Bog naših serc in delež naš na vekomaj.“ Takrat še le bodo besede: „Moj Bog in moj Gospod, moj Bog in moje vse,“ imele svoj pravi pomen. Zagledavši Boga bo nehala vera, konec bo

upanja, edina ljubezen bo ostala. „Oh ljubezen! ljubezen! zdihuje sv. Avguštin, ti najsladkejši občutek človeškega srca; brez tebe je reva in tuga vse posvetno. In vendar si v tem življenju le želja, ki se nikdar ne ukroti. Oh sladka muka! ti si veselje in bolečina naših src; oh kdaj bo napočil tisti dan, da se nam bo to hrepenenje nasitilo, da bo v resnici naš večni užitek. Le takrat — pravi dalej ta svetnik — ko bomo Boga gledali; zakaj ljubili ga bomo iz celega srca, tako, da naše srce ne bo zadosti veliko za toliko veselje; in veselili se bomo iz celega srca, da v našem sercu ne bo zadosti prostora za toliko veselje. Gledanje in spoznanje božje in spreminjenje v Boga bo v naših srcih užgalo ogenj hvaležne svete, sladke, čiste, nježne in večne ljubezni. Ljubezen božja in njegova neizmerna lepota nas bote tako ginili, da bote nekoliko svoje prostosti zgubili ter nas z nekakšno sladkostjo primorali, edinega Boga čez vse ljubiti.“ „Ljubezen, pravi omenjeni svetnik, je zrak, ki ga zveličana duša, ktera Boga gleda, diha; ljubezen je duh, ki jo oživlja; o ljubezni bo mislila, o ljubezni govorila in edino v ljubezni bo živela; prav za prav ne bo mislila, ne govorila, ne živela, kakor mi, marveč bo samo ljubila in bo ljubljena od Boga, in v tej ljubezni bo našla najvišo blaženost ter bo deležna vseh nebeških dobrot. Zakaj Gospod jej poreče: Ti si moja in jaz sem tvoj na vse veke. Tirjaj, karkoli želiš, vse ti dam, nad vse moje zaklade te bom postavil. Pristopi toraj, o ljuba nevesta, in pojdi v veselje tvojega Gospoda. Vse, kar imam, je tvoje; gospoduj in kraljuj z menoj vred na vse veke. Uživaj, kolikor zamoreš, nebeško veselje, ki je tudi moja blaženost; jaz sem tvoje neizmerno veliko plačilo. O blaženost svetnikov! kolika si! o dobrotljivost večnega Boga! kako neskončna in nezapopadljiva si!

Boga toraj popolnoma spoznati, v Boga se spreminiti, Boga čez vse ljubiti in popolnoma posedovati, to je — čeravno smo nekako revno razložili — Boga gledati. To je toraj ona blaženost, ono neskončno večno

veličastvo, ktereга sv. pismo meni, ko pravi, „da oko ni videlo, uho ni slišalo, ne človeško serce občutilo, kar je Bog pripravil vsem, ki ljubijo njegov prihod.“ Ta je ona blaženost, ki je tolika, da za las večí biti ne more; ta je ona blaženost, ktero sv. pismo dragocen biser, kraljestvo in krono imenuje; blaženost, pravim, ktero je Gospod vsem namenil, ki mu zvesto služijo, zakaj: „Jaz bom tvoje neizmerno, večno plačilo.“

21. Izliv serca.

Boga gledati, oh nepopisljivo veselje! Kaj je vendar človek, da na-nj misliš? Prah in pepel, odgovoré sv. očaki. Kaj je človeško življenje? dim, ki se razkadi, kličejo aposteljni, in vesoljni svet je le peščica prahu v božjih očéh; vsa zemlja je le neznatna pičica v orjaški sèstavi sveta; in na tej zemlji je človeški rod, in v njegovem neizmernem številu sem jaz. Oh kaka pičlost je posamezna stvar v neizmernem prostoru in času! In vendar si ti, o dobrotljivi Bog! od vekomaj na me mislil, ter mi neukrotljivo željo po ljubezni do tebe v serce vsadil. Posestvo vesoljnega sveta mi je premajhno; po neskončni dobroti koperní moje serce, in moje želje leté kakor ognjene pušice za nekakšno mi do zdaj neznano srečo.

Gledati in spoznati Boga, to mi je edina sreča, ki moje serce pomiriti, mojo žejo pogasiti in plamena mojega kopernenja ugasiti zamore. Tebe, o Bog! nezakritega gledati; te ljubiti brez naveličanja, te hvaliti brez utruđenja, te posedovati brez strahu, tebe še kedaj zgubiti, to bo moj delež v rajskem veličastvu.

Ko vojsko svojega zemeljskega življenja dokončam in ob smertni uri zmago dosežem, bodo se odperle pred menoj vrata večnega svetišča; čas in večnost mi bota stopila pred oči in moji hrepeneči duši, v trenutku razodele se mi bodo vse božje skrivnosti in lastnosti, gledal bom v obličje neskončnemu Bogu. In gledaje njegovo lepoto

se bo zлил moj um v neizmerno morje večne svitlobe in moje serce se bo topilo v sladkosti njegovih dobrot; moje dušne moči se bodo z neskončno radostjo v Bogu upokojile, in sveste si, da bo ta sreča večna, bodo popolnoma srečne.

Takrat še le bomo spoznali, da je zemeljsko življenje le košček našega življenja, da je le nečimernost, le sanje, le skušnja. Da smo tu enaki popotniku, ki po noči skoz krasno dolino potuje, pa le toliko svitlobe od svoje svetilnice dobiva, kolikor mu jo je za silo potreba ter še le ob zoru, ko solnčni žarki dolino razsvitlé, nenadnano krasoto doline zagleda in občuduje. Tako bo naše serce, ki zdaj za berlečo lučjo svete vere po noči tega življenja popotuje, takrat, ko mu bo zarja večnosti prisijala, se koj zbudilo iz globokega spanja, in gledaje Boga se prepričalo, kaka sreča in blaženost je biti deležnikom nebes, sodedičem Kristusovim, otrokom božjim in družnikom angeljev in svetnikov. Takrat ne bo več vere, konec bo upanja, edina ljubezen bo ostala in krono zadobila. Hrepenenje po ljubezni bo zasitjeno in moja žeja po resnici, miru in blaženosti se bo za vselej na vse veke ugasila.

Oh kdaj bo napočil tisti dan, ki me bo rešil iz ječe tega umerljivega življenja in me preselil v ono obljubljeno deželo, kjer bom vse božje čudeže razumel, rajsko veselje užival ter Boga gledal brez konca in kraja!

22. Jezus v nebesih.

„Rim bi rad videl v njegovi bliščobi“ — rekel je nekdam sv. Krisostom — „in sv. Pavla pridigati in Kristusa po svetu hoditi.“ Res mnogo je želel ta mož, toda še več bomo mi dosegli, ko v nebesa pridemo. Ondi bomo videli nebeški Rim, božje mesto, v njegovi neskončni bliščobi in svetega Pavla obdanega od angeljev in svetnikov; in Jezusa, ne kakor je po svetu hodil v človeški podobi, temveč v žarni rajski svitlobi, sedečega

na svojem prestolu. Boga gledati, to bo verhunec naše blaženosti v nebesih; razun te blaženosti nas ne bo v nebesih nič toliko mikalo in veselilo, kakor gledati neskončno lepoto Jezusa Kristusa. Sv. pismo pravi, „da je bil Jezus, ko je kakor Bog in človek po zemlji hodil, najlepši od vseh človeških otrok.“ Filó, ajd, nam je njegovo podobo opisal. Kako lep in ljubeznjiv je moral biti, vidi se bolje odtod, ker je njegova lepa postava, njegova beseda in vse njegovo vedenje tako silno ganilo vsakega človeka, kdorkoli ga je videl. Ustmeno sporočilo priča, da je že takrat, ko je še kakor fantič v hiši svojega rednika živel, veljal ta pregovor, če je bil kdo žalosten in pobitega serca: Grem gledat Jezusa, Sina Marijinega. Njegov pogled je ulil mir v pobita serca in odpravil vso tugo in britkost iz njih. Njegovo obličje, njegovo govorjenje in vedenje, kakor sv. Brigita spričuje, je bilo polno rajske milote, ktera mu je serca vseh naklonila. Ena beseda je bila zadosti, da sta Peter in Andrej in vsi ostali aposteljni vse zapustili in za njim šli. En pogled njegovih milih oči je imel to moč, da je padšega Petra do grenkih solz ginil in očitno grešnico Magdaleno z gorečo ljubeznijo navdal. Zato so se ga njegovi učenci tako deržali, da jih ni bilo v stanu nič ločiti od ljubljenega učenika. Ko jih je nekdaj vprašal: „Hočete li tudi vi proč iti,“ odgovori mu Simon Peter: „Gospod! h komu pojdemo, ti imaš besedo večnega življenja.“ In pri neki drugi priložnosti reče Tomaž: „Pojdimo tudi mi, da ž njim umerjemo“. Tako so se učenci Jezusa deržali; kaj pravim učenci? „Ves svet je šel za njim“, kakor se bere v svetem pismu. Kamorkoli je šel, bodi si na goro, v puščavo ali k morju, povsod ga je množica sprejemala in obdajala. Ijudje so zapustili hiše in mirišče, so pozabili na jed in pijačo, ter šli za njim; po več dni jih ni bilo odtergati od njega; tako jih je očaral njegov pogled. Celo ajdje in neverniki so prihiteli, ter vikali rekoč: Jezusa bi radi videli! Jezusa bi radi videli! Njegovi ljubezni ni bilo zoperstati.

Spreobrnjenje očitne grešnice Magdalene, obudjenje mladenča v Najmu in Lazarja k življenju, tolikim podeljeno odpuščanje grehov, čudeži, ki jih je nad revnimi in z nadlogami obteženimi doprinašal, z eno besedo: vse, kar koli je storil, vsaka beseda in vsaka stopinja, vse spričuje njegovo ljubezen do ljudi. In kdo zamore že 18 sto let podobo križanega Kristusa pogledati, brez da ne čuti gorke ljubezni v svojih persih in velikega hrepenenja, enkrat od obličja do obličja gledati tega, ki nas je ljubil, ljubil do smerti.

Kolika radost bo toraj gledati poveličanega Kristusa v nebesih. Na gori Tabor, veli sveto pismo, je pokazal svojim učencem en žark svoje nebeške svitlobe. Njegova oblačila so bila bela kot sneg in njegov obraz se je svetil kot solnce. Mojzes in Elija, preroka starega zakona, sta prišla iz nebes ter se pogovarjala ž njim. In Bog oče se je oglasil. Ta žark njegovega veličastva je tako presunil učence, da jim ni bilo mogoče, gledati mu v lice. Bili so vsi srečni na tem mestu, da se od njega kar odtergati niso mogli. Zato je rekel Peter Jezusu. „Gospod! dobro nam je tukaj; ako hočeš, naredimo tukaj tri šotorje.“ In po vstajenju, kakšna radost in nebeška slast je navdajala vse, ki so ga videli. Magdalena vidivši ga pervikrat, ga ni spoznala; še le ko jo Gospod po imenu pokliče, spozna ga, povzdigne krik, ter reče vsa ginjena: „Rabboni“ in hoče vsa plamteča ljubezni se okleniti njegovih nog. In neverni Tomaž, ko položi perst v Jezusove rane in roko v njegovo desno stran, zdihne s trepetajočim glasom: „Moj Bog in moj Gospod!“ Tudi mi ob smertni uri, ko nas bo vse zapustilo, ne bomo imeli druge tolažbe in druge nade, kakor križ Kristusov, ako zdaj Jezusa v resnici ljubimo. Na križ Kristusov bomo upirali svoje oči; križ Kristusov bomo pritiskali na ustnice in serce; ime Jezus bo naš zadnji zdihljej in naša poslednja nada. Jezusa v sercu, Jezusa na jeziku, njegov križ v rokah; tako oboroženi bomo polni zaupanja stopili pred sodbo, kjer bomo Je-

zusa, Sina božjega, v kterega smo verovali, v kterega smo upali in kterega smo čez vse ljubili, pervikrat v človeški podobi videli, ki bo sprejemal svoje služabnike v večno življenje.

Ako je Jezusova lepota in ljubeznjivost že tu na zemlji ljudi tako veselila in osrečevala, kaj bo še le tam, ko ga bomo v doveršeni preobraženosti in v vsi bliščobi rajskega veličastva od obličja do obličja gledali. Bogoslovci dvomijo, ali bomo v nebesih Boga samo z dušnimi očmi gledali, ali pa bo tudi telesno oko po svitlobi nebeške dike toliko moči zadobilo, da ga bo gledati zamoglo. Vsi svetniki in vsi bogoslovci so pa v tem ene misli, da razun gledanja božjega, ki je prav za prav jedro nebeške blaženosti, je največi veselje v nebesih, gledati, spoznati in ljubiti milega Jezusa.

Zares, kolika bo radost, gledati kraljestvo neskončnega veličastva, katero je Oče svojemu edinorojenemu Sinu od vekomaj pripravil; gledati Jezusa, pervorojenca človeškega rodu, sedečega na desnici božji in v njegovi osebi nas iste povelčane; kolika bo radost, ko napoči veliki dan Kristusovega razodetja, kakor ga sv. Peter imenuje, ko bomo spoznali, kako nam je Jezus s svojim terpljenjem in s svojo smertjo na križu zaslužil nebesa in jih nam odperl; kako je Oče ljubezen svojega Sina in trud za razširenje svete vere poplašal z neskončnim veličastvom, ki je čudež božje vsemogočnosti! Kolika radost bo videti, kako je Kristusu, našemu Gospodu, Odrešeniku, Učeniku in bratu vsa oblast dana v nebesih in na zemlji; kako se pred njim njegovi največi sovražniki s strahom, trepetom kakor črviči v prahu zvijajo; kako mu je Oče ključe nebes in pekla izročil; viditi, da je on začetek in zveršetek vseh stvari, neskončni Bog in Gospodar prihodnjega življenja, kteremu je Oče vso sodbo izročil, naj bi se Sin kakor Oče povelčal; kolika bo radost, ko bomo ljubezen njegovo v njeni neskončni velikosti zapazili ter spoznali, kako so njegove rane, njegova kri in njegovo ponižanje bili za nas neposušljiv

zvirek gnade in milosti; ko bomo videli, kako seilesketajo v rajski svitlobi njegove rane, sedemkrat svtlejše, kakor svitloba solnca in se prepričali, kako drage so mu bile naše duše, da je celo njih ime v svoje roke s kervavimi čerkami vpisal, nam svoje serce odperl in nam večni sedež ljubezni v nebesih pripravil! Kolika bo radost, viditi, kako je Jezusu vse, kar je za nas izgubil, v neskončno mero povernjeno; nekdam, — bomo takrat zdihovali — je bil revček, zdaj pa je bogatin in gospodar nebes in zemlje; nekdam je bil zaničevan in kakor izveržek človeštva zapljuvan in kakor červ v zemlji z nogami poteptan, zdaj pa nosi krono rajske dike na glavi, sedi na sedežu neskončnega kraljestva, na desnici svojega Očeta; nekdam od vseh zapuščen, zdaj od vseh ljubljen in češčen; nekdam žalosten do smerti, zdaj pa ves v blaženost in v nepopisljivo veselje utopljen. Nekdam mož bolečin s kervjo polit, ves v ranah, zdaj pa svtlejši kot solnce. Ta, ki je bil nekdam na križ razpet, je zdaj živ, je od smerti vstal, se je prerodil, je zmagal smert, je kralj življenja, čigar neskončna dika se bo žarila na vse veke. Kolika bo radost, ko bomo Jezusa tako srečnega videli in v njem tudi svojo srečo našli! Zakaj res je, da, če ž njim umerjemo, bomo tudi ž njim živeli; če ž njim terpimo, bomo tudi ž njim povelicani; če se ž njim vojskujemo, bomo tudi ž njim kronani in ž njim kraljevali. On bo spremenil naše revno telo in ga upodobil svojemu častitljevemu telesu in kakoršni tovarši smo mu v terpljenji in vojskovanji na zemlji, taki tovarši in deležniki njegove sreče in blaženosti mu bomo tudi v nebesih. Mi bomo srečni, ker bomo srečnega videli Jezusa, ki je glava tistega duhovnega telesa, čigar udje smo mi. Zanj, ž njim in po njem bomo v nebesih živeli in vso večnost kraljevali.

Oh, pač res! serce, ki Jezusa ljubi, zamore kapljico one blaženosti in sreče, ki jo izvoljeni v nebesih Jezusa gledaje uživajo, že tu na zemlji okušati. Zato bomo ob koncu te knjige kaj malega opomenili iz življenja nekterih svetnikov, ki so ljubezni do Jezusa posebno go-

reli. In da karkoli je mogoče, pojasnimo veselje nad Jezusom v nebesih, odprimo še enkrat sveto pismo. Tu opisuje sv. Janez v skrivnem razodenji slovesnost, ki jo je nebeški Oče svojemu Sinu v nebesih napravil, ter jo prilikuje z ženitnino nedolžnega jagnjeta s cerkvijo, s skupščino izvoljenih. „Veselimo se in veselja poskakujmo in dajmo čast Bogu, tako beremo ondi — zakaj prišla je ženitnina Jagnjetova.“ In ko hoče ta apostelj radost nebeške ženitnine, ki jo je Oče svojemu Sinu in po njem odrešenemu človeštvu napravil, dalej opisati, išče in išče besedice, pa jih ne najde. Nebeško veličastvo naj bo pred vsem plačilo za daritev, katero je iz ljubezni do človeških otrok na zemlji doprinesel, in odškodilo, vredno božjega veličastva, ki vse želje nasiti in vse nade neskončno prekosi. To veličastvo bo doseglo na dan večnosti svoj najviši verhunec. Takrat bo Jezus predmet naše molitve občne ljubezni. Angeltji bodo z nepopisljivim hrepenenjem va-nj stermeli in to gledanje bo njihova blaženost. Vse bo prepevalo vesele pesmi in hvalilo Boga Očeta, da je svojega Sina, ki je za ljudi smert prestal in od mertvih vstal, po pravici odškodoval. In nebeški duhovi bodo z ginljivim glasom izvoljenim klicali, rekoč: „Blagor jim, ki so na ženitno večerjo nedolžnega Jagnjeta poklicani.“ Ta ženitnina pa med Jezusom in njegovimi izvoljeni ne dá se opisati. Nihče, tudi razsvitljeni sv. Janez ni bil v stanu, njeno bliščobo opisati. Ondi bo sama radost, vse bo veličastje, vse blaženost. Vse trume nebeščanov, vtopljene v rajsko slast, bodo enoglasno zavikale: „Alleluja, vredno je jagnje, ki je bilo zaklano, časti, slave in češčenja.“ Ti si vse obnovil, Ti sam, o Gospod, si vreden, odpreti bukve življenja in odkriti v njih skrivnost vseh skrivnosti. V tvojem imenu nam je zveličanje došlo; ti si nam krono prisluzil; zato bodi čast, hvala in slava, molitev in zahvala našemu Jagnjetu, ker se je Očetu v čast in svojim bratom v zveličanje daroval; zakaj le tvoja smert, o Jezus, le tvoja kri nas je z Očetom spravila in nam toliko sreče naklonila. Zato te

je Oče kronal ter ti gospodarstvo nad vse stvari izročil. Tako opisuje sv. Janez slovesnost nebeške ženitnine, ter dokazuje, da Jezusu gre vsa čast in radost v nebesih, in da bodo izvoljeni vseh narodov pričevali, da so po njegovi kervi in z njegovim britkim terpljenjem toliko čast in blaženost dosegli.

23. Marija v nebesih.

Kdor pozna serce blage in mile matere, kdor ve, kolika žalost je, daleč od nje živeti, ta tudi vé, kolika je radost, po dolgi ločitvi jo zopet videti. Ta radost je tim večja za tistega, ki je skerbno mater pri odhodu v revščini pustil, pa jo potem srečno in v blagostanji zopet najde. Ta resnica se bo poterdila, ko v nebesa pridemo in Marijo zagledamo. Blagor nam, da smo ljubezen do te mile matere tako rekoč z otročjim mlekom v se serkali; blagor nam, da smo zgodej spoznali, koliko ona zamore, da njene lepe čednosti posnemamo, jej otroško ljubezen skazujemo, ter njeno materno ljubezen, moč njene priprošnje in njeno mogočno varstvo že v tem življenji sto in stokrat občutimo. Blagor nam, da smo jej kot hvaležni otroci vdani in da vse svoje zaupanje vanjo stavljamo. Ob naši smrtni uri, če v božji milosti umerjemo in nebeško veselje dosežemo, bo Marija, ki ima za Jezusom prvo mesto v sercih pravovernih kristjanov, še le naše pravo veselje. Takrat, oh takrat bomo to mater milosti osebno gledali in spoznali, da ni več dekla Gospodova, ne revna od sveta zapuščena mati križanega Kristusa, temveč da je poveličana mati poveličanega Kristusa; takrat, oh takrat bo naše veselje zakipelo do verha; videti, kraljico nebes, od obličja jo gledati, imenovati jo svojo mater, to bo naša preobilna blaženost. Če oko ni videlo, če uho ni slišalo, ne človeško serce občutilo, kar je Bog pripravil, tem, ki ga ljubijo, kako krono, kak sedež veličastva je Bog nek Mariji pripravil, ki ga je bolj ljubila, kakor vsi angelji in vsi svetniki in ktero je že

tu na zemlji bolj ljubil ter jo z večimi gnadami obdaril, kakor vse druge stvari! Res, Bog je Marijo, ki je mati Jezusova biti zaslužila in ki je več gnad in več čednosti in zaslug imela, kakor vsi ljudje, celo več, kakor vsi angelji, gotovo tudi v nebesih nad vse nebeščane povzdignil ter jej sedež najbliže sebe odločil. „Kakor je solnce svitlejše od zvezd, tako je Marija slavniša od vseh nebeščanov,“ pravi sv. Bazilij. „In kakor se zvezde in luna tako rekoč skrijejo, ko solnce prisveti, tako otemni bliščoba angeljev in svetnikov pred Marijino svetlobo,“ piše sv. Damijan. In kakor se luna in planeti po solnčnem odsvitu razsvitě, tako zadobijo svetniki, Marijo gledaje, veči veselje in blaženost. Zato terdijo cerkveni učenci, da so veseli in neskončno srečni vsi, ki Marijo v nebesih gledajo.

Sv. Janez, ljubljenec Gospodov, opisuje v svojem skrivnem razodenji nek poseben nebeški čudež: „Žena, pravi on, je s solncem obdana in luna pod njenimi nogami in na njeni glavi je krona iz dvajnajst zvezd.“ Toda, kako slab je ta opis, kako revna je ta podoba proti resnici! Krona, s katero je večni Oče svojo ljubo hčer, Sin božji svojo mater in sv. Duh svojo preblago nevesto venčal, je tisočkrat lepša, kakor krona iz dragocenih kamnov ali pa iz svetlih zvezd. In kaj je svetloba dneva proti svetlobi, ki Marijo v nebesih obdaja. Namesti lune so jej angelji in nebeški duhovi pri nogah; zakaj prestol, na katerem Marija sedi, je veličastniši od sedeža Kerubinov in Serafinov. Jezus sedi na desnici svojega Očeta, Marija pa na desnici njegovi. Kakor je bila na zemlji z milostmi obdarjena in med vsemi ženami poveličana, tako je veličastna tudi v nebesih ter povzdignjena nad vse kore nebeških duhov, ki jej večno hvalo, večno Allelujo prepevajo, radovaje se, da imajo tako kraljico za svojo mater.

Pa kako merzle in revne so te besede, o Marija, s katerimi bi rad našo radost nad tvojim veličastvom v nebesih opisal! Govori toraj ti, mati cerkev, učenica mo-

drosti, namesto mene ter povej nam, kako velika in veličastna je naša mati v nebesih in kako srečni bodo, ki jo bodo nekdanj gledali, na njenem maternem srcu slo-neli in ž njo vred rajsko blaženost uživali. Zdi se mi, da se mi ta želja spolnuje, ko slišim verne kristjane lavretanske litanije pobožno moliti. V tem krasnem vencu, ki ga je cerkev svoji gospi v Lavreti spletla, so sple-tene in nabrane skrivnosti in podobe, ki nam postavljajo doveršeno Marijino veličastvo in blaženost v nebesih pred oči. Svetniki so nam priča, kako človeško serce veselja igra, ko te skrivnosti premišljuje. Mati božja, mati mi-lostljiva, mati prečudezna, devica modra, podoba pravice, skrinja mirú in sprave, hiša zlata, jutranja danica, oh kakšne podobe! kako lepo kaže vse to Marijino veličastvo in njeno nepopisljivo blaženost v nebesih! Zares, ako Bog da, bomo enkrat vse do drobnega razumeli, kar je Bog nad Marijo razodel. Sedeli bomo med trumami iz-voljenih, ter jej enoglasno nebeški slavospev prepevali. Češčena si, o kraljica! bodo klicale device: mi smo kra-ljice nebes, ti pa si naša kraljica; ti si bila prva, ki si nas učila svoje devištvo Bogu posvetiti; ti, o najči-stejša devica! si nam Jezusa za ženina prisnubila. Češčena bodi, o kraljica! bodo vikali spoznovavci; ti si naša kra-ljica, ker si nam v življenji pot pokazala, po katerem smo v sveti raj dospeli. Češčena si, o kraljica! bodo prepe-vali sv. mučeniki — tvoje junaštvo nam je v nadlogah serčnost dajalo, da smo življenje za vero dali, ter si s svojo kervjo — ni nam bila predraga — nebesa kupili. Češčena bodi, o Marija! se bodo oglasili aposteljni, očaki, preroki in vsi svetniki, in vse trume angeljev, ti si naša kraljica, mati našega kralja, poveličana med ženami, mi-losti polna, svetnica svetnikov, Bogu najljubša, neoma-deževana in najlepša od vseh stvari! Ti si cvet naše do-movine, naša čast, veličastvo nebes, naša gospa; ti, o Marija, si in ostaneš na vekomaj naša mati!

24. Družba v nebesih.

Odkritoserčen, blag in zvest prijatelj nam sladi življenje. Zvest prijatelj osrečuje človeka že na tem svetu. „Kdor najde prijatla, najde zaklad,“ pravi sveto pismo. Več velja zvest prijatelj kakor vse; vse zlato in srebro ni nič v primeri z njegovo ljubeznijo in zvestobo, — on je zdravilo življenja in neumerjivosti. Prijazno občiti z blagim, izvedenim in ljubeznjivim človekom je tako mično, da je sv. Avguštin pred svojim spreobrnjenjem mislil, da mu kar ni obstati brez prijatla. „Moje serce, piše on, je zmiraj nekaj iskalo, kar bi rad ljubil; tako sladko mi je bilo, ljubiti in ljubljenemu biti.“ Hrepenenje po ljubeznivi in prijazni družbi je tako vkorenjeno v naša serca, da se človek osamljen ne čuti prav srečnega. Obilno obložena miza je dolgočasna, ako sam pri njej sedi. Kraljevski dvor je puščava, ako sam v njem prebivaš. Osamljenost je največi kazen; skušnja uči, da jetnik, zapuščen od vseh, obupa ali se celo sam umori. Pa kje najdeš zvestega prijatla in prijetno družbo? Malo je treba, da se večletna prijaznost podre in stara ljubezen ugasne. Še manj pa je najti veliko društvo, v katerem zmiraj ljubezen, edinstvo, mir in sreča kraljuje. Zakaj kako je mogoče, da bi ljudje nizkega in visokega stanu, surovi in izobraženi, pametni in razpašeni, pobožni in hudobni, čednostni in nevošljivi, skopi in blagodušni, krotki in jezljivi zmiraj enega serca in enih misli bili? Verh tega razsaja po svetu še neki drugi rogovilež, kteremu je sebičnost ime; on se vrine v vsako društvo, včasih celo med brate in sestre. Moje in tvoje, to sti oni ledeni besedi, ki nam po besedah sv. Avguština zemljo preozko delate.

Toda vzdignimo oči proti nebesom, ter pogledajmo družbo stokrat srečnih duhov, in kmalo se bomo prepričali, da človek kar pomisliti ne more, kolika je sreča in blaženost, poslušati radostne pesmi nebeških angeljev in udeležiti se družbe svetnikov božjih. Vodja te družbe je

Jezus sam, kralj večnosti, kralj neumerjočnosti. Poleg njega je Marija, kraljica nebes. Pred sedežem božjim stoji sedem nebeških knezov: Mihael, Gabriel, Rafael, Uriel, Salatiel, Barahiel in Jehodiel. Sedež božji obdajajo angelji in nebeški duhovi in vse brezštevne rajde svetnikov in izvoljenih. Razdeljeni so v devet različnih trum, namreč: Angelji, nadangelji, troni, oblasti, gospodstva, moči, vladarstva, kerubimi in serafimi. Lepota in veličastvo njih je v vsakem više in večje; njihova sreča preseže naš um in njih število je neskončno. „Kdo zamore prešteti njegove vojake?“ vpraša prerok Daniel, in pristavi: „Tisočkrat tisoč mu jih služi in deset tisočkrat tisoč od njih ga oddaja, in okoli sedeža, ki ga žarna mavrica v znamenje večnega miru razsvita, je 24 drugih sedežev, na katerih sedé starašini v belih oblačilih in z zlato krono na glavi.“ Patriarhi pa preroki, aposteljni, mučeniki, spoznovavci, device in neskončne trume drugih nebeščanov so dvorniki Gospodovi. V tej nebeški družini, ki je najbolj odbrana, najlepša in po številu največja, so sami kralji in kraljice. Že prerok Jeremija pravi, „da bodo hodili skoz vrata tega mesta kralji in poglavarji bodo sedeli na prestolu.“ Ravno to terdi tudi sv. Janez, rekoč: „Kteri Bogu služijo, bodo ž njim kraljevali in njihov lišp bota krona in palme.“ Prejeli bodo, pravi sv. Bonaventura, „kraljevo krono iz rok nebeškega kralja.“

Ker so vsi izvoljeni udje enega telesa, čigar glava je Jezus, kralj vseh kraljev, je vsak izvoljenih ob enem tudi deležen Kristusovega kraljestva in njegove krone. Vsi sveti in pravični, ki so kedaj na svetu živeli, vsi bodo v tej nebeški družbi. Nihče ne bo žalil, nihče nevoljen, nihče drugemu sreče zavidal. Ondi bo sovraštvo in poželjivost za vselej konec. V tem zbirališču — o blaženost! o raj! — so sami prijatli božji, ki so po gledanju božjem z vso učenostjo obdarjeni in z vsemi čednostmi okinčani in vseh hudih nagibov rešeni, pred vsako zmoto tako varni in v tako zanesljivi in dovršeni lju-

bezni, tako enega serca in enih misel, da med njimi ni najmanjšega nereda, tudi različnost osebe ne bo uzrokovala najmanjše nevolje in nevošljivosti. Nebeška sreča bo vsakemu zadosti. Vsak je bo imel toliko, kolikor bo hotel, in kolikor je bo uživati zamogel, Bog bo vse vsem; zakaj vsak nebeščan bo podedoval celega Boga, toraj bo vsak vse v Bogu našel. Iz tega vidimo, da v nebeški družini kraljuje neporušljiv mir, o katerem prerok Jeremija pravi: „Moje ljudstvo bo prebivalo v lepem miru in v varnih šotorjih in v obilnem pokoju.“ Ta mir nebeški bo izviral iz ljubezni do Boga, ktera bo vse ob enem in vsakega posebej z Bogom vezala. „Nebeščani bodo, piše sv. apostelj, živi kamni v zidovih veličastnega, v katerem bo Gospod vekomaj prebival.“ Vsak nebeščan bo poznal vse izvoljene in bo od njih poznan; vsak bo vse ljubil in bo od njih ljubljen. Serce vsakega nebeščana, njegovi počutki, njegove želje in njegova ljubezen bodo vsem izvoljenim znane in odkrite. En duh bo vse navdajal. Vsi bodo v edinosti in pokoju večno radost uživali. Vsi bodo, kakor so bili prvi kristjanje, enega serca in enega duha.

Ako soseščina, prijaznost in ljubezen zvestega prijatla, mile matere, blage zaročnice, ljubeznjive neveste nam je že na tem svetu tako mila in draga, koliko veselje nam bo še le družba nebeška? Ako sem na svetu osamljen in od vseh zapuščen, ako nikjer sočutja in usmiljenja ne najdem; ako vsako posvetno ljubezen zaničujem in se edino ljubezni do Kristusa ves posvetim, kolika bo moja radost, ko bom pri prvem koraku v nebesa naenkrat zagledal, da se mi vse, kar sem na svetu prestal, milijonkrat povrača, da imam tam toliko prijatlov, bratov, sester in ljubijočih serc, kolikor je svetnikov, angeljev in drugih izvoljenih v nebesih! Kdo zamore popisovati mojo radost, ko bom na enkrat zagledal milijone najblažih duhov, ki me poznajo in iz serca ljubijo? Kdo opiše veselje, ko si bodo vsi zveličani v čisti dušni ljubezni — zakaj vse posvetno se bo spremenilo — nena-

doma snidli in vzajemne sreče razveselili. Kdo je kos opisati one počutke, ko si bodo jeli vsi nebeščani dopovedati čudeže božjega usmiljenja, ko bodo enoglasno zapeli: Veselimo se in radujmo in dajmo čast Bogu, ker prišla je ženitnina Jagujetova, Alleluja! Blagor jim, ki prebivajo v tvoji hiši, o Gospod, vekomaj in vekomaj te bodo hvalili. — O srečna občina! o sveto društvo!

25. Svoboda, enakost in bratinstvo v nebesih.

„Mir! mir! pa ga le ni,“ kliče prerok. Enako kliče sedanji svet: Svoboda! svoboda! pa je le ni. Svoboden je, kdor je svoj; to je, kdor ni pod jarmom, ne v sužnosti, ne v stiski, ne pod postavo, ne ptujcu pod peto, temuč misli, govori in dela po svoje; komur ne kraj, ne čas, ne delo sile ne dela, marveč kdor vselej in v vseh rečeh tako ravna, kakor sam hoče. Toda kje pod milim nebom je taka svoboda? in je li mogoča? V sedanjih časih se to lože vidi, kakor v preteklih. Narodi odpadajo od svojih vladarjev in jim odrekajo pokorščino. Ljudovlada je geslo svobode. Ljudstva si volé zastopnike. Piše in tiska se, kar je komu drago. Svet se baha, da je razbil verige one vere, ktera terdi, da je edinoprava, edinozveličavna. Resnica in laž naj se enako čislate, vsak naj veruje, kar ga je volja. Pa vprašam, ali so ljudje sedaj svobodni? Poprej so bili podložni enemu človeku, ki je bil po svojem poklicu oče svojega ljudstva; sedaj se uklanjajo sedem sto ljudem, katerih vsaki vodo na svoj mlin obrača. In zastopniki ljudstva so li oni svobodni? Ali se ne vklanajo tudi oni tirjatvam nasprotnne stranke, ako ima ona en sam glas več v zboru? Je li svet zdaj opusten strasti, davkov, ostrih postav, težkega jarma in drugih nadlog? Mar ni več smerti, sodbe, plačila in kazni? mar ni več Boga, ni več resnice? Ali sme zdaj misliti, govoriti in delati, kar se hoče? Mar nam niso Švičarska, Francoska, Laška in Nemška očiten

dokaz, da je jarm goljufive ljudovlade za slabejšo stranko silno težak, ako ne celo neprenosljiv in da je sila, ki jej močnejša stranka dela, največa krivica in pravo trinoštvo. Najpametnejša svoboda je svoboda svetega evangelja. Kristjanstvo ni tako tesnega serca, da bi le nekatere narode, ali pa samo narode, ki so pod isto vlado, v svoje krilo jemalo. Katoliška vera objemlje v ljubezni vse ljudi; njej je ajd kakor jud, divjak kakor skit, suženj kakor prostak, vse je Kristus odrešil; vse naj njegova kri v nove ljudi speoberne; vsi naj se upodobijo Kristusu, pervencu iz mertvih, ki nas je kakor izvoljen rod iz tame poklical k svoji prečudni luči, iz sužnosti greha k svobodi božjih otrok. Res je sicer, da, dokler smo na zemlji, smo zmiraj pod neko oblastjo. Naše truplo je pod oblastjo smerti in naša duša je pod gospodstvom postave. Narodi so podložni svojim oblastnikom in jim ne smejo zoperstati. Kdor se oblasti vstavlja, ta se božji volji vstavlja. Otroci so podložni staršem, žene možem, in posli gospodarjem. Kdor greh dela, je suženj greha, hudobnež je otrok hudičev in ki meseno poželjenje pasejo, vam sicer svobodo obetajo, pa vam je v resnici dati ne morejo, ker so sami sužnji spridenja. Zakaj od kogar je kdo premagan, tistega je suženj. Jezus nas je peklenške sužnosti rešil in nam pravo svobodo podelil, in le kjer je njegov duh, ondi je tudi prava svoboda; le „ako vas Sin božji oprostí, bote res prosti;“ le „ako vi ostanete v moji besedi, bote spoznali resnico in resnica vas bo oprostila, kakor vam je Kristus obljubil. Toraj bratje, k svobodi ste poklicani, vendar naj svoboda ne daje prilžnosti mesu, temuč po ljubezni duha si med seboj postrežite. To je volja božja. Kakor hlapci božji in kakor svobodni ljudje delajte dobro, ne kakor bi svobodo imeli v zagrinjalo hudobije.“

Lep in važen je sicer ta nauk o svobodi božjih otrok, vendar dokler po tej revni zemlji hodimo, ne bomo nikdar pokušali njenega sladkega sadu. Oh le prebivavci nebeškega Jeruzalema uživajo pravo svobodo. Ondi v ne-

beški domovini bomo prosti sužnosti, pekla in greha. Otrpeli bomo jarm vseh strasti, in smert nas ne bo več strašila. Revščine, silnih nagibov in posvetnih skerbi bo ondi za vselej konec. Ne bomo več podložni ne postavi ne ptuji volji, tudi ne bomo več navezani na pešico zemlje, nebeško kraljestvo bomo posedli na veke. Edinosti naše ne bodo rušili ne navkriž misli, ne uporni ugovori. Z Bogom enega duha in s Kristusom v eno truplo stopljeni bomo vso večnost kraljevali. Vsaka želja se nam bo spolnila in nič se nam ne bo zgodilo, kar bi bilo zoper našo voljo. „Vsak svetnik, piše sv. Anzelm, bo kralj in vsi svetniki bodo z Bogom vred le en kralj. Volja enega bo volja vseh, tako da bo volja vseh svetnikov skupej le ena volja, ktera se bo vselej na tenko spolnovala. Mi bomo vsemogočni po svoji volji, kakor je Bog po svoji volji vsemogočen.“ Oj neskončno srečna svoboda božjih otrok! Tebe doseči, tebe zadobiti, se pač izplača kratka leta našega življenja jarm vere in težo postav voljno prenašati. In to svobodo bomo za gotovo vso večnost uživali, če smo le nebeškemu Očetu, kakor je Jezus bil, pokorni ter vsak čas pripravljeni, če je treba tudi življenje zanj dati in če se od goljufiše svobode tega sveta ne damo omamiti in zapeljati na stranpoti, ki derzé naravno v večno smert, v večno sužnost in v gotovo zgubo naše svobode v nebesih. Ravno taka je z enakostjo. S tem, da smo enaki pred pravico, nam ni nič pomagano, enakost pri pravici kar nič ne pospešuje občne sreče različnih stanov. Od druge strani pa smemo vprašati, zamore li taka enakost na svetu obstati. Jaz mislim, da ne. Zakaj, kako je mogoče v takih okolščinah le sanjati o enakosti, kjer je eden bogatin, drugi pa siromak, eden nevednež, drugi: učen, eden gospod, drugi služabnik; kjer svet enega v zvezde kuje, drugega pa z nogami tepta; kjer se eden v obilnosti topi, drugi od gladu umira. V takih okolščinah je enakost le prazna sanjarija in nič drugega. In postavim, da bi tudi siromaki vse bogatine vsmertili in si njih premoženje med seboj razdelili, da bi

nihče ne delal, nihče ne služil, da bi se otroci staršem, žene možem, podložni gosposkom uperli in jim pokorščino odrekli, vprašam, ali bi v taki slepi enakosti mogoče bilo, mir in red ohraniti? Po nobeni ceni. Prave enakosti toraj na zemlji ni in je biti ne more. Le v nebesih je prava enakost doma. Res je sicer, da tudi ondi ne bomo vsi enaki; zakaj nebeško plačilo se nam bo ondi le po meri in velikosti naših zaslug odmerilo; in kakor v tem življenju ne najdeš dva človeka, ki sta si v zunanji podobi povsem enaka, ravno tako nam kaže različnost vseh nebeščanov božjo vsemogočnost in doveršenost. Pri vsem tem se nahaja v nebesih prava enakost. Vsi gledajo Boga, vsi ga ljubijo, vsi ga posedujejo in to je njih sladka sreča. Vsi so otroci, prijatelji in dediči božji in sodediči Kristusovi. Nebeške sreče je vsem zadosti in po drugi jih ne mika; in čeravno jo vsak v različni meri uživa, vendar ne vzrokuje ta različnost ne zavida, ne nevolje med njimi, zakaj vsak je svoje sreče tako vesel in zadovoljen, da jo po nobeni ceni ne zameni za blaženost svojega sonebeščana. Vsak je na svojem mestu, vsak v pravem redu, in vsak je vsem ostalim enak. Kako se pa ta različna mera blaženosti, katero izvoljeni v nebesih uživajo, z njih splošno enakostjo vjema, nam kaj mično razlaga sveti Frančišk Salezijan z nekim prav lepim izgledom. „Oče, pravi on, ima dva sina; eden je majhen fantiček, drugi pa odraščen mladeneč visoke postave. V znamenje, da ju ljubi, omisli vsakemu prav lepo in povsem enako obleko iz zlate, pozlačene robe. Za obleko odraščenega sina, se vé da, je treba trikrat toliko take robe kakor za obleko mlajšega in njegova obleka tudi trikrat toliko velja. Pa vprašajmo fantiča, da li zameni svojo obleko za obleko starejšega brata; odgovoril nam bo, da ne, da večji obleka ni zanj, da mu ne služi in da je s svojo, čeravno je je manjša od bratove, tako zadovoljen, da si boljše ne želi.

Kaj enakega vidimo pri kaki gostiji. Vsi jedó enake jedi in pijejo enake pijače. Vsem je vsega zadosti. Eden povzije več, drugi manj. Vendar nikdo drugega zato ne

zavida, marveč veseli človeka, če kak prijatelj ali znanec kaj več povžiti zamore. Taka bo v nebesih. Vsi bomo nosili enaka oblačila rajskega veličastva, eden manjša, drugi večja, vsak po svoji sposobnosti in po velikosti svojih zaslug; vsi bomo sedeli pri enem stolu, jedli enake jedi in pili enake pijače, eden bo vžil več, drugi manj, vsak po svoji zmožnosti. To je, vsi bomo gledali Boga, vsi ga ljubili, vsi ga posedovali, vsi bomo njegovi otroci, mu povsem enaki, namreč neskončno srečni, in v neizmerno veselje vtopljeni.“

Francozi, katerih serca so po besedah slavnega pridigarja Matija Kartija že po naravi katoljška, so si v zadnji prekuciji izvolili to besedo „bratinstvo“ za svoje geslo. Berž ko ne ni takrat živi duši prišlo na misel, da je ta beseda geslo kristjanstva. Ljubi Boga čez vse in bližnjega kakor sam sebe, ne delaj mu nič, kar sam nimaš rad, da bi on tebi storil, to je pravo bratinstvo. Ta vzajemna ljubezen je bila značaj prvih kristjanov in pečat žive vere. Kje se na dan današnji v djanji nahaja ljubezen? Živi li vsaj teh 28 milijonov ljudi, ki zmiraj o bratinstvu sanjajo, v pravi keršanski ljubezni kakor bratje in sestre? Oj zgodovina sedanjih in preteklih časov nam daja žalosten odgovor na to vprašanje. Ne! ne! razun med pobožnimi kristjani, katerih je žalibog le mala peščica, ne najdeš nikjer prave ljubezni. Le v nebesih ima ta čednost svoj sedež. Samo ondi ljubi vsak bližnjega, kakor sam sebe; samo ondi se vsak veseli sreče svojih bratov, kakor svoje sreče. Blaženost, ki je sami ne uživamo, bo naša blaženost, samo zato ker jo naš brat uživa. „Vzajemna ljubezen, pravi sv. Anzelm, bo v nebesih tako visoko stopnjo dosegla, da bo vsak sreče svojega brata tako vesel, kakor da je njemu v plačilo dana.“ Ker je izvoljenih v nebesih brez števila, ki eden drugega popolnoma poznajo in popolnoma ljubijo, toraj bo „vsaki, govori sv. Avguštin, tolikokrat nebesa užival, kolikor bo imel prijatlov in tovaršev v blaženosti.“ Sreča enega bo sreča vseh. Med nebeščani je taka edinost, kakoršna je

med udi človeškega telesa. Device blagrujejo zasluge vdov, vdove pa prednosti čistega društva; spoznovavci občudujejo zmage mučenikov, mučeniki pa častni venec spoznovavcev; preroki hvalijo ondi življenje očakov, očaki pa vero prerokov; aposteljni in angelji se veselijo zaslug nižih korov, niži pa se veselijo krone in slave viših kardel. „Vsi bodo bratje Jezusa Kristusa in otroci božji imenovani.“ Čeravno bo mnogo deležnikov nebeške dedšine, vendar dedšina zato ne bo manjša; temveč bo zmiraj tolika, kar bi je en sam podedoval. Toliko je bo za enega, kolikor za vse. Takih misli navdušen, zaklikne sv. Avguštín: „V nebesih uživa vsaki drugačno srečo, toda radost je ena in tista; zakaj med nebeščani kraljuje čista ljubezen v neskončnem preobilju. Ondi je Bog vse vsem, tisti Bog, kterega bodo vekomaj gledali in mu vekomaj slavo prepevali. Zares ljubiti ga bodo vekomaj in njih najsladkejši veselje bo, mu slavo in čast prepevati brez utruđenja, brez konca in kraja. V nebesih govorijo vsi nebeščani le en jezik in uživajo le eno radost; ondi je le en govor, ena gostnina in ena blaženost.“

Veselite se toraj prijatli ljudovlade, veselite se in veselja poskakujte, zakaj kar na zemlji zas'onj iščete, bote v nebesih v neskončni obilnosti našli; če le ne umerjete, kakor ajdje in neverniki, marveč kakor kristjani in zvesti otroci matere katoliške cerkve smete se nadjati, da vas ondi čaka doveršena svoboda, prava enakost in pravo bratinstvo.

26. Radost počutkov v nebesih.

Gledati, spoznati, ljubiti in posedovati Boga, bo toraj, kakor smo ravnokar videli, naša največa sreča v nebesih. To srečo uživajo vsi nebeščani brez razločka in ker uživajo najvišo in neskončno dobroto, zato so popolnoma srečni. Bog pa deli še večí čudeže, da bi jih še osrečil. On stori, da, ko ga vsi zamaknjeni gledajo, občutita njih duša in telo vse slasti in veselja, kterih sta po svojem zasluženju vredna. In to po vsi pravici.

Zakaj, da omenim le veselja počutkov, se zares z božjo pravico in darežljivostjo nič tako ne strinja, kakor da tudi telo, ki je z dušo vred toliko sovražnikov in toliko skušnjav zmagalo, po zadobljeni zmagi od privoj-skovane sreče svoj delež dobi. Že skrivnost našega vstajenja in sprememba našega telesa v novega človeka nam kaže, da nas v nebesih neskončno veselje čaka. Kakor je namreč božja pravica telesu pogubljenega človeka večne muke, večno žalost, večni smrad, večno temo in večni ogenj v peklju odsodila, tako je telesu zveličanega kristjana večne slasti, večno veselje, večno krasoto in večno blaženost v nebesih pripravila. Res je sicer, da se na tenko ne ve, kake so prav za prav ugodnosti prečutkov v nebesih; toliko je vendar gotovo, da so vse drugačne od posvetnih, in da nas bodo, brž ko jih pokusimo, s svojo neskončno slastjo opijanile. Ko bi od rojstva slep, ki doslej še misliti ne more, kakošno je solnce, kakošne so zvezde itd., na enkrat spregledal, ali ne bo obstermel nad krasoto sveta ter občudovaje zdihnil: Kako! Je li to ono svitlo, ono žarno solnce in krasna zemlja, o katerih sem tolikokrat slišal? O kako vse drugači sem si jih predstavljal! Koliko lepši in veličastniši so, kakor sem si jih jaz mislil. Enako, toda neskončno večo radost nas bo presunila v onem trenutku, ko bomo bliščobo nebeškega Jeruzalema zagledali. Videli bomo sveto mesto v neskončni svitlosti njegovih žlahtnih kamnov, leskečih se biserjev in prozornega zlata. Videli bomo v svetem raju brez števila svetnikov, angeljev in drugih nebeških duhov, katerih sleherni je svitlejši od solnca. V svetem pismu se bere, da je Rahel očaku Jakoba s svojo lepoto tako očarila, da je njenemu očeta 14 let služil, da bi jo v zakon dobil. Kaj enakega se bere o vdovi Juditi, da je Holoferne-zove vojake s svojo prijetnostjo tako omamila, da videti jo, so vsem oči ostermele, in da je z enim pogledom njenih milih oči Holoferna v svojo oblast dobila. Ako toraj že puhla človeška lepota, ki naglo kot rožica na

polji ovne in se v smradljivo trohljivost razkadi, iam tako moč do človeškega serca, kakošno bo še le imela lepota nebeškega Siona, kjer bomo milijone najlepših in najzlahtnejših duhov zagledali in poveljučana telesa neskončno srečnih nebeščanov občudovali! Koliko veselje, kolika radost bo, videti one beložarne nedolžnosti, katerih greh ni omadeževal; limbarje čistosti, katerih se posvetni duh ni dotaknil; one palme mučenikov, katerih najokrutniša preganjanja niso polomila! Kolika bo radost, ko bo mila mati svoje ljubo dete, ljubeznjiva žena svojega moža, ko bomo svoje starše, svoje brate, sestre in znance preobražene in poveljučane ter od rajske svitlosti obdane zagledali? Ko bomo vse bogaboječe ljudi od Adama noter do sodnega dne, vse pobožne kristjane vseh rodov in narodov in svetnike, vse angelje in zveličane duhove, ktere smo na zemlji častili in ljubili, spoznali! Kolika bo radost, ko bomo tebe, o prečista devica Marija! mati Sinu božjega, najlepšo izmed vseh stvari, kraljico angeljev in Gospo sveto, pervikrat v tvoji nebeški bliščobi zagledali ter te potem vso večnost z čedalje večim veseljem gledali, spoznovali in ljubili! Kolika bo radost, ko bomo Jezusa Kristusa, našega Gospoda, Učenika, brata, rešenika in kralja kot Boga in človeka zagledali in ga potem vekomaj gledali, spoznovali in ljubili! Zares! ko bi za počutke drugega veselja ne bilo, že samo to, kar je za oči lepega, so nebesa.

Poslušali bomo tudi nebeško slavopetje. Sladko je, poslušati miloglasne pesmi; serce človeku radosti igra, ko sliši lepoubrano godbo ali pa mično žvergolenje veselih ptičic. Kolika radost bo pač poslušati glasove rajskih citer in glas samega Boga, ki je najviša, neskončna milota, in izvir vsega blagoslovja. „Kakor šum silnih vod — pravi sv. Janez v skrivnem razodenju — sem slišal glasove brezštevlnih angeljev okrog božjega sedeža, njih število je bilo tisočkrat tisoče in glasovi, ktere sem slišal, so bili kakor glasovi harfe in nebeškega petja. Peli so novo pesem. In nebeške verste so odgovorile: Alleluja.

In od izhoda do zahoda je po nebeškem oboku zadonelo veliko, večno Alleluja, katero so odpele trume svetnikov. "O moj Bog! kakošno mora to petje biti! Kakošni glasovi! kakošni napevi, ki bodo pred božjim prestolom doneli celo večnost v hvalo in slavo troedinemu Bogu! Kolika radost, ko bomo v tistih veselih verstah sedeli ter ž njimi vred enoglasno prepevali: „Amen, blagoslov, veličastvo, modrost, zahvala, čast, gospodstvo in mogočnost bodi našemu Bogu od vekomaj do vekomaj. Amen.“

Taka blaženost čaka tudi druge počutke. Čeravno nam sv. pismo malokaj o tem pove, toliko je gotovo, da bodo vsi enakega veselja deležni in v morje nebeških slasti vtopljeni. Zakaj tvoji svetniki, o Gospod! — prepeva cerkev — bodo prijeten duh pred teboj. In Kristus je rekel svojim učencem: „Jaz vam bom pripravil, da bote jedli in pili pri mojem stolu.“ Če za naše poveljčano telo ondi ne bo treba zemeljskih jedi, zakaj po vstajenji bomo vsi dušni kakor angelji in nesposobni za mesene čutiljive reči, vendar bodo vsi njegovi počutki se čistih nebeških želj navžili. To se vsaj nekoliko posname iz lastnosti, katere bo naše telo po vstajenju imelo. Bolj ta ali uni počutek tu na zemlji zatajujemo in k svetosti nagibljamo, večo čast in radost bo on užival v nebesih; nasproti bodo, pravi sv. pismo, oni počutki največje kazni prestajali, ki so nam najbolj k grehu služili. Neka pobožna žena, katere življenje nam opisuje eden najpobožnejših duhovnov, si je glavo belila, kako se godi na unem svetu njenemu možu, ki je na tem svetu tako hudobno živel, da so ga ob glavo djali. Čez dolga časa se jej prikaže v spanju ta mož. Obleka mu je bila sicer na mnogih krajih raztergana, toda njeni razporki so bili z zlatom in z žlahtnimi kamni okinčani, in okoli vrata mu je visela prelepa in draga veriga. Te prikazni ni težko razumeti. Belo oblačilo pomeni srajco nedolžnosti, katero je pri kerstu zadobil. Razporki so nasledki greha. Kinč, ki je škodo na obleki pripravil, so spokorna dela, in ker je hudobnež vse smertne bolečine

v duhu pokore in z Bogu vdanim srcem prestal, imel je kaj lepo verigo okoli vratú. Neka druga nespametna in razpašena deklica vpraša svojega spovednika ta hip pred smertjo: „Plešejo tudi v nebesih? Bo mi li mogoče, tudi tam to veselje uživati, katero sem na zemlji tako strastno ljubila.“ Kaj je hotel spovednik na to odgovoriti? — Glej otroka, ki se z lesenim konjičkom in z čičo igra, on je pri tej igrači ves srečen. Ko pa odraste in je mož, ki s svetom vlada, bo li tudi takrat konjiček in čiča še njegova igrača? Sv. Pavel piše: „Ko sem bil otrok, govoril sem po otročje, umel po otročje, mislil po otročje; odkar sem pa mož, opustil sem, kar je otročjega.“ To je: zdaj govorim, mislim in sodim kakor mož.

27. Dušna veselja v nebesih.

Kako srečna je duša, katero Gospod obišče, v koliko radost se ona tisti trenutek vtopi, vè le ta, ki to sladkost sam pokuša. „Ekrat — terdi sv. Bernard iz svoje skušnje — me doleti ta sreča, da sem tebe, o sladki Jezus, pokušal; tisočkrat rad umerjem, da te le še pokusim.“ Ako toraj naša duša že v tej solzni dolini sladkosti vsa gine, ko najmanjša kapljica nebeške slasti v njo kane, kaj bo še le v nebesih, kjer se bo vsa v morje nebeške slasti in blaženosti vtopila? Pa čeravno nam ni dano, nebeško veselje s svojimi počutki že popred poskušati, kakor svetemu Bernardu, zamore vendar naš um, razsvitljen po sveti veri, dušna veselja, ki nas v nebesih čakajo, vsaj nekoliko predočiti. Naš um hrepeni po resnici, kakor naše serce po ljubezni. Toda, žali Bog, za to hrepenenje ni pod milim solncem hladila. „Tukaj na zemlji, pravi sveti Avguštin, je vse lažnjivo; le v nebesih kraljuje čista resnica. Gorje mi toraj, da sem v stvarih, namesti v stvarniku resnico iskal. Vse posvetno je le nečimernost in zmota in kar je še bolj žalostnega pri tem, to je, da se naše spačeno serce svoje zmote

veseli in v svoji revščini veselje išče. Ne! ne! v tej deželi smerti ne gre nikakor prave sreče iskati, le senca in predpodoba je, karkoli nas obdaja; resnica ni tu doma. Željno sem iskal resnico tudi ta čas, ko sem še greh ljubil, ali dvomil sem, da je kedaj najdem. Le po Jezusu Kristusu sem našel milost in resnico in njena luč, ktera zmiraj sveti in nikdar ne ugasne, nam bo v nebesih še le prav svetila, ko bomo pri Bogu, ki je gola resnica, na vekomaj kraljevali.“

Spoznanje resnice je toraj prvo veselje, ki ga duša v nebesih občuti, in to veselje, ktereга ravno ta svetnik rajski raj imenuje, je večje kakor vse veselje počutkov. In zares! Kdo popiše radost, ktera dušo navdaje, ko Boga gleda? Ona je podobna velikemu morju. „Kakor je riba, pravi sv. Anzelm, v tistem vsa od vode obdana, tako bo duša pravičnega vsa v veselje vtopljena; veselje od znotraj, veselje od zunaj, veselje v globočini, veselje v visočini, povsod veselje.“ Kako sladek jej bo ozir na pretečeno življenje. Hraber vojak se radosten ozira na vojske, v katerih je bil, na kervave bitve, v katerih se je bojeval, na slavne zmage, ktere je dosegel, na nevarnosti, katerim je zbežal in težave, ktere je prenašal; tako se bo tudi duša z veseljem spomnila svojih skušnjavcev, namreč: sveta, mesa, in pekla, ktere je junaško zmagala, spokornih del, v katerih se je vadila, in milosti, ktere je v svoj prid obračala. Kako lahko, — bo takrat zdihnila — kako lahko se mi je bilo pogubiti, koliko jih je, ki so v ravno takem stanu živeli in se večno pogubili. Jaz, hvala ti, usmiljeni Bog, sem v zavetju; nevarnosti za me ni več. Po tvoji milosti in po obrambi Matere Marije in po sveti veri sem zdaj srečna, srečna na vekomaj!

Enako radost bo užival naš um v nebesih. En sam pogled v čisto zerkalo nebeškega Očeta ga bo napolnil z vso modrostjo. Vse skrivnosti stvarjenja, odrešenja in posvečenja mu bodo koj razodete in jasne kot beli dan. Kaj bo iskrica posvetne modrosti proti tisti nebeški modrosti, ki jo bomo dosegli, ko bomo Boga spoznali in

njegove lastnosti. „Vsak pravičen, pravi sv. Anzelm, bo v nebesih take učenosti imel, da mu ne bo ničesar od vsega neznanega, karkoli vediti hoče, bodi si iz preteklega ali iz prihodnega.“

Ker je človeku v nebesih vse po godu, doseže tudi njegova volja najvišjo stopnjo svoje blaženosti. Vsaka želja se ji bo v hipu spolnila. Želeti in to spolniti, bo eno. „V Bogu, piše sv. Bonaventura, ti je vse. Hočeš li lepoto? glej, takrat se bodo pravični svetili, kakor solnce. Hočeš li svobodo in moč? glej, oni bodo, kakor angelji božji v nebesih. Ali zdravje? Ondi je večno zdravje; hočeš li nasiten in napojen biti? Ondi bodo vsi od božje časti nasiteni in napojili se bodo od obilnosti tvoje hiše; blagolasje? Ondi bodo peli angelji in nebeške trume jim bodo odpevale večno Alleluja. Hočeš li družbo in prijateljev? glej! ondi je občinstvo svetnikov; ali čast in bogastvo? slava in bogastvo je v njegovi hiši; hočeš li stanovitnost in gotovost? Glej njegovega kraljestva ne bo nikdar konec.“

Enako veselje je sveti mir, ki ga duša pravičnega v nebesih uživa. Mir z Bogom, pri katerem, s katerim in po katerem sklene duša nerazdružljivo zvezo; zakaj on postane njeno življenje, njena sreča in dobrota. Mir z nebeščani, zakaj vsi so enega serca in enih misli; mir s seboj, mir brez nadloge, mir brez nasprotovanja, mir brez konca in kraja.

Enako veselje za dušo bo to, da bo vseh nebeških dobrot ob enem deležna. „Kaj vse bo ona v enem hipu v nebesih zadobila?“ vpraša sv. Bonaventura ter si sam odgovori: „Zadobila bo zdravje brez bolezní, mladost brez starosti, sitenje brez naveličanja, prostost brez meje, lepoto brez madeža, neumerljivost brez terpljenja, obilnost brez pomankanja, mir brez žaljenja, gotovost brez strahu, čast brez graje, veselje brez žalosti.“ „Ondi, pravi dalej ta serafinski učenik, je prijetnost kraja, v katerem stanujejo; veselo društvo, v katerem kraljujejo; preobraženje telesa, ki jih poveličuje; svet, ki so ga zaničevali;

pekeli, kteremu so zbežali, izvoljenih preobilno veselje.“ Ravno to terdi sv. Anzelm, ko opisuje ugodnosti, ktere pravični v nebesih v istem času občutijo, ter tako-le govori: „Njih delež v nebesih bo: lepota, lehkoba, moč, svoboda, zdravje, radost, modrost, prijateljstvo, edinost, čast, mogočnost, veselje, gotovost“. „Zares, pristavi sv. Bernard, duša, ki Boga poseduje, ni v stanu nič drugega želeti, zakaj ona ima v eni dobroti vse dobrote. Kjer je neskončna dobrota, tam je največa sreča, najslajše veselje, prava svoboda, doveršena ljubezen, večna gotovost in gotova večnost. Ondi je prava radost, dognana učenost, vsa lepota in vsa blaženost, ondi je mir, dobrota, prijaznost, moč, čast, veselje, sladkost, stanovitnost, življenje, svitloba, veličastvo, ljubezen in sladka edinost.“ Enako veselje bo duša pravičnega v nebesih občutila, ko bo vsegamogočnega, neskončno modrega Boga vsa zamaknjena občudovala.“ Ker bo Bog, kakor sv. Pavl pravi, vse vsem, in ker tolika preobilnost sreče, ki jo tam pričakujemo, ni nikjer najti, razun v Bogu samemu; zato bo spoznati Boga, ona radost, ki nas bo vso večnost nasitovalo, pa nam nikdar presedala. In to spoznanje bomo čez vse mere občudovali na vse veke.“ Ker je Bog neskončen, bo tudi naše stermeje nad njegovimi orjaškimi deli, nad njegovo ljubeznijo in dobroto brez konca in kraja. Zakaj videli bomo čudeže njegove pravice, ter se radovali, da je svoje sovražnike svetu odkril, jih obsodil in pogubil; svoje prijatle pa povišal, in preobilno obdaril. Spoznali bomo one prečudne poti, po kterih je on človeka vodil, ga varoval in v večno zavetje pripeljal. Obstermeli bomo nad čudeži njegove dobrotljivosti, ktero je izvoljenim skazoval, da bi jih k sebi privabil, nad zakladi njegovih gnad, ktere je svojim otrokom delil, da bi jih za nebesa obogatil. Ostermeli bomo, videči, s kako ljubeznjivo je on grešnike leta in leta iskal, jim vse prizanesel, vse odpustil in ko ljube otroke zopet sprejel in na svoje serce pritiskil. Občudovaje bomo gledali čudeže božjih skrivnosti: kako se je sveta vera od kraja

do kraja sveta razširila in razvila; kako je Bog svoje obljube na tenko spolnil in svojo besedo deržal. Vsi čudeži božjega veličastva in božje ljubezni, katerih si zdaj kar misliti, še manj pa predčutiti zamoremo, bodo takrat v svitli luči v naše veliko začudenje nam pred oči stopili. Na to bota duša in telo, vse videti, ljubezni zaplamtela. Družba izvoljenih in nebeških duhov bo začela večne slavospeve in brezštevilne trume bodo vikale: „Čast bodi Bogu očetu, Sinu in svetemu Duhu, kakor je bilo od začetka, zdaj in na vse veke Amen. Tisoč drugih nebeških verst pa bo pelo: „Dober je Gospod in vekomaj terpi njegova milost.“ „Zares, njegovo usmiljenje bomo na vekomaj prepevali, ker njega usmiljenje je do vsih njegovih del.“ In v višavi bodo milijoni angeljev povdignili glas, rekoč: „Svet, svet, svet je Bog vojskinih trum, vsa zemlja je polna njegovega veličastva.“ In globoko doli se bo glasila hvalna pesem: „Sveti Bog, sveti močni Bog, sveti neumerjoči Bog. „In milijoni izvoljenih bodo z ginljivim glasom zavzdignili večno Alelujo in brez števila drugih hvala- in slavapevcov.

Kdor na kaki božji poti posluša različne trume romarjev, katerih vsak za-se zdaj moli, zdaj poje, ter se prepriča, kako globoko segajo take pesmi v serce, ker pridejo iz pobožnih serc, kako ga budé k pobožnosti in zaupanju, čeravno so soglasne; ta si vsaj nekoliko lahko predstavi, kolika bo radost poslušati rajske slavopesmi, ki so polne soglasja, čistosti in sladkosti. In ta radost, da se vidi Boga in Jezusa Kristusa toliko poveličevati, doseže po ljubezni najvisokejšo stopnjo doveršenosti. Ljubezen se bo izlivala iz serc svetnikov v Marijino in Jezusovo serce in od ondod bo vrela, kakor orjaški plamtéči potok v neskončno morje presvete Trojice in od tod se bo zopet izlivala v serce nebeščanov; in to izlivanje ljubezni, to njeno premenjavanje, ki nas vpelje v posestvo radosti in blaženosti božje, je ob enem najviši verh in doveršenost nebeške sreče. Tako se bodo spolnile besede velikega Avguština, ki pravi: „Izvoljeni v nebe-

sih bodo gledali, ljubili, hvalili in posedovali. To je njih edino delo, delo brez konca in kraja. Nikdar ne bodo nehali gledati Boga, zato bo njihova ljubezen večna, in dokler jim bo v srcih ljubezen gorela, bode se zmiraj hvala jim čez usta razlivala; in dokler bodo hvalo peli Bogu, vedno bo blaženost in radost njegova tudi njih užitek.“ To četverno opravilo bo toraj celo večnost njih dušno veselje in njih nebeška sreča.

28. Večnost v nebesih.

Nek grof P., ki je križem svet prehodil in povsod le posvetno veselje iskal, pride po nesreči ob vso vero. Naposled je celo dvomil, da li je Bog. Ko se verne v svojo domovino in živi v svoji grajščini na kmetih, posili se mu večkrat ta misel. Ni sicer pod solncem človeka, ki bi Boga tajil, zakaj resnica, da je Bog, ima pregloboke korenike v našem srcu; vendar ker hudobneži čutijo, kako gorje jim bo, če je res Bog, sodba in večnost, zbili bi si radi z vso silo to misel z glave, ter si pokrotili vest s praznimi dvombami. Nek dan gre grof na sprehod, kar sreča kmeta, ki je bil ves pobitega srca. „Kaj ti je?“ vpraša ga grof: „Oh, odgovori kmet, moj oče so ravnokar umerli; rad bi jih spodobno pokopal, ali taka revščina me stiska, da tega ne zamorem.“ Grof pola usmiljenja, segne v žep in mu poda toliko zlatov, kolikor jih je pri sebi imel. Dela usmiljenja pa ne ostanejo nikdar brez plačila. To grof koj spozna. Pridši domu zapre se v svojo sobo ter hoče napisati svoje dvombe o verskih resnicah. Kar, oh groza, starček, za čigar pogreb je ravnokar zlato odštél, stoji pred njim. Strah obleti grofa, on jame trepetati na vseh udih. Merlič pa reče: „Je Bog, je večnost, neumerjoča je tvoja duša.“ Te besede sicer niso učen dokaz, da je res Bog, vendar presunejo grofa tako, da se mu ni več ljubilo dvomiti o verskih resnicah. Tudi naš namon ni večnost dokazovati, zakaj kakor verni kristjani verujemo, da

je to resnica, naj nas le spodbada, greha ogibati se in po nebesih goreče hrepeneti. Ni je močnejše misli, kakor je ta: Večno srečen ali večno nesrečen, večno v veselju, v sladnosti in sreči ali pa večno v žalosti, terpljenji, v bolečinah in obupu; večno pri Bogu v svetlem raj, ali pa večno v društvu hudičev v peklenskem breznu, v prekletstvu; v večni zvezi z Bogom, vekomaj v njegovi ljubezni in v njegovem posestvu, ali pa vekomaj ločen od Boga, ž njim biti v večnem sovraštvu in v večni razkačenosti. Ena teh dveh večnosti bo za gotovo naš delež, kakor vera uči; srednje poti ni. Oj kako mogočna je ta resnica! ona je krona drugih resnic. V peklu ni pekla, ako ni večen in v nebesih ni nebes, ako niso večna. „Ni mogoče, pravi sv. Bernard, popolnoma srečnim biti, ako ni gotovo, da bo naša sreča vekomaj terpela. Veča je sreča, katero uživamo, bolj se bojimo, jo zgubiti. Ta strah greni vse naše dobrote. Misel: moja sreča gre h kraju, to je bodeči tern, ki je celo v kraljevo krono vpleten. Le v božjem mestu, v oni predragi domačiji, kjer po besedah svetega Avguština kraljuje čista resnica, kjer postava je ljubezen, čas je večnost, samo tam gori v nebeškem Sionu je vse stanovitno, obstoječe in neminljivo. „Pravični bodo vekomaj živeli in pri Gospodu je njih plačilo in skerb za nje pri Najvišem, čigar kraljestvo nima konca.“ „Prejeli bodo častitljivo kraljestvo in lepo krono iz Gospodove roke; ker s svojo desnico jih bo pokrival in s svojo sveto roko jih bo branil.“ V nebesih bodo izvoljeni, kakor piše sv. Peter, nestrohljiv delež posedovali in neovenljivo krono veličastva na glavi nosili.“ Ali res ne bo nebeškega veselja nikdar konec? Toraj se nebeška krona nikdar in nikoli ne zgubi? Nikdar. Tedaj nas nobena moč več od Boga ločiti in njegove ljubezni obropati ne more. Nobena! zakaj spolnile se bodo besede Kristusove, ki je rekel: „Vaše serce se bo razveselilo in vašega veselja vam ne bo nikdo odvezel.“ O veselje! o blaženost! Stopivši v nebesa, stopimo ob enem v nebeško blaženost, ktere ne bo nikdar konec. Naša mesta, vasi, hiše in posestva bodo

razpadla; dežel, kraljestev in narodov ne bo več — le vaše zveličanje, o stokrat srečni nebeščani! vaša blaženost bo vekomaj terpela. Ko bi bil ves svet iz samega peska in prahu, in ko bi se vsako leto ena sama pešica tega prahu pozgubila, trebalo bi zares čuda let, da se ves svet pozgubi. Veselite se, o srečni nebeščani! vaše zveličanje bo še več časa terpelo, ono bo večno. Ko bi se vsake sto let ena sama kapljica vode iz velikega morja odnesla, koliko sto in sto let bi pač trebalo, da se vse morje izjemlje. Veselite se, o blaženi v nebesih, vaša sreča bo terpela še več, nje ne bo nikdar konec. Ko bi na prekrasnem obnebju vsake tisoč let ena zvezda ugasnila, koliko milijonov let bi preteklo, dolgo dolgo bi terpelo, predenj vse zvezde otamné. Veselite se, o neskončno srečni izvoljeni, vaša sreča bo terpela še dalej, nje ne bo nikdar konec. Ko bi angelj božji stopil v pekel in zaverženim rekel: Poslušajte! Bog je sklenil, vas rešiti pekla, vam vse zbrisati in vse odpušiti, toda zdaj še ne, to bo še le takrat, ko se bo ves svet v prah razsul, čez toliko sto let ko se bo vse morje z malo kupico izjemalo; čez toliko stoletij, ko bodo vse zvezde na nebu ugasnile, če tudi vsake tisoč let še le ena ugasne, ko bi angelj božji pogubljenim kaj takega oznanil, oh kak vrisk, kaka radost bi bila ta dan v peklu. Pekel bi ne bil več pekel, ampak kraj veselja. Radostni bi terpeli; zakaj njih terpljenja bi bilo enkrat konec, čeravno še le čez milijonov in milijonov let. Upa žar bi jim prisijal, da bodo enkrat Boga gledali, na njegovem naročju sloneli ter stopili v veselje Gospodovo.

Pa kakor je strašna ta misel, da se iz pekla nikdar več ne pride, tako radostna in sladka je resnica, da nebeškega veselja ni nikdar konec in da se ono po nobeni ceni več zgubiti ne more. Te resnice navdušen izklikne sv. Avguštín: „O vir življenja! kdaj bom stopil iz te žalostne puščave k viru sladkosti, ter si žejo pogasil pri studencu tvoje milosti; kdaj bom stopil v veselje mojega Gospoda, v ktereга se noben grešnik ne sprejme in iz

kterega se nobeden izvoljenih več ne odpravi. O resnično, sladko ljubeznjivo življenje! o blaženo življenje brez konca in kraja. Ondi je najviša gotovost, gotov mir, mirno veselje, vesela sladkost, sladka večnost in večna blaženost.“

Pač res, za kratka prizadetja in mala, minljiva terpljenja na zemlji se nam ponujajo večne radosti v plačilo. Naša pobožnost in naša dobra dela, ktera zdaj doprinašamo, so po besedah sv. Bernarda le semenska zerna za večnost. Ondi ne bomo veselja v takem redu uživali, kakor tu na zemlji. namreč ena za drugim, marveč vse naenkrat, vse skupaj. Ondi ni več minulosti, ne prihodnosti; marveč vse je le sedajnost. Ondi je pokoj, čast, radost in ljubezen in krona naše sreče bo neskončna večnost. „Bog bo kraljeval na veke in še dalej,“ pravi sv. pismo, „in mi bomo živeli v imenu Gospodovem, vekomaj in še dalej,“ pravi prerok, to se pravi: Njegovega kraljestva in naše sreče ne bo konca ne kraja.

29. Stopnje veličastva v nebesih.

„Kdo bi rad kupil življenje in videl dobre dni?“ tako kliče kraljevi prorok. Nebeško kraljestvo je na prodaj, glej Bog ti ga hoče prodati. Mar vprašaš, koliko velja? Glej sv. Avguštín ti pove: „Ono velja dela.“ In ker so nebesa večno prebivališče, morala bi se prav za prav prodati po večni ceni, za večna dela; vendar Gospod tirja dela, ki terpijo kratek čas. „Zakaj naše sedanje kratke nadloge nam pripravljajo neizmerno visoko, večno čast,“ pravi sv. pismo. Nebeško kraljestvo je na prodaj. In ti vprašaš, koliko velja? Poslušaj sv. Krizostoma, on ti namesto Boga pové, ker pravi: „Ne postavljam ti cene, da se ne boš z uboštvom izgovarjal: Daj zemljo, pa imaš nebesa; daj denar in dobiš kraljestvo; daj, kar imaš in nebesa so tvoja. Imaš li en sam vinar, daj ga, kupi si nebesa za-nj. Nimaš vinarja, daj kozarec vode, daj košček kruha, kupi si za-nje nebeško kraljestvo.“ Ti vprašaš, kaj velja? St. Lavrencij Justinijan ti pove: „To-

liko velja, kolikor dati utegneš.“ Abraham si ga je kupil z gostoljubnostjo, Job z miloserčnostjo do bolnikov, Tobija s pokopovanjem merličev, Cahej si ga je kupil s tem, da je polovico svojega premoženja med uboge razdelil. In če ti je še ta cena previsoka, počakaj, veli sv. Avguštin, vem za drugo; uboga udova si ga je kupila za dva vinarja; še bolji kup: za en požirek vode ga dobiš; ali še bolji kup: tudi za samo dobro serce ga dobiš. Ker je tedaj tako lahko, nebesa si prislužiti, ki so pravično po zaslugah odmerjeno plačilo, razume se samo po sebi, da morajo biti v nebesih različne stopnje blaženosti, ali veličastva.

Ali se nahajajo različne stopnje veličastva v nebesih? V čem obstojé one? Kako se prislužijo? To so tri prevažna prašanja. Naj jih toraj nekoliko prevdarimo.

Oče Jakob je v snu videl lestvice postavljene od zemlje do nebes. Ravno take sanje sta imela sv. Romold in sv. Koleta. Te lestvice nam predstavljajo versko resnico, da se zamoremo povzdigniti vsak čas na višo stopnjo veličastva, ter se Bogu čedalje bolj bližati. Res je sicer, da kot minljive stvari ne bomo nikdar Boga, najvišo in neskončno dobroto dosegli, vendar se lahko njegovemu veličastvu vsak dan bolj bližamo.

Bistveno je nebeška blaženost, kakor smo rekli, za vse nebeščane ena in tista, namreč: spoznati, gledati, ljubiti in posedovati Boga. In ta blaženost je doveršena sreča vsakega nebeščana. Vsak zajemlje iz njenega studenca, kolikor po svoji sposobnosti zamore. Vendar, kakor nas vera in pamet uči, je med svetniki sicer prava enakost poleg neskončne različnosti. „Druga je svitloba solnca, piše sv. Pavl, druga je svitloba lune, druga je svitloba zvezd; zvezda se namreč razloči od zvezde po svitlobi; tako bo tudi vstajenje mrtvih“ in „v hiši mojega očeta je veliko prebivališč,“ pravi Gospod; toraj ena hiša in veliko prebivališč, ena blaženost, toda različne so nje stopnje, nizke, više in sila visoke. Kakor posejano seme, uči prilika v sv. evangelju, obrodi različen sad: trideseten,

šestdeten, stotern; kakor si v kupčiji ta pridobi pet uni deset talentov; kakor kralj po zadobljeni zmagi ne obdaruje vseh junakov enako, marveč gleda na velikost njihovih zaslug in njih junaštva, ter postavi enega čez pet, drugega čez deset mest; kakor so po besedah skrivnega razodenja različni sedeži v nebesih, kjer eden sedi na desnici Očetovi, drugi na levici Sinovi, tako ima sleherni različno stopnjo blaženosti v nebesih. Vsak bo prejel po svojih delih, po svojih zaslugah in po tem, kakor se je gnade božje posluževal. Kako bi otrok, ki berž po kerstu umerje, tako plačilo prejel, kakor sv. Štefan, ki se je iz ljubezni do Kristusa kamnjati dal? Kako bo razbojnik na križu, ki se je v zadnjem trenutku svojega življenja spokoril, enako krono dosegel, kakor pervaka apostelnov, sv. Peter in Pavl, ki sta se toliko let za Kristusa vojskovala? In znano je, da je devet različnih verst angeljev v nebesih, in da so človeški otroci poklicani, izpraznjena mesta v angeljskih verstah dopolniti in da je nebeška kraljica Marija najveličastniša med vsemi nebeščani.

Ta različnost pa ne uzrokuje nevolje, ne zavida, ne sovraštva med nebeščani; vsak je sreče svojega soseda tako vesel, kakor svoje lastne; toda v djanji vendar ta različnost obstoji. Tudi na dvoru posvetnega vladarja je mnogotero služb: so strežaji, vratarji, stražarji, žlahtniki, dvorniki, grofi, knezi, ministri in kraljeviči. Vsi so dvorniki, vsak je svojega stanu vesel; in vendar, kolik je razloček med vratarjem in ministrom; ali pa med žlahtnikom in kraljevičem. Toda neskončno bolj različne so stopinje veličastva med dvorjani nebeškega kralja. Sv. Tomaž Akvin uči, da najnižja stopnja nebeškega veličastva več velja, kakor vse krone in vsa kraljestva tega sveta. Dokler živimo, se lahko vsak dan, vsak hip na višo stopnjo blaženosti povzdignemo; zakaj kakoršno je zdaj naše življenje, taka bo naša večnost. Ko čas našega življenja preteče, potle bo sodba nad nami izrečena, in ta sodba ostane nepremeljiva na vse veke; zakaj unkraj

groba ni napredka, ne priboljška. Dokler po tej zemlji hodimo, dokler nam še serce v persih bije, zamoremo se zmiraj višej po nebeških lestvicah pomikati; viši pa splezamo, bolj je Bogu všeč. On ima tudi zakladov dovolj, naš trud poplačati, če je treba, tudi z neskončnim plačilom.

V čem da obstojé različne stopnje nebeške slave, ni tako težko razumeti, če prevdarimo, kaj nas vera uči o gledanju božjem. Razun telesnih in dušnih ugodnosti, katere bo Bog po velikosti sile, ki smo si jo delali, in po naših dobrih delih, zaslugah in po naši ljubezni povikšal, razun veselja, katero bomo po velikosti našega vojskovanja, naših zmag in naše zvestobe uživali, in ljubezni in časti, ki nam jo bodo angelji in svetaiki v nebesih skazovali; razun nježne in uzajemne ljubezni, ki jo od Jezusa in Marije po naši sposobnosti in po velikosti pridobljenih si gnad pričakujemo, razun vsega tega bo vsak imel še to plačilo, da kolikor več ima zaslug, toliko bolj bode Boga spoznal, ljubil in gledal. Ali ne vidimo kaj enacega tudi v vsakdanjem življenju? Ako prost in neveden človek v jasni noči zvezde na nebu gleda, vidi ravno to, kar učen zvezdoznanec; toda kolik razložek je med njima. Prost človek vidi samo bliščeče zvezde; zvezdoznanec pa pozna vsako zvezdo, jej vé imé; vé kako se suče in po čem se od drugih razloči; on pozna vse čudeže, katere je stvarnik v zvezde vplel. Taka je v nebesih. Vsi nebeščani gledajo Boga od obličja do obličja; vsem je odkrito njegovo bitje; vsi občudujejo njegovo vsegamogočnost, modrost, lepoto, svitlost in dobrotljivost; toda nekteri ga svitlejšega vidijo, jasnejši spoznajo in čistejši ljubijo memo drugih, kakor je komu več ali manjše veličastvo za plačilo njegovega truda odmerjeno,

S to mero se nam bo tudi ljubezen božja merila. Kako silno se da povišati ljubezen z najmanjšim znamenjem, in koliko srečnejši je človek po taki povikšani ljubezni, to vé in občuti vsako ljubijoče serce. Ko ljuba mati po dolgi ločitvi svoje otroke zopet vidi, objame

in na serce pritiska enega po enem. Moje ljubo dete, reče prvemu. Moje ljubeznjivo, dobro in drago dete, reče drugemu; oh moje predrago in preljubo dete, reče tretjemu. Ali ne kažejo te besedice različne stopnje njene ljubezni?

Po ravno tej meri nas bo naposled tudi posestvo božje osrečevalo, ako bo naše serce po meri naše čednosti, svetosti in po meri večih zaslug sposobno za večji nebeško veselje. Ako že otroku, ki po kerstu umerje, posvečujoča gnada nakloni nebeško blaženost, koliko blaženost, koliko radost mora nek nakloniti tistemu svetniku, ki si skozi dvajset, trideset, petdeset let z velikim trudom in junškimi čednostmi vsak dan nove zasluge nabira, ter si na milijone viših stopinj veličastva prisluži? Oh ko bi v nebesih še kaj bilo, kar bi utegnilo nebeščane žaliti, bi bilo gotovo to, da so na zemlji toliko kron po svoji lahkoumnosti zapravili; zakaj tukaj so imeli priložnost, si kar na lahkem brez posebnega truda marsikako višjo stopnjo gnade in prihodnje sreče prislužiti ter se vsak dan in vsako uro po zlatih nebeških stopnicah višje povzdigniti. Ali je toraj res tako lahko nebeško veličastvo, dokler tu živimo, pomnožiti? Na to vprašanje odgovarja sveta vera, ki nas uči, da je kaj lahko, pomnožiti posvečujočo gnado s pobožnim življenjem. Kdor je v smertnem grehu, ne more čisto nič zaslužljivega storiti za večno življenje, dokler se ne spokori. Naj v tem stanu moli, ali kakoršne koli dobra dela doprinaša, nič mu ne pomaga. Gnado resnične pokore bo sicer po dobrih delih lažje dosegel, toda od vseh svojih dobrih del, ktera je v smertnem grehu doprinašal, ne bo imel nobenega zasluženja za nebesa. Nasproti pa ima vsako tudi najmanjše dobro delo, ki ga v stanu posvečujoče gnade doprinaesemo, svojo veljavo pri Bogu in nam je zarajntano za večno življenje. Vsako tako delo, bodi si še tako majhno, nas pomakne na višjo stopinjo gnade, kateri je primerna stopnja veličastva v nebesih odločena. To je tolažljiva resnica naše svete vere in Tridentinski cerkveni

zbor izbēuje vsakega, kdor jo taji. O moj Bog! kolika je vendar tvoja dobrotljivost! Vsako, tudi najmanjše dobro delo, vsako zatajevanje samega sebe, vsaka molitvica, vsak zdihljaj k tebi, vsaka pobožna želja, še celo malenkosti, za ktere nihče ne porajta, kakor jesti, piti, sprehajati se, če jih zavolj tebe in po tvoji volji doprinašamo, so menilni listi, ktere nam boš enkrat iz tvoje nebeške zakladnice izplačeval. Prevdarimo še nekoliko te prečudne iznajdbe božje ljubezni, da se prepričamo, kako silno Bog želi, nas na prav visoko stopnjo nebeške slave in časti povzdigniti, ter nas prav blizo svojega serca posaditi. Z dobrimi deli si pomnožimo milost in pridobimo si više nebeško veličastvo; to je toraj edino od Boga nam za dobra dela odmerjeno plačilo, ki bo naša osebna lastnina. Res je sicer, da zamoremo pri dobrih delih še druge pobožne namene imeti, in še kaj drugega od Boga doseči, kakor postavim: zdravje, blagostanje, dolgo življenje, pomoč v skušnjavah, spreobrnjenje grešnikov, navdihe sv. Duha, stanovitnost v ljubezni do Boga, srečno smert itd. To so dobrote, ki nam jih Bog skazati zamore, in nam jih tudi v resnici skazuje, ako ga le ponižno in zaupljivo prosimo. Toda te dobrote niso plačilo za naša dobra dela, temveč so le darovi božji. Za dobra dela se nam bo le povišala gnada in veličastvo v nebesih, in to je edino plačilo, ki nam ga Bog obeta.

To plačilo je tako, da ga nikomur odstopiti ne moremo. Ostale zasluge, čednosti, molitve, milošnje zamoremo tudi bližnjemu v prid obračati; mi zamoremo, postavim, darovati za duše v vicah svete maše in druga bogoljubna dela njim v korist obračati, kakor je pri pravovernih kristjanih od nekdaj navada. Taka dela so tudi Bogu posebno všeč, ker ž njimi nekoliko zadostujemo za svoje grehe. S takimi deli, ki jih drugim v prid obračamo, zaslužimo pa tudi sebi lepo plačilo, namreč višo stopnjo posvečujoče gnade in veličastva v nebesih. Tega plačila, ko bi tudi hotel in mislil, da se res zgodi, ne morem drugim odstopiti; ono ostane moja lastnina tudi na dan

plačila. Kako dober je pač Bog, in zmiraj pripravljen, nas popolnoma osrečiti!

Ta zasluga dobrih del raste čedalje bolj in se množi pri Bogu, za kolikor se množi posvečujoča gnada v nas. Pojasnimo si to reč s prosto priliko. Tergovec, postavim, začne svojo kupčijo s 100 goldinarji. S temi si pridobi drugih 100. Zdaj toraj kupčuje z 200 goldinarji, toraj si ž njimi dvakrat toliko pridobi. Ko s 500 goldinarji jame kupčevati, narašča mu kapital na tisoč in še več goldinarjev. Taka je z gnado. Ako je v meni dvakrat toliko posvečujoče gnade, kakor je je poprej bilo, veljajo tudi moja dobra dela pri Bogu dvakrat toliko, kakor so poprej veljala; ali, da v priliki rečem, z vsakim dobrim delom je še enkrat toliko mojega kapitala, s katerim za večno življenje kupčujem; tako se množi število mojih zaslug in njim primernege veličastva brez konca in kraja. Kolika bogatija! koliko zakladov si pač človek v enem dnevu, v enem letu prislužiti zamore!

To zaslugo, katero si s trdom in prizadevanjem pridobimo, hoče Bog brez našega sodelovanja samo po svoji darežljivosti in ljubezni, ki nam jo v miloščino daje, na čudni način pomnožiti. In to se zgodi v svetih zakramentih. Iz teh neposušljivih izvirkov Kristusovih zaslug se gnada vliva v naša serca. Kolikokrat mi zakrament svetega altarja vredno prejemamo, ter se s Kristusom, začetnikom gnad, zedinemo, vselej se pomaknemo na višo stopnjo gnade in veličastva nebeškega. Bog sam nam je to obljubil, da nas kakor ovčice z zelenim berstom ali pa kakor otroke s sladkorjem privabi in spodbuja, pogostoma zajemati iz tega vira gnad in blaženosti.

Ta zasluga stoji naposled tako terdno, da je celo vsakdanje slabosti in odpustljivi grehi pomanjšati ne morejo. To je pač resnica, ki mora slabe in omahljive ljudi z veliko radostjo in hvaležnostjo do Boga napolniti. Imej odpustljivih grehov kakor listja in trave si brez smertnega greha, je zaklad zadobljenih gnad še zmiraj cel. Oh vse drugači računi ta svet. Ako posodim komu 100

goldinarjev, in jaz potem 70 goldinarjev od njega na posodo vzamem, mi ne verne več celega kapitala od 100 goldinarjev, temuč mi odrajta posojenih mi 70 goldinarjev, ter mi verne le 30. Vse drugači je pri tebi, o dobrotljivi Bog! Ti se veseliš, ako si svojim otrokom kaj mnogo dolžan, ako jih na sila visoko stopnjo veličastva povzdigniti zamoreš. Po nauku svete vere bo delal Bog z nami kaj čudne rajtenge, vse drugačne od posvetnih. On ima, da v priliki govorim, dve knjigi, pri katerih ni treba, da bi se tudi druga stran v poštev jemala. V eni so zapisane zasluge, za ktere nam gre plačilo, ktero bomo tudi prejeli od Gospoda s primerno stopnjo veličastva, kakor nam je zagotovljeno. V drugi pa so na tenko popisani vsi naši dolgovi, naše slabosti, odpustljivi grehi in kazni, ki jih imamo za poprejšne nam že odpuščene grehe znabiti še dostati. Ko napoči dan plačila, ne bo Bog rekel, kakor se navadno sliši v svetu: Na! toliko ti gre, toliko si pa dolžan. Odbivši tvoj dolg od tega, kar ti gre, ti ostane še toliko čistega zaslužka. Naka! tako ne računui večna ljubezen, sicer bi pobožni slabo stali, ki pri vsi svoji pazljivosti vendar večkrat v male grehe padejo in se svojim slabostim omagati dajo; bati se bi jim bilo, da bi jim po odbitem dolgu od zasluženega plačila malo-kaj ostalo. Hvala stokrat Bogu, da ne rajta tako; temveč on pravi: V dolžni knjigi najdem toliko dolgov, katerih še nisi izplačal, toliko malih grehov, toliko slabo rabljenih gnad; vse to moraš do zadnjega vinarja poplačati, ali s pokoro v tem življenji ali pa s terpljenjem v vicah. Toda od tega, kar je v knjigi življenja ti ostane vse. Ves kapital posvečujoče gnade, ktero si sebi pridobil, ostane tvoja gotovina na vse veke; to se pravi: Ako za vse grehe poprej zadostiš in v moji ljubezni umerješ, ti bodo vse stopnje nebeškega veličastva, ktere si zaslužil, pri meni v rajski domačiji brez vsega odbitka in priterganja do čistega izplačene. Oh kaka tolažba! Bodi si, da tudi več let v vicah terpimo, enkrat pridejo vendar naša dobra dela k svojemu neprikrajšenemu plačilu.

Naposled gre omeniti še to, da nam te zasluge razen greha nikdo oteti ne more, ne človek, ne satan. Edini greh ima to moč. Kdor je tako nesrečen, tako silno nesrečen, da smertno greši, zgubi vse svoje zasluge in vse pravice do plačila, ki si ga je poprej z čednostmi zaslužil; in če v takem stanu umerje, bo pogubljen, kakor da ne bi bil nikdar v življenji najmanjšega dobrega dela doprinesel. Zakaj, Bog postane njegov sovražnik in nebesa so za otroke in prijatelj božje, a ne za sovražnike. „Ako se pravični od svoje pravice oberne in počenja hudobijo, vsa njegova pravična dela, ktera je storil, bodo pozabljena, v svojih grehah bo umerl,“ veli sv. pismo. „Ako se pa grešnik skesa, čisto spove in s pravo ljubeznijo k Bogu oberne, mu Bog ne le vsega odpusti, temveč mu tudi poprejšno ljubezen in pravice do nebeškega kraljestva zopet podeli in vse njegove zasluge, ki so bile v bukve življenja zapisane, ktere je pa smertni greh iz njih zbrisal, zopet oživé in zadobijo svojo poprejšno veljavo. Bog mu je zopet dolžnik, in dobra dela mu bodo na dan plačila tako izplačana, kakor da ne bi bil nikdar grešil. Še celo poslednja pokora, ktero je za smertni greh delal, mu Bog kakor novo zaslugo za večnost zarajta. „Če krivični pokoro dela in, prav po pravici ravna, naj živi in naj ne umerje. Nobene njegovih storjenih hudobij se ne bom spomnil.“ Kako čudna in nezapopadljiva je pač božja dobrota in darežljivost! Res je Bog terdne volje nas vse zveličati in nas na najvišjo stopnjo nebeškega veličastva povzdigniti. To željo jasno razodeva on pri mnogo ljudéh; on jim podaljša življenje ter jih s svojimi navdih k svetosti napeljuje. Ni toraj čuda, da je Bog otrokom, ki četerto božjo zapoved spolnujejo, in svoje starše ljubijo in vbogajo, dolgo življenje in srečo že tu na zemlji obljubil; zakaj dolgo življenje od 20, 30, 40, 50, 60, 80 let, če ga prav obernemo, nas utegne na verhunec nebeške sreče, celo do izpraznjenih angeljskih mest kerubimov in serafimov pripeljati; in navdih svetega Duha,

kaj so drugega, kakor očitne priče, da ima Bog lepšo krono, večo blaženost in više veličastvo v nebesih za nas, kakor za une, katerih s takimi navdihi ne osrečuje?

Vse to naj si kristjan, kateremu je v resnici mar za večno življenje, k sercu vzame, ter naj kratki čas svojega življenja marljivo in z vso gorečnostjo v zveličanje svoje duše obrača ter z dragimi talenti, kateri so mu zapuani, skerbno kupčuje, dokler ne pride Gospod, rajtengo tirjat. Vsak dan, vsaka ura, celo vsak trenutek našega življenja je velike važnosti; in ne le junaška čednost, marveč vsako, tudi najmanjše delo, ki ga iz ljubezni do Boga storimo, nam poviša stopnjo nebeškega veličastva.

Mislimo si dva človeka, ki sta si v zaslugah za nebesa po vsem enaka, ki toraj tudi enake stopnje nebeške slave upati smeta. Mislimo si, da gresta na prijeten vert na sprehod, ter da vidita ob poti lepe in prijetno dišeče rožice. Eden njih gre in si uterga cveče rožico in se raduje njenega prijetnega duha. Tudi drugi bi si rad to veselje privoščil, serce ga mika po rožici; ali, naka, pravi sam pri sebi, odrekel si bom tega veselja, ter rajši to sicer majhno zatajevanje Bogu daroval v znamenje moje ljubezni. Vsaj ljubezen rada daruje; in serce plača, ne pa denar. Ko stopita ta dva si v zaslugah za nebesa povsem enaka človeka pred sodnika, bo ta, ki rožice ni utergal, za to malo daritev, celo večnost eno stopnjo nebeške sreče več užival, kakor uni, ki jo je utergal; to je, on bo vekomaj Boga bolj čisto gledal, vekomaj boljši spoznoval, vekomaj gorkejši ljubil in nad njegovim posestvom večji radost na večne čase užival.

30. Krona v nebesih.

Krona je najlepša, najzlahtnejša in vsaj za junaška serca najmičniša podoba, ktereje sv. Pavel nebeško zveličanje primerja. Že stari Rimljani ob času ljudovlade, ko še ni bilo cesarjev v Rimu, niso vedeli za lepši in

častniši znamenje, s katerim bi hrabre junake venčali, kakor je krona. Imeli so, kakor je znano, sedmero kron, s katerimi je hvaležna domovina zaslužene možé častila. Nam kristjanom pa zlata in sreberna krona ni zadosti, mi želimo še kaj več. Sv. Ludovik, Francozki kralj, si je omislil dragocen perstan. Žezlo in krona, ki sta bila na perstanu, pomenita mogočnost, s katero je Ludovik Francosko vladal. V perstanu pa je bil napis: „Volo solidum perenne.“ To se pravi: Jaz hočem stanovitno, večno kraljestvo. S temi besedami je hotel Ludovik reči, da kakor kristjanu mu je krona mogočnega Francoskega kraljestva preslaba, da toraj zato po nebeški kroni hrepeni. Sv. Pavl imenuje večno zveličanje krono pravice, ker se kristjanu kot pravično plačilo za njegova dela podeli. Sv. Peter jo imenuje neovenljivo krono časti, ker njena lepota nikdar ne ovne. Sv. Jakob jo imenuje krono življenja, ker vsi, ki jo na glavi nosijo, vekomaj živijo. In prerok Izaija pravi, da bo Bog sam krona časti svojemu zvestemu ljudstvu.

Ta nebeška krona namenjena je vsakemu, ki po božjih zapovedih živi. „Prihranjena mi je krona pravice, piše sv. Pavl, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik, tisti dan, pa ne le meni, ampak tudi tistim, ki ljubijo njegov prihod.“ Ta krona je toraj nebeška blaženost, gledanje božje, obdarilo v nebesih. Vsi nebeščani zajemljejo svojo srečo iz ravno tega vira, vsi gledajo Boga od obličja do obličja, vsi ga ljubijo, vsi ga posedujejo ter po svoji sposobnosti se nebeške blaženosti navživajo. To je jedro nebeške radosti, ki jo podoba nebeške krone predstavljaja. Čistejši in svetejši je kdo na zemlji živel, večo radost bo iz morja nebeških slasti zajemal. Več stopinj nebeške dike je kdo na zemlji s pridobljeno gnado si prislužil, lepša in svetlejša bo njegova krona v nebesih. Vsaka stopnja veličastva je nov žlahten kamen, nov biser, nova zvezda v nebeški kroni. Kakor so na zemlji krone različne po velikosti, po veljavi in lepoti, kakor so postavim, baronove krone, grofove krone, knezove krone,

kraljeve in cesarske krone, tako so tudi nebeške krone različne po lepoti, dasiravno nosijo vsi nebeščani isto krono, namreč krono pravice, veličastva, in večnega življenja.

Kdor hoče eno teh kron pridobiti, je treba, da si silo dela ter si resnobno prizadeva. „Zakaj samo ti bodo kronani, veli sv. Gregor Nacijanski, ki v vojski zmagajo, a ne uni, ki le sedé in vojskovalce le gledajo.“ Za to primerja sv. apostelj nebeško krono s tekanjem za slavo, kjer nikdo, komur je mar za slavo, se ne sme obotavljati, temuč vsi morajo derčati proti cilju in sicer po pravi poti: „Mnogo jih je, ki sicer tekó, to je, ki se trudijo in potijo od jutra do večera, ali oni ne tekajo po pravi poti, zato ne dospejo vkljub vsemu trudu k pravemu cilju in koncu. Jaz tečem — govori sv. apostelj sam o sebi — ne kakor nepremišljeno, marveč pozabim na vse, kar je za menoj in hitim samo za tem, kar je pred menoj; jaz se napenjam, da odločeni cilj dosežem in slavo nebeškega kraljestva zaslužim, zakaj vsi sicer tekó, ali le eden stavo dobi.“ In zares, če ni ljudem nobena težava prevelika, ko gre za posvetno krono; če veliko plačilo gre le velikim delom, je po vsi pravici, da se nebeška krona le tistim podeli, ki jo z velikim trudom zaslužijo. Celo peklenške muke niso prevelike — pravita sv. Avguštin in sv. Krizostom, — za dosego nebeške krone. Sile je toraj treba, kakor Kristus opominja, zakaj le silni nebeško kraljestvo na-se potegnejo. Ne udajmo se toraj zapeljivemu duhu tega sveta, zakaj, kdor seje v svojem mesu, bo od mesa žel pogubljenje; kdor pa seje v duhu, bo od duha žel večno življenje. „Nikar ne bodimo sužnji posvetnega blaga, marveč rabimo ga tako, da večnega pri njem ne zapravimo.“ „Čas je kratek, pravi apostelj, toraj naj bodo ti, ki žene imajo, kakor bi jih ne imeli, ti, ki jokajo, kakor bi ne jokali, in ki se veselé, kakor bi se ne veselili, in ki svet uživajo, kakor bi ga ne uživali, ker podoba tega sveta preide.“ In piti moramo kozarec, ktereга je Gospod pil. Kdor so-

vraži svoje življenje na tem svetu, ga bo prihranil za večno življenje. Kolikorkoli je kronanih v nebesih, vsi so oprali svoja oblačila v Jagnjetovi kervi ter so prišli le po velikih križih v nebesa; zakaj, „kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec,“ pravi Gospod. V nadlogi, piše sv. Bernard, nam sije up veličastva, kakor iz semenskega zerna up sadú. In sv. Avguštín pridaje: „Bog nam je počitek še le po delu obljubil, po udanosti prostost, po strahu varnost, po žalosti tolažbo, po smerti vstajenje, po vstajenji doveršeno veselje, najviše veselje, večno veselje — krono blaženosti.“ Kdor toraj želi večno krono podedovati, naj se vojskuje; kdor se prav vojskuje, bo kronan. „Kdor se na premaganje skuša, odloži vse, kar bi ga overati utegnilo, dasiravno se vojskuje za strohljivo krono, mi pa za nestrohljivo.“ Zatorej naj se kristjan vadi v zatajevanji samega sebe, naj odmerje vsem strastim in posvetnim zapeljivostim, naj čuva in bdi, da ga sovražnik iz nenade ne napade, naj obleče orožje, ktereга mu nebeški voditelj priporoča. Po tem se mu bo ložej vojskovati. „Oblecite božje orožje, veli sv. apostelj, ker se nam ni vojskovati le zoper meso in kri, temuč tudi zoper zalezovanje hudičevo, zoper gospodovalca temnega sveta. Primate toraj za orožje božje, da se zamorete braniti ob hudem dnevu. Stojte toraj opasani okoli svojih ledij z resnico in oblečeni z oklepom pravice in obuti na nogah za oznanovanja evangelja miru, pred vsem pa vzemite v roko škit vere, s katerim zamorete ognjene pušice hudobnega duha ugasiti in vzemite čeljado zveličanja in meč duha, ki je božja beseda.“ Kristjan, čigar življenje je le vojska, zamore s takim orožjem se brez strahu vojskovati, da le poslušá glas nebeškega vodja, Jezusa Kristusa, pod čigar zastavo se vojskuje, ki mu kliče: Karkoli vidite, da jaz delam, storite tudi vi, in storite brez odnašanja. Berž ko kristjan sklene Kristusa posnemati, občuti v sebi zaupanje, da bo zmagal. Krona, si misli, mora biti moja, naj velja, kar hoče. Naša pomoč je v imenu Gospoda,

ki je nebo in zemljo vstvaril. Ako je Bog za nas, kdo je zoper nas. To je zmaga, ktera premaga svet, naša vera. Križ pelje v paradiž, v zveličanje. Terpljenja tega sveta se ne dajo primeriti s prihodnjim veličastvom, ki se bo razodevalo nad nami. Kdor premaga v naši vojski, si prisvoji kraljestvo, ktero je naš vojvoda in kralj, Jezus Kristus nam pripravil, tisto kraljestvo, ki ga je Oče njemu odmaenil; on nas bo posadil na prestol zraven sebe, da bomo ž njim vred sodili. In ko pride konec našega romanja na zemlji, bomo s sv. Pavlom reči zamogli: „Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil, zdaj pa mi je prihranjena krona pravice, ktero mi bo dal Gospod, pravični sodnik, tisti dan; pa ne le meni, ampak tudi tistim, ki ljubijo njegov prihod; in našega kraljestva ne bo nikdar konec.“

S to lepo in nestrohljivo krono je bil venčan sv. Štefan in ko je med kamnjanjem zagledal Jezusa v božjem veličastvu pripravljenega, mu krono za plačilo na glavo djati, bilo mu je kamnje sladko.

S to krono je angelj božji venčal sv. Kaprasija v sredi gorečih plamenov, v katerih je zgorel zavolj katoliške vere.

S to krono je bilo venčanih 40 mučenikov, ktere so obsodili, da imajo v najojstrejši zimi v zmerznjenem jezeru poginiti.

S to krono je bil venčan sv. Agapit, ktereга je lastni oče zavoljo vere ukazal ob glavo djati.

S to krono je bila kronana sv. devica Lidvina, potem ko je za-njo 38 let najbritkejše bolečine prestajala.

S to krono je bila kronana sv. Katarina Sienska, ki je vse svoje življenje le po križih in ternovi kroni hrepenela.

S to krono so bili naposled kronani vsi izvoljeni, ki so se za Kristusa junaško vojskovali, zmagali in v prijaznosti božji svoje življenje sklenili.

31. Tri nebeški venčeki.

„Po zmagi obhaja zmagovalec svoje slavodobitje. Brez vojske ni zmage; in večji je ogenj v bitvi, večje je radost po zmagi. Mornarju žuga vihar z brodolomom. Revež se ves trese, njegovo blede lice nam kaže, kako se smerti boji. Kar se zvedri nebo, vihar potihne, morje se ukroti, vse uka veselja. Kolikor večji je bil poprej strah, toliko večji je zdaj veselje. In to velja povsod; veselje je toliko večji, kolikor večje se prestanejo težave. Veliko delo, veliko plačilo; velike muke, velika obdarila.“ Te neprecenljive besede sv. Avgušтина nas spominjajo tega, kar nas vera o nebeških obdarilih uči, in kar smo ravnokar premišljevali. Vsak bo plačan po svojem zaslužnji. Krona pravice, krona nebeška, posestvo božje, to je jedro one blaženosti, s katero se izvoljeni plačujejo.

Razun poprej omenjenih bitnih ugodnosti, ki se tudi slučajne imenujejo, nahaja se v nebesih, kakor sv. Tomaž in drugi učeniki terdijo, še troje posebnih venčkov, ki so neka posebna čast, imenitnost in blaženost. Teh venčkov ne bodo vsi deležni, marveč še poleg občne nebeške krone imeli samo ti, ki so jih na zemlji si prislužili.

Ti nebeški venčeki, venci slave — aureolae — imenovani, so odmenjeni onim, ki so v gorki vojski s svetom, mesom in peklom se proslavili z nenavadno serčnostjo, ter vse druge v gorečnosti prekosili. Po teh venčkih se bodo oni kakor nebeški junaki vso večnost odlikovali od onih, ki teh častnih znamenj nêmajó.

Pervi častni venec nebeški je venec mučnikov. Kdo so toraj tisti presrečni v nebeških verstah, ki se svetijo s palmo v roki in s svitlo krono na glavi v rajski svitlobi? Žarki, ki se bliščé iz Jezusovih ran in iz Marijinega od sedem mečev prebodenega serca, kinčajo to nebeško trumo, ki se v kervavi svitlobi leskeče. Kdo so ti presrečni?

To je ono ljubezni plamteče kerdelo svetih mučnikov. Ker je ljubezen do Boga in do bližnjega verunec vse svetosti in vseh čednosti, smemo reči, da ni pod solncem človeka, ki bi bil večji in čistejši ogenj ljubezni do smerti ohranil, kakor sveti mučeniki, ki so Kristusu v terpljenji tako podobni in v ljubezni najbliži. Ako je Kristus tem, ki zavolj pravice proganjanje terpe, nebeško krono obljubil, razume se samo ob sebi, da bo tem, ki so zavolj vere, ali zavolj kake ž njo zvezane čednosti, ne samo sramoto, terpljeuje in brezštevilne bolečine prestajali, marveč življenje, ki je najdraže blago, radovoljno svojim sovražnikom dali, posebno veličastvo in posebno krono zmage v nebesih podelil. Kdor sramoto in britkosti zavolj Kristusa poterpežljivo prenaša, pravi kardinal Hugo, nabira žlahtne biserje, s kterimi bo nekdaj okinčana njegova krona v nebesih, tista krona, o kteri cerkev prepeva: Zlato krono nosi na glavi in znamuje svetosti je vtisnjeno v njo, ona je žar časti in sad junaške stanovitosti. O stokrat srečni, ki svet junaško zmagajo, za vero kri prolijajo in v tej slavni bitvi padejo; v nebesih jih bo Jezus kot stanovitne junake čez vse povzdignil. Kolikega občudovanja je vreden njih izgled, ki nas k serčnosti zbuja in k stanovitosti navdušuje. Zakaj kristjan, ki te izgleda premišluje, sliši v svojem sercu tiste besede, ki so sv. Avguština k tolikim čednostim spodbadale: „So li zamogli ti in té, zakaj ne ti, Avguštin!“

Ako pogledamo device, rahle device, cveteče mladenče, sive starčke, kterim je ljubezen do Kristusa in nada večnega življenja persi s tolikim junaštvom napolnila, da niso porajtali ne za ogenj, ne za meč, tudi ne za najgrozovitniše trinoštvo, marveč da so s svojo hladnostjo ob smertni uri celo nečloveške rabeljne omeščili; ako to pomislimo, pravim, dobimo novo moč, da svoje mnogo manjše težave zamoremo srečno prenašati. Zato pravi Tertulijan, da je kri mučnikov seme kristjanstva. Ta slavna ljubezen, ki za Kristusovo vero kri preliva,

zasluži res posebno obdarilo v nebesih. Čeravno ne vemo prav na tanjko, v čem obstoji to povelečanje, ki se venec mučeništva imenuje, vendar ni dvombe, da je taka; vera ga imenuje častni venec mučeništva.

Enako povelečanje čaka te, ki iz ljubezni do Boga ostanejo v deviškem stanu. Drugi sovražnik našega zveličanja je namreč naše meso, zoper kterega se je treba vsem vojskovati brez prenehanja; zakaj nič nečistega ne pride v nebeško kraljestvo. Zakonski in udovski stan sta sicer oba sveta, toda mnogo imenitniše je devištvo. Ono je venec, ki nikdar ne ovne, piše sv. Atanazi, je tempelj božji, je svetišče svetega Duha in dragocen biser, kterega izvoljeni iščejo, malo-kdo najde in mnogi čertijo.

V starem zakonu ljudje niso poznali vrednosti devištva. Kristus jim je še le oči odperl ter jim pokazal, da devištvo dela ljudi angeljem podobne, ter jih s kraljem vseh angeljev poročuje. Ker je pa vojska s svojim mesom silno huda in zderžanje do smerti kaj težko, zato ni Kristus to čednost vsakemu kar naravnost zapovedal, marveč jo je le nasvetoval, kar je rekel: „Kdor to besedo more umeti, naj jo ume.“ „Čist je ta, pravi sv. Avguštín, kdor ljubezen z ljubeznijo zmaga“, namreč meseno ljubezen z ljubeznijo do Boga; kdor ogenj z ognjem pogasi, ogenj strasti z ognjem duha. Velika daritev je devištvo, zatorej pa bo doseglo veliko obdarilo na dan plačila. Kdor toraj čistost do smerti ohrani in v gnadi božji umre, ta bo zraven občne blaženosti, katero vsak nebeščan uživa, še neko posebno čast prejel, namreč, venec devištva, po katerem se bo ločil od unih, ki niso s to krono venčani. Tako govori Gospod skoz usta svojega deviškega preroka: „Ki se derzé moje zaveze, dal njim bom v svoji hiši in v svojem ozidji prostor in bolje ime, memo sinov in hčer; večno ime jim bom dal, katero se ne bo zgubilo.“ In kako je to ime? V visoki pesmi nahajamo odgovor na to vprašanje, kjer beremo: „Pridi nevesta moja, kinčana boš.“ In da vsaj nekaj zapopa-

demo, kolika radost je deviška čistost v nebesih, poslušajmo angeljskega učenika sv. Tomaža, ki pravi, da „plačilo devištva obstoji v neki posebni prijaznosti z Jezusom v nebesih.“ Ravno to terdi sv. Janez v skrivnem razodenju, kjer blaženost, ki jo cerkveni učeni krono devištva imenujejo, tako-le opisuje: „Glej, Jagnje je stalo na gori Sion in ž njim njih sto in štiri in štirideset tisoč, ki so imeli njegovo ime in ime njegovega očeta zapisano na svojih čelih in peli so neko pesem pred sedežem. In nihče ni mogel peti pesmi, razun onih sto štiri in štirideset tisoč, ki so bili odkupljeni od zemlje. Ti so, ki se niso z ženami ognusili, device so namreč. Ti hodijo za Jagnjetom, kamorkoli gre. Ti so odkupljeni zmed ljudi, pervine Bogu in Jagnjetu.“ Oh, ko te besede preišlujem, mi je še le jasno, zakaj sveti očetje niso našli besedi, da bi bili dostojno pohvalbi to rajsko čednost. „O čistost, zdihuje sv. Efrem, ti veseliš vsakega, ki te ima, ter daješ duši krila, da poleti v sveta nebesa. Čistost, ti, ki v duši in telesu kakor žlahtna roža cvetiš in vso hišo s svojim prijetnim duhom napelnuješ; oh kaj je slajši od devištva! kaj je lepšega? kaj je višega? Ono je svitlejši od sonca, ter nas sposobne dela s čistimi očmi stermeti v solnce pravice. Blagor mu, ki te ima, in blagor vsem, ki te ohranijo. Ti si veselje prerokov, veličastvo aposteljnov, življenje angeljev in krona svetnikov.“ Blagor toraj človeku, ki razun krone pravice tudi venec devištva v nebesih doseže.

Tretji častni venec kinča sv. učenike v nebesih. Kakor ta, ki svet in meso junaško zmaga, tako prejme tudi uni, ki pekel premaga še nek poseben venec v plačilo, ki se venec učениkov imenuje. Kdor toraj v evangeljsko službo stopi in ljudi zveličati si prizadeva, jim pridiga, piše, jih uči, ta prejme v nebesih neko posebno slavo, ki se apostoljska krona imenuje. Prerok Daniel pravi, da je v nebesih med srečo prostega ljudstva in blaženostjo duhovnov, mešnikov, pridigarjev in

učenikov, ki ljudi k svetosti napeljujejo, tak razloček, kakoršen je med zvezdami na nebu in med istim nebom, ki svojo svitlost od zvezd dobiva. „Ki so bili učeni, pravi dalej ta prerok, se bodo svetili, kakor nebesna svitloba in kateri jih veliko podučujejo v pravici, bodo kakor zvezde na vse večne čase.“ Da jim taka čast po vsi pravici gre, to bo vsak lahko priterdil. Res je sicer, da je dolžnost vsakega kristjana peklenskim skušnjavam se ustavljati; vendar, kdor satana z resnicami svete vere, s svetim evangeljem odganja, zmaga in iz serc svojih ovčic odpodi, zasluži zares, da se še posebno proslavi. Moder kralj ne obdaruje po srečno dokončani vojski vseh svojih vojakov enako; drugači se sponese prostaku, drugači vodju. Umni kermar, ki v silnih viharjih ladijo umno vodi in jo srečno v zavetje pripelje, dobi gotovo več obdarilo, kakor prosti mornar. Kraljev minister, kateri, ko ni kralja doma, kraljevino modro vlada, plamen punta pogasi, rogovileže razkropi in v strah dene, zasluži seveda boljše plačilo, kakor kak nižji služabnik ali pa kak drugi podložen. Tudi cerkev je armada, ki je vsak čas za vojsko pripravljena. Mešniki, pridigarji, učeni-ki so njeni vodje; ona je ladija, katero viharji gostokrat sem ter tje sučejo; njeni kermarji so mešniki, pridigarji, učeni-ki, katerih dolžnost je, skoz vsa skalovja in viharje na breg večnega življenja jo pripeljati; ona je kraljestvo, v katerem se včasih hudi puniti in nevarne prekucije vnamejo; mešniki, pridigarji in učeni-ki so ministri, ki ga vladajo in v redu in podložnosti deržé, dokler se kralj ne verne domu. Ako Bog človeške duše po besedah sv. Krizostoma bolj ljubi, kakor vsa svoja dela, kako plačilo je pač tistim odločil, ki mu jih pridobivajo? Kdor toraj božje kraljestvo prav goreče razširja; kdor ne le sam pobožno živi, ampak tudi drugim božje zapovedi razlaga in jih k pobožnosti napeljuje, temu je Bog odmeril neko posebno stopnjo časti v nebesih, ko je rekel: „Kdor zapoved božjo spolnuje in uči, bo velik imenovan v nebeškem kraljestvu.“

Duhovni pastirji bodo toraj v nebesih okinčani z vencem učenikov, ter se po tem častnem vencu odlikovali od vseh drugih kerdel na vse veke.

To so toraj nebeški venčeki, ki se zraven krone pravice, ki je vsakemu nebeščanu odmenjena, pripravljani za tiste Kristusove junake, ki so svet, meso in pekel junaško zmagali. Na kroni mučenikov, kakor sv. Bonaventura v prelepi podobi piše, se lesketajo žlahtni kamni, ker so v hudi vojski za vero noter do smerti terdni ostali kakor dijamant. Deviški venec je spleten iz najlepših cvetlic, ker so device najlepši cvet kristjanstva in ker je deviška čistost med svetom zmiraj v nevarnosti, kakor cvetlica med ternjem. Krona učenikov je iz najčistejšega zlata, ker je zlato med vsemi rudami najžlahtnejše in podoba modrosti.

32. Sedem zvezd keršanskega upa.

Spoznamo visoko vrednost nebeške krone, vprašajmo zdaj sami sebe — in to vprašanje je nad vse važno — ali nam je upati, da jo bomo kedaj dosegli? Odgovor na to vprašanje je kratek. Res je sicer, da človek ne vé, ali je ljubezni ali serda vreden; res je, da moramo le s strahom in trepetom za svoje zveličanje delati; res je, da, dokler dihamo, nismo nikdar pred padcem varni, če smo tudi na poti dovršene čednosti; res je pa tudi, da, če kaj dobrega na sebi imamo, smo vendar le še zmiraj nevredni hlapci; zakaj za vse gre čast Bogu, brez čigar gnade ni moč nič zaslužljivega storiti za večno življenje. Vendar, ker je kerščansko upanje naša dolžnost, ki se naslanja na zasluge Kristusove — zakaj, karkoli dobrega storimo, gre le Kristusu pripisati, če ravno prostovoljno sodelujemo — smemo v duhu ponižnosti svojo roko na serce položiti in vest vprašati. Ona nam bo povedala, ali nam sveti kaka zvezda keršanskega upa. Kakor sv. Janez v skrivnem razodenju piše, nam Gospod, ki sedem zvezd derži v svoji desnici,

takole govori: „Poznam tvoja dela, tvoje zasluge in tvojo poterpežljivost.“ Njega ni moč goljufati, pa tudi vera, ki nam kaže sedem zvezd keršanskega upa, nas goljufala ne bo. Ta ali una teh zvezd nam gotovo sveti. Blagor nam, ako nam serce pravi, da smo zmiraj zvesto za njo hodili; blagor nam, ako nam vseh sedem zvezd skupaj na poti zemeljskega življenja sveti; blagor, ako poslušamo ta sedmeri poklic gnade in si njegove mile opomine k sercu vzamemo. Poglejmo toraj, ktere so te zvezde keršanskega upa. Ta, ki jih v roki derži, nam kliče: „Bodi zvest do smerti in dal ti bom krono življenja.“

a) Zvezda vere.

„Vera je podlaga vseh čednost“, pravi sv. Ambrož, in le kar se na njo zida, sme se nadjati plačila. Vera je vinska terta, čednosti so mladike, dobra dela pa so grozdi.“ Ravno to terdi sv. Avguštin, rekoč: „Vera je korenika vsakega dobrega djanja, je oko, po katerem se naš namen k nebesom povzdiguje; je kermilo, ki ladjico naše dobre volje srečno na breg večne ljubezni pripelje.“ „Vera očisti grehov, oživlja dušo, zaznamnuje izvoljene, varuje pravične, zmaga povsod ter krona svoje zveste s krono neumerjočnosti.“ Vera je zanesljivo sidro. Ko ladji na viharnem morju žuga pogin, takrat je vera njeno sidro, ki jo nesreče reši, brodoloma obvaruje ter jo srečno v zavetje pripelje. Zato pa Jezus pred vsem tirja od nas vero. „Kdor veruje in je kerščen, pravi on, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen.“ Jezus pravi dalje: „Resnično, resnično vam povem, kdor v mene veruje, ima večno življenje.“ In vsak list svetega pisma nam priča, da je vera zastava večnega življenja. Kolikokrat je Gospod rekel: „Tvoja vera ti je pomagala;“ „naj se ti zgodi, kakor veruješ.“ „Velika je tvoja vera.“ Kdor toraj pravo živo katoliško vero v persih nosi in jo do smerti ohrani, on ima poroštvo, da bode zveličan; in ako v djanji ne taji, kar v sercu veruje, to je, ako po veri živi, bode ga zvezda keršanskega upa v zavetje več-

nega življenja pripeljala. „Skušnja naše vere, piše sv. Peter, nam bo prinesla hvalo, čast in poveličanje na dan razodetja Jezusa Kristusa, kterega ljubimo, da si ga ravno nismo videli, v kterega tudi zdaj verujemo, dasiravno ga ne vidimo, verujoči pa se bomo veselili z neizrekljivim častitljivim veseljem, ko bomo prejeli konec svoje vere zveličanje duš.“ Vera je nekakšno dolžno pismo, ki nam ga je Bog dal. Pri sodbi bomo lahko rekli: Gospod! vse sem veroval, kar si razodel, in kar je katoliška cerkev verovati zapovedala. Ti si mi za to vero obljubil večno življenje. Glej dolžno pismo, tukaj ga imam; plačaj, kar si podpisal; s svojo božjo besedo si se obvezal. Pusti me toraj v večno življenje, daj mi krono, katero si mi obljubil. Vera mine ter se v gledanje spreoberne; gledati Boga, največi dobroto, to bo toraj krona vere.

Ta velika resnica nam kaže, zakaj so svetniki in vsi od Boga razsvitljeni kristjani sveto vero kot največo dobroto čislali in va-njo ob smertni uri vse svoje zaupanje stavljali. Nek pobožen mož smertno zbolil. Ko spovednik v imenu cerkve pri njegovi postelji stoji in molitve umirajočih opravlja, izreče te-le besede: „On ni tajil Očeta, Sina in sv. Duha, temuč je veroval,“ zaklikne bolnik sicer s slabim, glasom, pa z veliko zavestjo: „Res je, veroval sem! veroval sem! credidi!“ — Tudi sveta Terezija ni imela v svojih smernih bolečinah slajše tolažbe in boljšega upanja, kakor v besedi: „Jaz umerjem kakor hči matere katoliške cerkve,“ katero je v resnici tako ljubila, da je bila pripravljena za narmanjši obred te lepe Kristusove neveste življenje dati. Sv. Janez Qualbert je ob smertni uri prosil, da naj se mu v trugo dene spomenica, na kateri so zapisane te-le besede: „Jaz Janez verujem in spoznam sveto vero, katero so aposteljni oznanovali, in katero so sveti očetje v 4 zbcirih poterdili.“ Toraj, kolika tolažba! kolika radost mojemu sercu! Upa polna zvezda svete vere mi sveti v vsi svoji žarnosti naproti. Grešnik sem sicer, velik grešnik in nevreden hlapec; toda po tvoji dobroti, o

Gospod, sem vero ohranil; ljubil sem jo od mladih nog in zdaj, ko mi večna ura bije, radosten ponovim besede, s katerimi je Tridentinski zbor svoje seje sklenil: „To sveto, rimsko katoliško vero, zunaj ktere ni zveličanja, javno in prostovoljno spoznam in jo hočem do zadnjega zdihljeja terditi in ohraniti, kakor resnično mi Bog pomagaj in njegov sveti evangelij.“

b) Zvezda čednosti.

Ko bi poljedelec iz skušuje ne vedel ali pa od dedov ne slišal, da pšenično zerno, ki v zemlji odmerje, šestdesetero ali celo stotero obrodi, nikdar bi mu na misel ne prišlo, zemljo ž njim posejati. Tudi čednosti bi človek nikdar na serce ne sejal, ako ne bi ga vera učila, da bo za-njo Boga samega, ki je neskončna dobrota in večna ljubezen, v plačilo pridobil. Vera je toraj korenina, upanje je cvet, ljubezen je pa sad. Ko sv. evangelij pregledamo, spoznamo, da nam, kakor sv. Pavel piše, ostanejo tri čednosti: Vera, upanje in ljubezen. Vera preide in se v gledanje spremeni; upanje mine, na njegovo mesto stopi uživanje; edina ljubezen ostane. Z versko gotovostjo vemo, da bo vsako dobro delo, ki ga človek v stanu gnade božje in s čistim namenom doprinaša, v nebesih poplačano; nebeško veselje bo njegovo plačilo. Tega nam ni Bog samo obljubil, temveč nam je po besedah svetega Pavla tudi poterdil s posebno prisego, da bi nas oba zagotovila, — obljuba in prisega, ki goljufati ne moreta, tolažila ter to sladko upanje v nas oživila, da bomo enkrat — kot dediči božji in sodediči Kristusovi — prederli skoz zagrinjalo vere v sredino nebeškega svetišča, v katero se je Jezus Kristus večni in najviši mešnik po redu Melhizedekovem že poprej podal, da bi ga nam odperl.

Za vsako, tudi najmanjše dobro delo nas čaka plačilo. Beseda čednost pa ne pomeni tukaj urnosti, s katero mi dobra dela doprinašamo, ampak vsa dobra dela vkup, ki smo jih v življenju storili. Zatorej ni zvezda

čednosti nič drugega, kakor terdno upanje, da bomo enkrat v plačilo svoje čednosti Boga gledali in nebeško zveličanje prejeli.

Ako — postavim — prostemu kmetu obljubim: Ti boš kmalo moder in učen, kakor sta bila Plato in Salomon, ali če rečem ubogi dekli: Ti boš v kratkem kraljica; ali pa če rečem kakemu bolniku: Ti boš za malo dni ves zdrav in srečen: ne bo mi nikdo verjel; vsakemu se bo zdela ta obljuba prevelika. Vera pa nam ubogim in slabim ljudem obeta neskončno več; ona nam pravi, da bomo za svojo čednost celo božjo modrost, moč in srečo nebeško v plačilo dobili. Se vé, da tolikih obljub naše serce težko zapopade; toda sv. Janez pravi: „Bog je večji kakor naše serce; kar je našemu upanju preveč, to ni preveč darežljivosti in previdnosti božji.“ Veselite se toraj kristjani, ki čednost ljubite, veselite se veselja, poskakujte, zvezda čednosti vam sveti; ona vas pelje h kroni upa in k vživanju večnega Boga. „Čednost, piše sv. Bernard, pelje v veličastvo; zakaj ona je mati veličastva. Lepota in vse posvetno je le nečimurnost. Edina čednost je v resnici veličastva vredna; ona ga bo tudi dosegla. Zakaj njen cilj in konec je, zediniti se z Bogom ter vdeležiti se njegove sreče.“ Kako vesela in tolažljiva je vendar ta resnica za nas! Ona nas spodbada, greha skerbno ogibati se, ter na vso moč si prizadevati, da bi Bogu dopadli, da bi Kristusa oblekli, to je, da bi po njegovih stopnjah hodili, se ogibali, česar se je on ogibal, delali, kar je on delal in ljubili, kar je on ljubil.

Kolika tolažba je to za našo dušo, ako od ure svoje spreobrnitve nismo nikdar sami radovoljno se s kakim grehom od Boga ločili, in ako smo vse dolžnosti z dobrim namenom in z vso natančnostjo spolnovali in se neutrudljivo v čednosti vadili. Od daleč nam bližji nebeška krona naproti, katero nam bo Gospod za gotovo dal, kakor je obljubil. Veče so naše čednosti, lepša bo ta krona. Ko bi človek, ki je 50 let pregrešno živel,

pred smertjo to srečo, to redko srečo imel, da se iz celega serca k Bogu spreoberne, bila bi mu ena sama odveza poroštvo nebeške krone in večnega življenja. Ko bi pa kdo 50 let le čednosti nabiral, vsak mesec k spo-vedi šel, ter zakrament altarja vredno prejel; koliko lepšo in veličastniše krono bo ta kristjan prejel? Krona nebeškega upa blišči tudi temu naproti, ki le enkrat v letu sv. obhajilo prejme, ako le v gnadi umerje. Koliko lepše in veličastniše krono sme pa ta se nadjati, kdor vsak teden iz tega vira gnad zajemlje? Kdor — postavim — v stanu gnade božje moli, milošnjo deli, ali pa kako drugo bogoljubno delo doprinaša, tega čaka nebeška krona. Ako pa on desetkrat ali stokrat toliko takih čednostnih del doprinaša, zasluži deset ali po sto nebeških kron; ali da bolj jasno povemo: Njegova nebeška krona mora biti desetkrat ali stokrat veličastniša, kakor je bila poprej; zakaj „vsak prejme plačilo po svojem delu.“ „Kdor pičlo seje, bo pičlo žel; kdor seje obilno, bo v obilnosti žel.“ Ali nas ne bo ta misel mogočno spodbadala, da bogoljubna dela z vso gorečnostjo doprinašamo ter si zakladov za nebesa nabiramo? Nasproti koliko žalost občutimo, ko se ozremo v preteklo življenje, ako smo do zdaj toliko tisoč stopinj nebeškega veličastva zgubili in v nemar pustili. Kolika in nad vse velika toiažba, ako smo kot pravi kristjani v gnadi božji leta in leta po poti čednosti hodili ter si brez števila stopinj nebeške dike prislužili!

Upapolna zvezda čednosti je toraj ponižna in terdna nada večnega plačila za naša dobra dela. Nebeška krona upanja bo toraj posestvo in uživanje najviše in neskončne dobrote.

c) Zvezda mučeništva.

„Ljubi Boga iz vsega serca, iz vse svoje duše, iz vse svoje pameti in po vsi svoji moči in nad vse,“ to je prva in največa zapoved Zato naj bo kristjan vedno pripravljen, rajši smert preterpeti, kakor Boga s kakim

grehom razžaliti. Ko je človeku na izber, življenje dati ali pa od vere odpasti, takrat je njegova dolžnost, rajši smert izvoliti si, kakor pa vero zatajiti. Pa dasiravno je v takem primerljeju vsakega kristjana sveta dolžnost, rajši glavo tje dati, kot vero zatajiti, vendar Kristus te ljubezni ne poplačuje z navadno nebeško krono, katero vsak nebeščan ima, marveč ima za take vojskovalce neko posebno plačilo, ki se krona mučenikov imenuje. Ne na tisoče, na milijone kristjanov vsakega stanu in rodu je doseglo to krono v prvih časih kristjanstva, ko se je katoliška vera z mečem in ognjem preganjala. Današnji so take prikazni bolj redke; sovražniki svete vere ne prežijo več po telesnem življenju kristjanov, tem bolje pa po dušnem, kar je še hujši. Kdor pa ima to srečo, za Kristusa in njegovo vero življenje dati, kar se tudi v sedanjem veku včasih prigodi, temu sveti zvezda mučenikov naproti.

Pa ali se mora za vero kri prelivati, da se ta venec prisluži? Ali se ne da na kak drugi način priboriti? Niso li zvesti junaki, ki za domovino življenje darujejo, pravi mučeniki? Ni li dolgo in terpljenja polno življenje pravo mučeništvo? Niso li ti, ki se službi ljubezni posvetijo, tudi mučeniki?

Sv. Tomaž nam na to vprašanje tako-le odgovori: „Sami ti, ki za Kristusovo vero, ali pa kako ž njo sklenjeno resnico življenje dajo, so pravi mučeniki. Junaki, ki za domovino kri prelivajo in v gnadi božji umerjejo, bodo dosegli svoji daritvi primerno plačilo, toda mučeniki niso, če se za vero ne vojskujejo.“ In sv. Gregor pravi: „Ne terpljenje, marveč reč, za katero se umerje, stori mučenika. Dolgo terpljenje, kakor postavim, v redovniškem stanu, v nesrečnem zakonu, v pregnanstvu in drugih britkostih je tudi navada, mučeništvo imenovati, ker je včasih britkejši kakor smert, in tudi ljudem, ki take britkosti z Bogu vdanim srcem prenašajo, plačilo v nebesih odšlo ne bo; toda venca mučeništva ne bodo dosegli; ta čaka le tiste, ki si ga s svojo kervjo zaslužijo.

Kdor svoje življenje postrežbi bolnikov, ubožcev ali pa odreji mladine posveti, ta se tudi navadno mučenik ljubezni imenuje; on bo v resnici veliko plačilo za to prejel; vendar mučenik ljubezni zato še ni. Najkrajši pot do venca mučnikov je želja in hrepenenje po mučeništvu. Čeravno nam sama želja tega venca še ne da, utegne nam vendar, ako prav goreče po njem hrepenimo, včasih večje plačilo nakloniti, kakor je mučeništvo, in Gospod, ki tudi željo za dobro vzame, nas zamore vsaj na nekak način deležne storiti tiste blaženosti, ktera mučenike s svetlo in veličansko krono mučeništva osrečuje.

d) Zvezda devištva.

Neka druga veličastna krona, ki zveste Kristusove junake v nebesih čaka, je venec devištva, kterega smo že poprej omenili. Kdor neoženjen ostane in se nikdar zoper čistost ne pregreši, bo enkrat silno vesel, da je dušo in telo, ta žlahtni tempelj sv. Duha, brez madeža do smerti ohranil; in če v tej težavni vojski ne opeša, tako bo Bog sam njegovo preobilno plačilo. Toda venca devištva zato ne dobi. Ta zlata krona je le za device, ki prostovoljno in iz gole ljubezni do Jezusa noter do smerti čiste in neoženjene ostanejo in v ljubezni božji umerjejo.

Blagor vam toraj, Kristusove neveste, ki svoje devištvo Bogu posvetite; veselite se in veselja ukajte! Ako temu sklepu do konca zveste ostanete, bote za plačilo vaše zderžnosti ne le Boga gledale in posedovale, kakor ostali nebeščani, temveč vam sveti zvezda devištva naproti, namreč zvezda sladke gotovosti, da vas čaka v nebesih neka posebna proslavitev, ktera v tem obstoji, da bote najbližej Jezusa, nedolžnega Jagnjeta, ter da bote prepevale pesem, ki je razun čistih devic, nihče, ne svetnik ne kak drug nebeščan, prepevati ne more.

Srečen poklic! Srečna ura, ko sem stopil v stan tolike prednosti! Srečen hip, ko sem Kristusu zvestobo prisegel in šel za zvezdo devištva. Kako pa, ko bi člo-

vek še le v poznejših letih to važno resnico spoznal ter poprej o tem častnem vencu čisto nič ne slišal? Ko bi brez prevdarka in brez ozira na veliko zgubo v zakonski stan stopil: ko bi v mladosti lehkomišelnost tje v en dan živel, ter se za nedolžnost in čistost ne zmenil, ko bi oskrunil tempelj, čigar lepoto in visoko vrednost je še le zdaj spoznal? Kako pa potem? Mar mu potem ni več mogoče deviškega venca zadobiti?

Odgovor: Nikdar in nikoli več! Ti se zamoreš tudi v zakonskem stanu posvetiti in zveličati; zamoreš s solzami pokore vse grehe mladih dni zbrisati; zamoreš še celo večjo stopnjo pobožnosti doseči, kakor bi jo v deviškem stanu dosegel; toda, kar si storil, je storjeno. Za tvojo zgubo ni odškodila. Tvoj zaklad, piše sv. Hieronim, da devištvo, in ta zaklad, enkrat zgubljen, je veekomaj zgubljen.

Kako pa, ako odsihmal čisto in nedolžno živim, ako dušo in telo Gospodu posvetim ter se zaobljubim, odvsihmal po deviško in neoženjen živeti in tej obljubi vkljub vsem spodtikljejem in nevarnostim do smertizvest ostanem, je-li potem še nemogoče, zgubljen venček zadobiti, blizu Jezusa v nebesih sedeti, in ž njim občiti, kakor deviške duše? Je-li pri Bogu kaj nemogočnega? Vsemogočnost božja je neskončna in res tudi vse, kar nam vera o vencu devištva govori; vendar pridejo tudi leta in časi, ki jih v deviški zderžljivosti preživimo, k svojemu plačilu. Pravični sodnik ne plačuje samo dela, ki jih iz ljubezni do njega doprinašamo, ampak tudi želje in dobro voljo. In od te strani je še upanje, da bomo celo one radosti deležni, katero je Bog samo nedolžnim dušam prihranil. Kako se bo to zgodilo, to sam Bog vé; to pa je gotovo, da ljubezen, kolikor bolj gori, toliko bolj nas Jezusu bliža. Ako Madgalena ne nosi venca devištva na glavi, vendar ni dalej od svojega ženina Jezusa, kakor so device.

e) Zvezda apostoljske gorečnosti.

Kozarec vode, ki ga v Gospodovem imenu podelimo, ne ostane brez plačila; vsako tudi najmanjše dobro delo, ki ga bližnemu skazemo, nam nakloni novo krono. Kako plačilo gre še le tem, ki resnico ljudi učé, jim večnost oznanujejo, ter pot kažejo proti nebeški domovini. „Če je tolika zasluga, piše sv. Gregor, človeka telesne smerti rešiti, kaka zasluga je še le neumerjočo dušo oteti večnemu poginu.“ Ker so človeške duše Bogu med vsemi stvarmi najljubše; ker on za nič tolikanj ne skerbi, kakor za to, kako bi jih zveličal in za vselej osrečil, ni zares večé časti, kakor je apostoljska. Mešnike, pridigarje in druge cerkvene učeníke imenuje sveto pismo božje možé, božje sodelavce, Jezusove poslance. Njih poklic je, po nauku cerkvenih učeníkov najviši od vseh časti. Zatorej ni čuda, da Bog te, ktere v apostoljsko službo pokliče in ki v njegovem vinogradu neutrudljivo delajo, udeleži neke posebne proslavitve, ki se venec učeníkov ali apostoljska krona imenuje.

Akoravno je duhovski stan podoben višavi, ktero okoli in okoli obdajajo strašni prepadi, v ktere se duhovnik vsak hip lahko pogrezne, vendar je visoka in za duhovnika ginljiva že sama ta misel, da ga je Bog izmed milijonov ljudi izvolil, da bi sv. evangelij, kraljestvo božje razširjal in ljudi proti nebesom nagibal. Ako toraj svoje življenje in vse svoje moči evangeljski službi posveti; ako to, kar ljudi uči, tudi sam spolnuje; ako žlahtnim človeškim dušam luč svete vere prižiga in jih peklenške teme varuje; ako je zares dober pastir, in kakor Izajija pravi, „malim učenik, ubogim oče, udovam zavetje, sirotam podpora, slepim oko, oslavljenim palica, nedolžnim tolažba, in izgled vsem,“ tak duhovnik se sme nadjati, da mu bo ob smertni uri zvezda apostoljske gorečnosti naproti prisvetila. Svest naj si bo, da ne bo le milosti našel, ker je bil milostljiv, ampak da bo poleg krone pravičnosti še apostoljsko proslavitev za svojo ne-

utrudljivost prejel. Kako mogočno spodbuja pač ta resnica Kristusove namestnike, cerkvene učениke. Kako silno jih navdušuje, da so prav goreči v svojem apostolskem poklicu; kako jih spodbada, naj bi vse posvetno zaničevali in le za sveto vero živeli in goreli; naj bi skerbno in nevtrudljivo nevedne učili, dvomečim dobre svete dajali, žalostne tolažili, grešnike spreobračali, za vse pa molili. Boljši s svojimi talenti barantamo, več bo dobička in toliko obilniše bo naše plačilo. To velja o blaženosti sploh, zlasti pa, kakor sveti Tomaž piše, o trojnem nebeškem vencu, namreč: O mučeništvu, o devištvu in apostoljski gorečnosti. Veče je terpljenje, ki ga zavolj vere prestajamo; čistejše je naše devištvo in večja je naša gorečnost v apostoljskem poklicu, žlahtnejša, lepša in veličastniša bo naša krona v nebesih.

Kako srečni so toraj dušni pastirji, ki imajo tako lepo priložnost, s pridigami, naukom in pobožnimi spisi tako visoko čast si prislužiti, po kateri se bodo vso večnost razlikovali od vseh, ki niso delali v vinogradu Gospodovem.

Pa utegnejo možje, ki so po svojem poklicu na posvetna, politična ali vojaška opravila navezani, ali pa ki se zgolj s posvetno učenostjo pečajo, se pritožiti, da so mnogo na slabšem; in žene, katerim sveti Pavl pravi, da naj molčijo v cerkvi, to je, da za nje niso cerkvene službe, utegnejo memrati, da jim je zaperta pot do tega venca.

Žalibog! te pritožbe so pravične. Toda poklic v vi-sokejši stan je dar božji in Gospod pravi: „Ali mi ni dopuščeno storiti, kar hočem? Je-li tvoje oko zato hudobno, ker sem jaz dober.“ Naj jih tolaži misel, da bodo sodeležni nebeških dobrot, kakor smo ravnokar premiš-ljevali. Zakaj občna ljubezen zveličanih stori, da veselje in zveličanje enega, postaneta ob enem delež drugega, kteremu nista ravno v plačilo dana. Dalej naj se pre-vdari še to. Kdo nam brani, v vsakem stanu gorečnost za zveličanje svojega bižnjega v djanju pokazati? Ni li pobožno

življenje staršev šola čednosti za njihove otroke? Nima li vsakteri pri svojih opravih dovolj priložnosti resnic svete vere se naučiti in jih tudi drugim razlagati? Mar niso matere v stanu svoje otroke in posle kerščanski nauk učiti in jih k pobožnosti nagibati? Niso li device, ki bolnikom strežejo in zlasti za njih dušno zdravje skerbijo — niso li učeniki in odgojitelji mladine vsaj deloma v apostoljski službi? Res je sicer, da apostoljske krone ne morejo doseči; pa zakaj bi jim Bog za njih dobro voljo, za njih gorečnost in hrepenenje po apostoljskem poklicu ne privošil vsaj nekoliko tiste časti, o kateri govorimo?

f) Zvezda zmage.

Ta beseda pomeni upanje povišanega plačila v nebesih za junaška dela. Ker je v Bogu vse neskončno in ker so različne stopnje božjega spoznanja in sreče v nebesih, razume se samo ob sebi, da je nenavadnim čednostim odločeno tudi nenavadno plačilo, katerega nikoli ne dosežejo ti, ki se z vsakdanjo pobožnostjo zveličajo. Kdor v življenju junaška dela doprinaša in v gnadi božji umre, temu sveti zvezda zmage naproti. On naj se zanese na usmiljenje in na obljubo božjo in naj pričakuje z mirno vestjo krono zmage za svoje plačilo.

Mnogo je proslavitev v nebeših, ktere tako rekoč brez svojega zasluženja zadobimo; zatorej bi se te proslavitve bolje imenovale krone milosti kakor krone zmage. Tako postavim, uči sveta vera, da se dušam onih, ki kerst, birmo in mašnikovo posvečenje prejmejo, vtisne nek zakramentalen značaj, po katerem se ločijo od vseh, ki tega neizbrisljivega znamnja nimajo. Ta značaj bo vekomaj naše veselje. On bo vso večnost povikšal nam nebeško srečo, čeravno smo to znamnje otroštva, viteztva in duhovstva božjega le po milosti božji zadobili brez svojih zaslug. Ako nam toraj nezaslužena znamnja našo srečo v nebesih bodo toliko

vikšala, kakšno plačilo bodo pač junaška dela, težke borbe in zadobljene zmage tam gori zadobile. In to plačilo je krona zmage.

Odprimo sv. pismo, ondi nam je pojasnilo. „Nek mladeneč vpraša Jezusa, rekoč: Dobri učenik! kaj naj storim, da večno življenje dosežem?“ In Jezus mu odgovori: „Hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi.“ Mladeneč reče: „Vse to sem spolnoval od mladih nog, kaj še manjka?“ In Jezus mu odgovori: „Hočeš li popolnoma biti, idi, prodaj kar imaš, daj ubogim, ter pridi in hodi za menoj.“ Evangeljski sveti so toraj pripravni za kristjansko junaštvo.

Da Bog nenavadna junaška dela zares z višjim plačilom obdaruje, uči Kristus sam. Ko sveti Peter zasliši, da je radovoljno uboštvo in hoja za Kristusom tolike veljave za večno življenje, reče Jezusu: „Glej mi smo vse zapustili in smo šli za teboj, kaj nam tedaj bo?“ In Jezus mu odgovori: „Resnično vam povem, da ob prerojenji, ko bó Sin človekov sedel na sedežu svojega veličastva, bodete tudi vi, ki ste šli za menoj, sedeli na dvanajsterih sedežih in sodili dvanajstere Izraelove rodove, in vsak, ki zapusti hišo, ali brate, ali sestre, ali očeta, ali mater, ali ženo, ali otroke, ali njive zavolj mojega imena, bo stotero prejel in večno življenje dosegel.“

Taka junaška zmaga gnade božje čez naravo, tako izvanredno delo, kakor je radovoljno uboštvo, radovoljna pokorščina in redovniški stan, zasluži po vsej pravici tudi izvanredno plačilo, ki ga je Kristus ne le obljubil, temveč s prisego zagotovil. To plačilo pa je krona zmage. Od tod vidimo, zakaj šteje katoliška cerkev skorej že dve tisoč let toliko ljudi vsakega stanú in spola, ki so vse svoje zapustili, da bi čisti, ubogi in pokorni čistega, ubogega in pokornega Jezusa nasledovali.

g) Zvezda ljubezni.

Nek zgodovinar pripoveduje to le dogodbo: Neko mesto na Španskem so sovražniki terdo oblegovali. Kralj

Alfons je dolgo časa branil sebe in svoje mesto. Pa pri-
 godi se, da njegov edini sin smukne iz terdnjave in pride
 sovražnikom v pest. Zdaj, mislili so sovražniki, se kralj
 ne bo več branil in kmalo bo mesto v naših rokah.
 Peljejo torej vjetega sina blizo mesta in vpijejo: „Alfonz,
 ali daj nam mesto, ali pa mora tvoj sin umreti.“ Oh strah
 in groza za očetovo serce! Kaj je storiti? Ali dati svoje
 ljudstvo v sramotno sužnost, ali dati sina v kervavo smert.
 Kraljevi oče prevdarja, serce mu žalosti poka. Kar Alfons
 serčno zakliče: „Rajši naj umerje moj sin, ljudstvo pa
 naj živi.“ Ljubezen do podložnih je zmagala serčne oče-
 tove občutke. Ko bi se spodobilo, to po človeški pameti
 na Boga obrniti, bil bi ta izgled kaj pripraven, stan
 človeštva pred Kristusom pojasniti. Tudi božja pravica
 je oblegovala grešno človeštvo skoz 4000 let ter mu
 žugala z večno kaznijo. Zdaj stopi Sin božji na zemljo.
 Božja pravica ga vjame in v nebesa zadoni klic: Oče
 večni! ali kaznuj človeški rod, kakor zasluži, ali pa naj
 umerje tvoj Sin. In, glej čudež božje ljubezni! Bog reče:
 Rajši naj umerje moj sin, človek pa naj živi. Zgrabite
 toraj mojega edinega, nedolžnega, mi čez vse dragega
 Sina, zaničujte ga, da le človek živi in se ne pogubi.
 — „Tako je Bog svet ljubil, da je svojega edinega Sina
 za-nj dal.“ „Svojemu lastnemu sinu ni zanesel, marveč
 ga je dal za nas vse.“

Kolika ljubezen! Ni li ona svitla zvezda keršan-
 skega upa? In Sin božji, naš nebeški Zveličar, ki je ves
 svet in nedolžen, privoli sam rad v ta sklep božje pra-
 vice. On sam pravi: „Nikdo mi življenja ne vzame, jaz
 ga sam od sebe dam.“ „Darovan je bil“ — prerokoval
 je Izaija sedemsto let poprej — „ker je sam hotel.“
 Zares, tako je Sin božji človeka ljubil, — ali da go-
 vorim z besedami sv. Pavla — „tako je on mene ljubil,
 da je vse kazni, ktere sem jaz zaslužil, iz ljubezni do
 mene prevzel, da bi božji pravici zadostil.“ On sam po-
 nudi svoje življenje, da s svojo kervjo zbríše naše grehe.
 Kolika ljubezen! Ni li to zvezda kerščanskega upa?

Vsa svitloba te zvezde se nam pa še le prikaže, ako Jezusovo ljubezen bolj na tanko pregledamo. Ni skrivnosti v naši sveti veri, da bi naše serce s tolikim zaupanjem navdajala, naš um tako bistrila ter nam toliko poroštvo večnega življenja ponujala, kakor je ravno terpljenje našega Odrešenika. Njegovo milo serce ni bilo s tem zadovoljno, da je učencem naznanil, da hoče z njimi jesti velikonočno jagnje, in jim po večerji dokazati svojo neskončno ljubezen do človeških otrok, temveč on je tudi v resnici samega sebe v spravno daritev za grešnike dal. Ko bije ura njegovega terpljenja, moli zopet tisto molitvico, ktero je večkrat v življenji k nebesom pošiljal, rekoč: Sveti Oče! ves trud človeštva je zastoj; ono ni v stanu tvoje jeze pogasiti. Zato se ti jaz ponudim. Tukaj sem, poglej me, svojega Sina; zmaščuj se nad menoj, kaznuj, strahuj, kakor tirja tvoja pravica, grešnike kaznovati. Iz serca rad vse prestanem, vse preterpim, da le grešnikom prizaneseš. In Oče nebeški sprejme to ponudbo, naloži na-nj naše grehe, zakaj, „ranjen je bil zavolj naših pregreh,“ pravi sveto pismo. Toda to breme mu je bilo še premajhno; še svojo svobodo, svojo čast in svojo kri je hotel za nas dati. On umerje na križu med dvema razbojnikoma. Pa tudi to mu ni bilo zadosti, on stori še več. Umirajoč nam zapusti svojo mater v dedščino. Tudi to se mu je zdelo premalo. Zato hoče on, da se mu serce po smerti prebode, in da bo vedno odperto, kakor izvirek gnad in svetišče ljubezni. Pa še vse to mu je bilo premalo. On hoče, da se spomin njegove smerti v njegovi cerkvi vedno obhaja in vsak dan na altarjih, kakor na kalvarski gori na prečuden, nekervav način ponavlja. Tudi to mu ni bilo zadosti, se vse več želi: On hoče v zakramentu ljubezni z dušo in telesom pri nas ostati, in v istem času v vseh tempeljnih, v vseh krajih in deželah med nami prebivati. Še več: On hoče, da naj nam bo njegovo meso in njegova kri zastava večnega življenja, kar nam on s prisego zagotavlja, ker pravi: „Resnično, resnično vam

povem: kdor moje meso je in moja kri pije, ima večno življenje in jaz ga bom obudil na sodni dan.“ Še več. V spomin svojega terpljenja hoče on še celo v nebesih, kjer sedi na sedežu svojega veličastva, svoje rane na sebi nositi, naš Srednik pri svojem Očetu biti in njegovo jezo krotiti. Kakšna je pač ta ljubezen! in vendar ni mu dovelj. Še tretjo božjo osebo, ki iz Očeta in Sina izhaja, nam je iz nebes poslal, da nas uči vso resnico, da vodi svojo cerkev, jo pred zmoto varuje, da nas s svojo gnado in s svojimi darovi posvetuje in nas s svojimi navdihi kot s terdnimi vezmi ljubezni k sercu večnega Boga priklene, nas oblažuje in večno zveliča.

O čudež ljubezni! to je pač ljubeznjiva zvezda kerščanskega upa. Zares, ledeno bi bilo serce, ko bi taka ljubezen nas ne ganila, da tudi mi ga vzajemno ljubimo in v večno plačilo zaupamo. Veča bo naša ljubezen do Jezusa, veličastniša bo tudi naša krona v nebesih.

33. Ljubezen do Jezusa.

Te-le resnice o nebeškem kraljestvu so tako jasne, da lahko vsak razumen človek po njih svoje življenje vravna. Le to še opomnim, da vsa naša popolnost obstoji le v ljubezni in da je vse na tem ležeče, da v pričujočem življenju do doveršene ljubezni doženemo. Pri drugih dobrih delih se utegne kdo izgovarjati, da jih doprinašati ne more, ali pri ljubezni ni izgovora. „Bo-leham,“ utegne kdo reči, zato „se ne morem postiti;“ zamoreš pa reči: „Ne morem ljubiti?“ Ti zamoreš reči: „Ne morem brez žene ostati, ne morem premoženja med uboge razdeliti;“ pa zamoreš reči: „da ne moreš ljubiti?“ Ti ne moreš čudežev delati, ne moreš mertvih k življenju obujati; pa zamoreš terditi, da ti ni mogoče ljubiti?

Ta sveta ljubezen se najhitrejši v sercu užge, ako življenje Jezusa Kristusa premišljujemo: Kdor njegovo življenje premišljuje in si njegovo terpljenje in njegovo

smert večkrat pred oči postavi, ne bo dolgo merzel in neobčutiljiv do Jezusa. Žerjavica Jezusove ljubezni mu bo kmalo serce sègrele, kakor ogenj merzlo vodo, da zavre. Ker pa besede le ginejo, izgledi pa za seboj vlečejo; zato rej priložimo tu pri sklepu te knjižice nekoliko izgledov iz življenja tistih svetnikov, ki so Jezusa najbolj ljubili. Ako nam ni mogoče Jezusa tako goreče ljubiti, kakor so ga oni, naj se, kolikor je mogoče, vsaj hrepenenje po taki ljubezni v naših srcih užge.

Poglejmo toraj sedem svetnikov, katerih življenje je skoz in skoz' znano, in ki so gledé ljubezni do Kristusa najsvitlejše zvezde med vsemi svetniki.

a) Sv. Ignacij, mučenik.

V njegovih spisih nahajamo sledeče verstice, ki nam kažejo njegovo ljubezni plamteče serce do Jezusa. „Peljejo me, pravi on, v Rim in vojaki, ki me spremljajo, ravnajo z menoj, kakor z divjo zverino. Pa naj bo vse v imenu božjem, da grem le gledat Kristusa svojega Zveličarja, ki je za me življenje dal. Vklenjen sem v težko železje zavolj Jezusa; nisem sicer tega vreden, vendar utegnem biti, ako kri preljem in življenje za-nj dam. Jezusa ljubiti bodi naše edino veselje na svetu. Ako njegov duh prešine naše serce, bomo našli pravo življenje. Brez njegovega duha bi jaz dihati ne mogel. On je moje upanje, moja čast in moje neizmerno veselje. V njem in za njega nesem težko železje iz Sirije noter do Rima in zdi se mi dragocen kinč. Pišem vsem cerkvam, da iz serca rad umerjem za Jezusa in prosim vas, nikar mi ne branite umreti, nikar ne molite, da bi zverine, katerim me bodo predvergli, me ne raztergale; zakaj, ako se bodo obotavljale, jih bom sam razdražil. Naj pride čez me ogenj, vešala, razdrobljenje kosti, ali vse muke tega sveta, nič ne porajtam, da grem le Kristusa gledat in njega uživat. To vam pišem, ker goreče želim, za-nj umreti. Mojo ljubezen so križali; verujte mi, da Jezusa ljubim, ki je življenje za me dal.“ Ko Ignacij v Rim

pride, in ga obsodijo, da naj ga divje zverine raztergajo, stopi on ves zveličan na gledišče ter se silno veseli, da mu je dano za Kristusa umreti in svojo ljubezen do njega s kervavo smertjo pokazati. Vidivši zbrano ljudstvo, ki je privrelo od vseh strani, gledat ta žalosten prizor, nagovori ga ves navdušen rekoč: „Rimsko ljudstvo! nikar ne misli, da sem zavolj kake hudobije k smerti obsojen. Ne! ne! Zavolj vere so me sem prignali, ker Boga ljubim, in le njega uživati želim.“ In ko zasliši oroslane tuliti in jih vidi se mu bližati, zaklikne na ves glas: „Jaz sem Kristusovo žito, ki se mora zmleti pod zobmi divjih zverin, da bo čist kruh za daritev.“ Sedaj spustijo na-nj dva oroslana, ki ga na drobne kosce raztergata.

b) Sv. Jedert.

Kdor želi spoznati žive plamene ljubezni do Jezusa te božje služabnice, naj bere njeno knjižico o božjih navdihih, ki jo je sama spisala; ova je vsa zato, užgati enake plamene v sercu tega, ki knjigo bere.

Sveta Jedert, kakor se bere v njenem životopisu, je svojega Gospoda tako serčno in nježno ljubila, da je ogenj ljubezni njeno serce skoz in skoz prešinil. Vse njeno življenje, njene misli in želje so merile samo na to, kako bi njemu dopadla, njemu se upodobila, in njegovo voljo spolnovala. Jezus je bil njen pastir in voditelj; nikdar mu ni pokorščine odrekla. Žar njegove ljubezni je njeno dušo tako razsvetlil, da je med vsemi čednostmi to spoznala, kar je najčistejšega in kar jej najbolj k popolnosti služi. Nje najljubše opravilo je bilo moliti in premišljevati Kristusovo terpljenje. Ona se je v Kristusovo terpljenje tako zamaknila, da je kakor sv. Pavel Kristusove rane v svojem telesu občutila. Čutila se je od bičev zadeta, od ternjeve krone ranjeno, z žebli prebodeno in z žolčem napojeno; z eno besedo: čutila je vsako Jezusovih bolečin v svojem telesu.

Njena ginljivost do svetega Rešnjega Telesa je bila živ čudež pobožnosti. Njeno serce je plamtelo za to skrivnost; noč in dan je mislila na njo, tako da se njeno življenje po pravici vedno obhajilo imenuje. Pred vsakim svetim obhajilom je več dni poprej vsa svoja dela in opravila Kristusom kakor vredno pripravo na ta zakrament priporočevala, da bi takega obiskovanja vredna postala. Ravno tako je po vsakem svetem obhajilu več dni vsa svoja opravila Kristusom v zahvalo obračala za veliko gnado, da se je ponižal, k njej priti. Okoli te skrivnosti so se vertile vse nje misli in želje. Najrajše se je pogovarjala o svetem obhajilu, v katerem je živega Kristusa videla. Nič ni svojim sestram tako goreče priporočevala, kakor vredno pripravo in gorečo željo po onem hipu, ko jih Jezus v zakramentu ljubezni obišče. Gnado, da je na tako stopnjo svetosti dospela, je največ iz tega zakramenta dobila. Spolnile so se jej besede Kristusove, ki je rekel: „Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje.“ Ker je sveta Jedert ta zakrament pogostoma in vredno prejemala, stopil je Bog ž njo v tako ozko zvezo, da je Kristus sam živel v njej.

c) Sv. Terezija.

Kako goreče je sv. Terezija svojega Gospoda in Zveličarja ljubila, priča nam to, kar je za-nj storila in prestala, in kar je o njem govorila in pisala. Nekdaj jo vpraša njen spovednik, kako kaj živi, da li misli na Boga, tudi v takem času, ki ni molitvi odločen? Ona odgovori, da ima Boga zmiraj v mislih, ker si človeka misliti ne more, ki ima večo ljubezen do njega, kakor ona, in da brez Jezusa kar živeti ne more.

V svoji ljubezni do Jezusa je včasih tako zagorela, da je bila zoper svojo voljo vsa iz sebe. Nekega dne vidi Terezija malega, pa prav zalega Serafima stati na svoji desnici. Bil je gorečega obraza in imel je v roki zlato pušico, ki je bila na osti vsa ognjena. Seraf jej

porine večkrat pušico v serce, iz kterega proizvira preobilna ljubezen. Drug dan je bila v samostanski govorišnici, kar zapojó duhovno pesem, ki se tako-le začne: „Oh, kdaj bo videlo moje oko Tebe, dobri, sladki Jezus.“ Te besede ginejo njeno ljubijoče serce tako, da omedli, se na tla zgrudi, in da jo kakor mertvo na posteljo odnesejo. Njena edina želja je bila, Boga povelicati. Veličastvo, v kterem on kraljuje, je bilo njeno najsladkejše veselje. Ko je slišala pri sveti meši. „Credo“ moliti, vselej se je v posebno pobožnost utopila; posebno tolažljive so jej bile besede: „Čigar kraljestva ne bo nikdar konec.“ Junaško ljubezen do Jezusa spričuje tudi njena obljuba, da hoče vselej to storiti, kar je Bogu najbolj dopadljivo in njenemu pobožnemu napredku najbolj koristno. Njena ljubezen in hrepenenje po Jezusu v zakramentu sv. altarja se kar opisati ne da; treba je le prebirati njene spise, da se kaj takega razumi. Ko jej na smertni postelji sveto popotnico v večnost prinesó, dá jej ljubezen do Jezusa tako moč, da se pri vsi svoji slabosti s postelje vzdigne; rada bi se bila na tla vergla; njeno obličje je bilo lepo in plamteče. Potem sklene roke ter začne vsa vesela s sladkim in ginljivim glasom prepevati. In ko Jezusa v sveti hostiji s svojo živo vero zagleda, izgovori besede, polne ljubezni, ki so okoli stoječe sestre v dnu serca ginile. Ona jim reče med drugim: „O moj Bog in moj ženin! toraj je vendar enkrat prišla tista ura, po kateri sem hrepenela. Je-li vendar enkrat prišel tisti čas, da se vidiva in da svet zapustim. Zgodi se, kakor ti hočeš. Prišla je toraj ura, da bo konec mojega pregnanstva, da poleti moja duša v veselje mojega Gospoda.“

Tako je umerla ta blaga in sveta devica v 67. letu svoje starosti, ne toliko zavolj bolezní kolikor zavolj nekega posebnega napada božje ljubezni, kterega zavolj svoje slabosti prestati ni mogla. To je sama razodela ob smertni uri neki samostanski sestri.

d) Sv. Katarina Sienska.

V življenju te svetnice vidimo izvanredne gnade, ktere jej je Gospod skazal. Te gnade je zaslužila največ s svojo gorko ljubeznijo do Jezusa. Ljubezen do Kristusa jo je včasih tako prešinila, da je zavolj nje obolela. Že v mladih dneh je, kakor sama piše, sezidala si v svojem sercu celico, v kateri se je vedno z ljubeznijo do Kristusa pečala. Vse njene misli, njene želje in besede so hitele le za Kristusom. Njemu je posvetila svoje devišstvo in da bi se njemu upodobila, vadila se je noč in dan v pokori in v zatajevanju. Postelja ste jej bili dve dilji in spala je le malo časa. Sanj se jej je zdel največi sovražnik, ker jej je branil, da se ni mogla s Kristusom pečati. Zakrament svetega altarja in terpljenje Kristusovo sta jej bila dva studenca, iz katerih je zajemala vse gnade. Njeno zaupanje v Kristusovo kri, ki je cena našega odrešenja, se ne da opisati. Kadarkoli je kako pismo pisala ali kaj enakega, vselej je svojemu pisanju na čelo postavila: Kri Kristusova; in tudi ob smertni uri je ponavljala te besede: „Kri Kristusova! Kri Kristusova!“

e) Sv. Frančišk Ksaverij.

Ta svetnik, tudi Indijanski apostelj imenovan, je bil vreden učenec svetega Ignacija; zvesto ga je posnemal v vseh čednostih, zlasti pa v ljubezni do Kristusa. Ta ljubezen do Jezusa ga je navdajala z neko izvanredno močjo. Kako silno se je v tej čednosti vabil, kako goreče je želel, Kristusa zlasti v ljubezni posnemati, to nam najbolj kaže njegova apostoljska gorečnost in nevtrudljivost v Italiji, v Španiji, na Portugalskem, v Indiji in v Japanu.

Pri tolikih opravilih je vendar z zbranim sercem zmiraj v Boga zamišljen in ako se je od zunaj z ljudmi pečal, vendar je znotraj zmiraj le na Kristusa mislil. Ta prijazna družba s Kristusom je bila njegova moč in

tolažba in Jezusovo ime je imel zmiraj na jeziku. Še celo v spanju je večkrat zdihnil. „O moj Jezus! o moj Rešenik!“

f) Sv. Frančišk Asiški.

Sv. oče Bonaventura, ki je življenje sv. Frančiška opisal, pravi med drugim, da je bil ta svetnik ves vžgan in prešinjen od živih plamenov božje ljubezni. Kadarkoli zasliši sv. Frančišk kaj o Jezusovej ljubezni, ves zagori in ostermi. „Kdor nas je toliko ljubil, rekel je večkrat, je pač vreden, da ljubezen z ljubeznijo povračamo.“ Ta ljubezen je bila središče, okoli kterega je plavala njegova duša in njegovo serce; zato je ljubil le molitev, zbranost duha in samotno življenje.

Na samem je večkrat izlil svoje serce v zdihleje ljubezni in gorkih solz. Njegovo največe veselje je bilo, prepevati pobožne psalme, s kterimi je Boga hvalil in njegove čudeže, njegovo velikost in dobroto poveličeval. Kadarkoli je izgovoril ime Jezusovo, zakipelo je njegovo serce veselja in pobožnosti. „Plamen in zubelj njegove ljubezni — piše sv. Bonaventura — sta dosegla toliko moč, da je vsi potoki britkosti terpljenja in bolečin, ki so ga zadele, pogasiti niso mogli.“ Vendar najlepši dokaz njegove ljubezni do Kristusa je njegova goreča želja, Kristusa posnemati, njemu se upodobiti v vseh rečeh, zlasti pa v uboštvu in terpljenju. Zato mu je Bog za plačilo tolike ljubezni podelil izvanredno milost, da je Kristusove rane v svojem truplu nosil, kot častitljivo znamenje neskončne ljubezni našega Zveličarja.

g) Sv. Avguštin.

Ta svetnik se navadno predstavlja v podobi, ki z gorečo pušico prebodeno serce v roki ima. Njegova ljubezen do Kristusa ga je po zelo pregrešnem življenju na toliko stopnjo doveršenosti povdignila; ljubezen ga je med svetnike uverstila; ljubezen njegova pa tudi žive

dokazuje božjo vsemogočnost in njegovo prečudno zmago čez svojo naturo. Ne morem te knjižice boljše skleniti, kot da dostavim živ opis njegove ljubezni do Kristusa.

„Ljubim Te, piše sv. Avguštín, ljubim Te, o moj Gospod, za gotovo rečem, in svest sem si, da Te ljubim. S Tvojo besedo si ranil moje serce, in posvetil sem ga Tvoji ljubezni. Odkar si moje temo odgnal, ter se mi razodel, nisem Te več zapustil. Odkar sem spoznal, kdo da si, vtisnil sem Tvoj spomin v svojo dušo ter najdem v tem najčistejše veselje in najvisokejšo zadovoljnost.

Ljubim Te, o moj Bog, in želim v tej ljubezni čedalje bolj napredovati. Dodeli mi to milost, prosim Te. O Jezus, Ti najlepši izmed cloveških otrok! jaz hrepenim po Tebi. Ko bi Te le ljubiti mogel, kakor želim in kakor sem Te ljubiti dolžan! Pa kakor so Tvoje popolnosti neskončne, tako naj bi bila naša ljubezen brez konca in kraja, ker si nas toliko ljubil, nam toliko dobrega storil, nas za tako drago ceno odrešil. O ljubezen, ki vedno goriš in nikdar ne ugasneš, presladki moj Jezus, Bog ljubezni, vplamti me vsega z ognjem Svoje ljubezni in ogrej me, da goreče hrepenim po Tebi!

Presladki, predobrotljivi, preljubeznjivi, ljubezni najvredniši, najdraži in najlepši! Ti si bolj sladek, kot med, bolj bel kot sneg in bolj drag, kot zlato in biserji. Ti si mi ljubši kot vsa bogastva in časti tega sveta. Jaz kličem k Tebi na ves glas iz celega serca: Pridi, oh pridi v mojo dušo, okinčaj jo, da Ti bo dopadljiva, očisti jo vsega madeža, pripravi jo, da bo Tvoje vredno posestvo. Zakaj spodobi se, da tako čist in svet Gospod v čisti neomadeževani hiši stanuje. Posveti me; zakaj posoda sem, ki je Tebi odločena; odpravi iz mene vso hudobijo in napolni me s Svojo milostjo ter stori, da bom Tvojemu veličastvu imeniten tempelj in lepo prebivališče zdaj in na vse veke.“

Glej plamene ljubijočega serca.

Kazalo.

	Stran.		Stran.
Vvod	3	g) Vrata krotkosti	77
1. Nebesa naša domovina	8	h) Vrata odpuščanja	78
2. Nebesa so naša blaženost	11	i) Vrata preganjanja	79
3. Nebesa so kraljestvo	14	k) Vrata milosti	80
4. Nebesa so zaklad	18	l) Vrata obljube	80
5. Nebesa so ženitnina	21	m) Vrata smerti	81
6. Spomin na nebesa	25	15. Vhod v nebesa	81
7. Hrepenenje po nebesih	28	16. Sloves po sodnem dnevu	86
8. Malomarnost za nebesa	31	17. Nebeški Jeruzalem	89
9. Klic k nebesom	35	18. Novi človek v nebesih	92
10. Pot v nebesa	39	19. Svitloba veličastva	96
a) Vnebohod	42	20. Gledanje božje	98
b) Navadna pot	43	21. Izliv serca	104
c) Pot po ovinkih	43	22. Jezus v nebesih	105
d) Ternjeva pot	44	23. Marija v nebesih	111
e) Tatovska pot	45	24. Družba v nebesih	114
f) Deviška pot	46	25. Svoboda, enakost in bratinstvo v nebesih	117
g) Pot časti	46	26. Radost počutkov v nebesih	122
h) Pot gorečnosti	49	27. Dušna veselja v nebesih	126
i) Pot kervi	49	28. Večnost v nebesih	131
k) Pot križa	50	29. Stopnje veličastva v nebesih	134
l) Sterma pot v nebesa	51	30. Krona v nebesih	143
m) Vzdig ljubezni	52	31. Tri nebeški venčiki	148
11. Vodnik v nebesa	53	32. Sedem zvezd keršanskega upa	153
12. Zapahi pred nebeškimi vratmi	56	a) Zvezda vere	154
a) Pervi zapah pred nebeškimi vratmi	57	b) Zvezda čednosti	156
b) Drugi nebeški zapah	58	c) Zvezda mučeništva	158
c) Tretji nebeški zapah	59	d) Zvezda devištva	160
d) Četrti nebeški zapah	60	e) Zvezda apostolske gorečnosti	162
e) Peti zapah	60	f) Zvezda zmage	164
13. Nebeški ljuči	61	g) Zvezda ljubezni	165
a) Jezusova kri	61	33. Ljubezen do Jezusa	168
b) Molitev	63	a) Sv. Ignacij, mučenik	169
c) Dobra dela	6	b) Sv. Jedert	170
14. Nebeška vrata	69	c) Sv. Terezija	172
a) Vrata vere	70	d) Sv. Katarina Sienska	173
b) Vrata uboštv	71	e) Sv. Frančišk Ksaverij	174
c) Vrata čistosti	72	f) Sv. Frančišk Asiški	174
d) Vrata bolečin	74	g) Sv. Avguštín	175
e) Vrata usmiljenja	75		
f) Vrata besede	76		